Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 19. Warszawa, dnia 20 grudnia 1932 r. **Rok XV.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 29 listopada Nr. 104 Rok 1932

Poz. 868. Rozporządzenie Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 13 sierpnia 1932 r. w sprawie regulaminów: przewozu osób i ich bagażu oraz towarów pojazdami mechanicznemi.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznemi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) i na podstawie art. 6 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze dotyczy:

1) autobusów i dorożek samochodowych;
2) pojazdów mechanicznych, służących do przewozu towarów.

(2) Za autobus uznaje się pojazd mechaniczny przeznaczony do przewozu siedmiu lub więcej podróżnych.

(3) Za dorożkę samochodową uznaje się pojazd mechaniczny przeznaczony do zarobkowego przewozu najwyżej sześciu osób.

§ 2. (1) Przewóz osób i ich bagażu powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

(2) Przewóz towarów pojazdami mechanicznemi powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Postanowienia regulaminów wymienionych w § 2 stosują się również do wykonywujących przewóz na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznemi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik Nr. 1 do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu osób i ich bagażu autobusami i dorożkami samochodowemi.

§ 1.

Postoje na drogach publicznych pojazdów mechanicznych służących do koncesjonowanego przewozu mogą się odbywać w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej po porozumieniu się z odnośnym zarządem drogowym, a w miastach— po porozumieniu z zarządem miasta.

§ 2.

Uprawiający koncesjonowany przewóz obowiązany jest dokonać przewozu:

a) jeżeli podróżny zastosuje się do niniejszego regulaminu i uiści należną opłatę za przewóz;
b) jeżeli przewozu można dokonać autobusem lub dorożką samochodową, któremi przewożący wykonywa dany przewóz;
c) jeżeli przewozowi nie stają na przeszkodzie okoliczności, których przewożący nie mógł uniknąć i którym nie mógł zaradzić.

§ 3.

(1) W autobusie, służącym do koncesjonowanego przewozu;

1) kierowca powinien mieć zapewnioną zupełną swobodę ruchów przy kierowaniu;
2) zabrania się podróżnym zajmowania miejsca obok kierowcy, albo zapełniania tego miejsca bagażem;

3) zabrania się podróżnym zajmowania miejsc nieprzeznaczonych dla podróżnych;
4) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu, gdy dopuszczalna ilość miejsc jest zajęta;
5) zabrania się podróżnym stania podczas jazdy na stopniach autobusu;
6) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu lub wysiadania z niego podczas ruchu.

(2) Postanowienia zawarte w ust. 1 punktach 1, 4, 5 i 6 stosują się także do dorożek samochodowych, służących do koncesjonowanego przewozu, jak również do wszelkich autobusów, chociażby przewozy niemi nie podlegały koncesjonowaniu.

§ 4.

Podróżny rozpoczynając jazdę w pojeździe mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego powinien się zaopatrzyć w bilet, uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany bilet wydać.

Bilet powinien zawierać: numer, nazwę przedsiębiorstwa i jego adres, wysokość pobranej za jazdę opłaty oraz nazwę miejscowości, między któremi bilet jest ważny. W razie oddania do przewozu bagażu za osobną opłatą, podróżnemu powinien być wydany kwit na bagaż. Bilet i kwit na bagaż powinien podróżny zachować przez cały czas podróży i okazywać na żądanie organu, upoważnionego do kontroli.

§ 5.

Nie wolno przewozić pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw koncesjonowanych:
a) większej liczby podróżnych ponad przepisaną liczbę miejsc;
b) osób w stanie nietrzeźwym;
c) osób, które zachowaniem swojem obrażają przyzwoitość publiczną lub zakłócają spokój;
d) osób, które wskutek choroby, niechlujstwa lub innych przyczyn są przykre lub niebezpieczne dla towarzyszów podróży chyba, że osoby takie zajmują miejsca w osobnym zamkniętym przedziale. Osoby, które zachorowały w czasie jazdy, należy jednak dowieźć do miejsca, gdzie mogą otrzymać konieczną opiekę.

§ 6.

Nie wolno przewozić pojazdem mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego przedmiotów grożących niebezpieczeństwem, jako to: broni nabitej, materjałów wybuchowych samozapalnych, łatwopalnych, żrących, budzących odrazę, lub wydzielających niemiłą woń, tudzież przedmiotów, które są niedogodne lub przykre dla współpodróżnych. Osobom, które pełniąc służbę publiczną, obowiązane są mieć przy sobie broń palną, wolno jest w czasie przejazdu służbowego mieć przy sobie broń nabitą odpowiednio zabezpieczoną.

§ 7.

(1) Podróżnym wolno zabierać ze sobą do pojazdu mechanicznego przedsiębiorstwa koncesjonowanego bagaż ręczny;

(2) bagaż ponad 10 kg wagi lub o wymiarach nie nadających się do przewozu w pomieszczeniach dla podróżnych wolno przewozić tylko w specjalnych pomieszczeniach;

(3) bagaż powinien być tak umieszczony, aby współpodróżni nie byli narażeni na niebezpieczeństwo lub szkodę. Na bagaż przewożony poza pomieszczeniem dla podróżnych, przewożący jest obowiązany wydać kwit bagażowy;

(4) podróżnym nie wolno zabierać ze sobą żywych zwierząt. Wyjątek stanowią małe zwierzęta pokojowe trzymane na rękach. Bagaż, zawierający przedmioty, mogące zanieczyścić wnętrze autobusu, lub zabrudzić podróżnych, tudzież psy większe, winny być przewożone tylko w osobnym przedziale, przeznaczonym do przewozu bagażu.

§ 8.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany utrzymać pojazd w czystości;

(2) zabrania się podróżnym i obsłudze zanieczyszczania pojazdu.

§ 9.

Zabrania się podróżnym otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy. Otwieranie okien autobusu może uskuteczniać tylko obsługa.

§ 10.

(1) Palenie tytoniu w przedziałach dla niepalących jest zabronione w pojeździe mechanicznym, posiadającym przedziały dla palących.

(2) W pojeździe, nieposiadającym przedziałów dla niepalących, palenie tytoniu jest dozwolone, jeśli żaden ze współpodróżnych nie podnosi sprzeciwu.

§ 11.

Obsługa pojazdu mechanicznego służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana przestrzegać, aby podróżni stosowali się do postanowień niniejszego regulaminu. Podróżnych niestosujących się do powyższych postanowień może obsługa usunąć z pojazdu.

§ 12.

(1) Obsługa pojazdu powinna być czysto przyodziana.

(2) Obsługa pojazdu powinna wobec podróżnych zachowywać się grzecznie i udzielać informacyj, dotyczących przewozu.

§ 13.

(1) Obsługa pojazdu służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana zatrzymywać pojazd w miejscach postojów, ustalonych rozkładem jazdy, a na żądanie i w innych miejscach.

(2) Obsłudze wolno otwierać drzwi pojazdu dopiero po jego zatrzymaniu.

(3) Po zatrzymaniu pojazdu obsługa jest obowiązana otworzyć drzwi pojazdu, wysiąść z niego i przy schodzeniu z pojazdu lub wsiadaniu do niego, jak również przy załadowywaniu i wyładowywaniu bagażu udzielać podróżnym potrzebnej pomocy.

(4) Obsłudze nie wolno dawać sygnału do odjazdu z miejsca postoju, dopóki wysiadający nie staną na ziemi, a wsiadający nie zajmą miejsca i dopóki nie zostaną zamknięte drzwi pojazdu.

§ 14.

Uprawiający koncesjonowany przewóz powinien czuwać nad tem, aby jego personel stosował się ściśle do postanowień niniejszego regulaminu.

Załącznik Nr. 2 do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu towarów pojazdami mechanicznemi.

§ 1.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów, bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych, oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) nie może odmówić przewozu przesyłki, jeśli przewóz w myśl przepisów niniejszego regulaminu nie jest zakazany i jeśli przewozu można dokonać pojazdem mechanicznym, którym przewożący wykonywa przewóz towarów a przewozowi nie stoją na przeszkodzie okoliczności, których nie mógł uniknąć, lub którym nie mógł zaradzić.

(2) Za przesyłkę uważa się towar oddany do jednorazowego przewozu pojazdem mechanicznym koncesjonarjusza przez określonego nadawcę do określonego odbiorcy. Przesyłka może obejmować towar różnego rodzaju i zajmować cały pojazd mechaniczny lub jego część.

§ 2.

Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przewozić pojazdem mechanicznym takie tylko towary, które ze względu na ich wymiary, wagę, właściwości fizyczne i chemiczne nie zagrażają życiu i zdrowiu ludzkiemu i nie narażają na szkodę cudzego mienia.

§ 3.

(1) Materjały wybuchowe, samozapalne i łatwopalne można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli:

1) znajdują się w odpowiedniem, szczelnem i wymoszczonem opakowaniu, zabezpieczającem od skutków wstrząśnień i zapalenia; i
2) oprócz tych materjałów odpowiednio poukładanych, w pojeździe mechanicznym nie przewozi się jednocześnie innych towarów;
3) przewozowi towarzyszy konwojent.

(2) Szybkość pojazdu mechaniczego z materjałami wymienionemi w ustępie (1) nie może być większa niż 30 kilometrów na godzinę.

§ 4.

Materjały trujące, żrące budzące odrazę i wydzielające niemiłą woń, można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli materjały te znajdują się w szczelnem opakowaniu uniemożliwiającem rozsypanie się, rozlanie lub wydzielanie woni.

§ 5.

Postanowienia, zawarte w §§ 2, 3 i 4 stosują się także do niekoncesjonowanych przewozów towarowych pojazdami mechanicznemi.

§ 6.

Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przyjmować do pojazdu mechanicznego z towarem konwojentów w liczbie uzasadnionej istotną potrzebą. Konwojent może zajmować miejsce obok kierowcy, albo inne miejsce w pojeździe.

§ 7.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego, z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego w załączniku (A).

(2) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego w załączniku (B).

(3) Do kwitarjuszy przewozowych nie wpisuje się przewozów, zawierających:

1) towary, będące własnością nadawcy, gdy jest on zarazem ich odbiorcą i korzysta z usług przewozu koncesjonarjusza, mając do swego rozporządzenia cały pojazd mechaniczny;

2) materjały ziemne, gruz, śnieg oraz materjały do robót wykonywanych przez Państwo i związki samorządowe;
3) materjały, których nadawcą lub odbiorcą są władze wojskowe, a których przewóz dokonywany jest przy użyciu całego pojazdu mechanicznego.

(4) Przewozy wymienione w ustępie (3) w punktach 1) i 2) podlegają wpisowi do księgi przewozu (§ 12). Kierowca lub konwojent przesyłek, wymienionych w ustępie (3) w punktach 1), 2) i 3) powinien posiadać w czasie przewozu i okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących pisemne zlecenie nadawcy, według wzoru ustalonego w załączniku (C).

§ 8.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów, przymując do przewozu przesyłkę, jest obowiązany wydać nadawcy pokwitowanie nadania (załącznik A lubB), całkowicie wypełnione i zaopatrzone recznie uskutecznionym podpisem przewożącego lub pełnomocnika.

(2) Nadający towar jest obowiązany podać zawartość przesyłki, oddanej do przewozu zgodnie ze stanem faktycznym.

(3) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów jest odpowiedzialny za zgodność przesyłki ze wskazaniami zawartemi w kwitarjuszu przewozowym.

(4) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów ma prawo sprawdzić w obecności nadawcy zawartość przesyłki, wagę i ilość sztuk.

(5) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów może żądać od nadawcy poświadczenia na odwrocie grzbietu kwitarjusza przewozowego, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionemi w kwitarjuszu przewozowym.

§ 9.

(1) Odbiorca przesyłki może odmówić przyjęcia i potwierdzenia odbioru przesyłki, jeśli zawartość przesyłki, waga i ilość sztuk nie odpowiada wskazaniom kwitarjusza przewozowego. W tym wypadku odpowiedzialność ponosi przewożący, chyba że żądał od nadawcy poświadczenia, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionemi w kwitarjuszu przewozowym.

(2) Odbiorca przesyłki może domagać się od uprawiającego koncesjonowany przewóz towarów przy wydaniu mu przesyłki odpisu grzbietu kwitarjusza przewozowego, podpisanego przez przewożącego lub jego pełnomocnika z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca. Uprawiający przewóz określony w § 7 ust. (2) jest obowiązany wydać odbiorcy odpis grzbietu kwitarjusza przewozowego (zał. B) z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca.

§ 10.

Kwitarjusze przewozowe (grzbiety) powinny się znajdować w czasie przewozu na pojeździe mechanicznym i należy je okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 11.

Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku), nie wolno pobierać w jakiejkolwiek formie innej należności niż ustalonej w zatwierdzonej taryfie. Kwota należności oraz opłaty dodatkowe powinny być wpisane do kwitarjusza przewozowego.

§ 12.

Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów jest obowiązany prowadzić księgę przewozu, wyszczególniającą wszystkie przewozy, według wzoru, ustalonego w załączniku (D) i jest odpowiedzialny za zgodność wpisanych do księgi danych ze wskazaniami kwitarjuszy przewozowych.

§ 13.

Kwitarjusze przewozowe (grzbiety), zlecenia przewozu i księgi przewozu, przewożący jest obowiązany przechowywać przez okres pięciu lat od ukończenia przewozu i okazywać je na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 14.

Postój pojazdów mechanicznych, któremi koncesjonarjusz uprawia koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku), odbywa się w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w porozumieniu z odnośnym zarządem drogowym, a w miastach w porozumieniu z zarządem miasta *).

Poz. 869. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 16 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Skarbu o prywatnych radjostacjach doświadczalnych **).

Na podstawie art. 8, 17 i 48 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwiesz-

*) Uwaga. Załączników nie przedrukowano.

**) W wyjątkach.

czenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. W rozumieniu niniejszego rozporządzenia prywatne radjostacje doświadczalne dzielą się na dwie kategorje:

1) amatorskie radjostacje doświadczalne,
2) radjostacje naukowo-doświadczalne.

§ 2. Radjostacja amatorska doświadczalna oznacza radjostację nadawczo-odbiorczą, którą osoba interesująca się radjotechniką niezawodowo, lecz z amatorstwa używa do celów doświadczalnych w zakresie przesyłania lub odbioru znaków alfabetu Morsa lub dźwięków mowy, nie mając przytem na względzie jakichkolwiek celów zarobkowych.

§ 3. Radjostacja naukowo-doświadczalna oznacza radjostację nadawczo-odbiorczą, którą osoba zajmująca się zawodowo lub naukowo radjotechniką używa do celów doświadczalnych w zakresie rozwoju techniki lub wiedzy radjowej, przesyłając lub odbierając przy pomocy tejże stacji wszelkiego rodzaju pismo, znaki, sygnały obrazy lub dźwięki, przytem przesyłanie to lub odbiór nie jest bezpośrednim celem zarobkowania.

II. Amatorskie radjostacje doświadczalne.

§ 4. Na prawo nabycia, sporządzenia, założenia i używania amatorskiej radjostacji doświadczalnej wymagane jest uzyskanie od Ministerstwa Poczt i Telegrafów odnośnych uprawnień. Uprawnienia te są udzielane w postaci specjalnego „upoważnienia" według wzoru Nr. 1 załączonego do niniejszego rozporządzenia. Udzielenie uprawnienia następuje po uprzedniem uzgodnieniu stanowisk Ministerstwa Poczt i Telegrafów i Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Uzyskanie takiego upoważnienia wymagane jest niezależnie od tego, czy ubiegający się o nie zamierza korzystać ze wszystkich uprawnień upoważnienia, czy też tylko z niektórych.

Upoważnienia udziela się na czas nieokreślony, aż do odwołania.

Upoważnienie nakłada na jego posiadacza obowiązek posiadania w obrębie jednego lokalu przy doświadczalnej radjostacji nadawczej, odpowiedniej kontrolnej radjostacji odbiorczej.

Prawa nabyte na mocy upoważnienia nie mogą być przeniesione na inne osoby.

§ 5. O uzyskanie upoważnienia na amatorską radjostację doświadczalną może ubiegać się każda osoba fizyczna posiadająca obywatelstwo polskie, licząca powyżej lat 18 lub w imieniu osoby prawnej — pełnomocnik tej ostatniej odpowiadający powyższym warunkom jako osoba bezpośrednio odpowiedzialna.

Ubiegający się o upoważnienie oraz osoby, mające obsługiwać radjostacje z ramienia osoby prawnej, winny wykazać się świadectwem uzdolnienia wymienionem w § 6 p. 3.

Do wydania tych świadectw uprawnione są uczelnie, których program nauk obejmuje radjotechnikę oraz instytucje państwowe w stosunku do osób zatrudnionych przez nie w zakresie radjokomunikacyjnym.

Minister Poczt i Telegrafów może upoważniać do wydawania powyższych świadectw uzdolnienia poszczególne zalegalizowane zrzeszenia miłośników radja oraz inne instytucje według swego uznania.

§ 8. Używanie radjostacji nie może mieć na względzie jakichkolwiek celów zarobkowych.

Posiadacz upoważnienia na radjostację nie ma prawa nawiązywać łączności ze stacjami użyteczności publicznej zarówno krajowemi jak i zagranicznemi.

Może on używać radjostacji wyłącznie do bezpłatnego przesyłania innym zalegalizowanym radjostacjom doświadczalnym lub do odbioru od nich sygnałów, wyników podsłuchu sygnałów oraz uwag dotyczących bezpośrednio i wyłącznie czynionych doświadczeń. Wymiana wszelkich innych wiadomości jest wzbroniona.

Posługiwanie się językiem umówionym i szyfrowym jest niedozwolone z wyjątkiem skrótów ogólnie przyjętych w radjokomunikacji.

Godziny, w których radjostacja nadawcza jest czynna, nie mogą się zbiegać z godzinami krajowych produkcyj radjofonicznych.

Podczas nadawania należy w odstępach co najmniej pięciominutowych wysyłać własny sygnał wywoławczy.

Posiadacz upoważnienia winien prowadzić dziennik i wpisywać doń czas rozpoczęcia i ukończenia każdego nadawania, znaki wywoławcze wszystkich radjostacyj, z któremi nawiązywał łączność oraz wyniki własnych pomiarów częstotliwości swego nadajnika.

III. Radjostacje naukowo-doświadczalne.

§ 22. Na prawo nabycia, sporządzenia, założenia i używania radjostacji naukowo-doświadczalnej wymagane jest uzyskanie od Ministerstwa Poczt i Telegrafów odnośnych uprawnień. Uprawnienia te są udzielane w postaci specjalnego „upoważnienia" według wzoru Nr. 1, załączonego do niniejszego rozporządzenia.

IV. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 30. Osoby, które korzystają z zezwoleń na prawo nabycia, wykonania, założenia i używania prywatnej doświadczalnej radjostacji nadawczej, wydanych im przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie przynależności do grup V, VI lub VII przewidzianych w § 5 rozporządzenia z dnia 10 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 915) — winny najpóźniej do dnia 1 stycznia 1933 r. przedstawić Ministerstwu Poczt i Telegrafów posiadane zezwolenia wraz z załącznikami wymienionemi w § 6 w punktach 1, 2 i 5 w celu wymiany na wprowa-

dzenc niniejszem rozporządzeniem „upoważnienia". Z dniem 31 grudnia 1932 r. cofa się wszystkie wydane dotychczas wyżej wspomniane zezwolenia. Osoby należące do zalegalizowanego zrzeszenia miłośników radja winny również przedstawić zaświadczenie, wymienione w punkcie 4 tegoż § 6, oraz dowód uiszczenia opłaty, przewidzianej w ustępie drugim § 15 niniejszego rozporządzenia, za rok 1932.

Osoby, które wniosły do Ministerstwa Poczt i Telegrafów podania o udzielenie im uprawnień na posiadanie prywatnej radjostacji doświadczalnej, lecz przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia uprawnień tych nie uzyskały, winny wnieść do Ministerstwa Poczt i Telegrafów zgłoszenia z załącznikami w formie i w trybie przewidzianym niniejszem rozporządzeniem.

Zgłoszenia oraz załączniki przedstawione Ministerstwu Poczt i Telegrafów na podstawie niniejszego paragrafu jako złożone ponownie, nie podlegają opłacie stemplowej.

§ 31. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie w rozporządzeniu z dnia 10 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 915) w brzmieniu rozporządzeń z dnia 27 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 213), z dnia 31 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 483), z dnia 6 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 559) i z dnia 10 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 418), skreśla się: 1) w § 5 ustępy oznaczone liczbami V, VI i VII, 2) w § 6 ustęp 6 oraz w ustępie ostatnim liczby: „V, VI i VII", 3) w § 7 w ustępie 1 skreśla się słowo: „siedmiu" i w ustępie przedostatnim słowa: „oraz stacyj, zaliczonych do grupy VI, o ile chodzi o próby, wykonywane pod kontrolą Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów", 4) w § 15 w ustępie 1 skreśla się zdanie: „Wyjątek stanowią stacje zaliczone do grupy VII, które uiszczają 25 proc. norm powyższych".

Poz. 870. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o dodatkowem ustaleniu ceny sprzedażnej spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym (denaturatu).

Poz. 871. Rozporządzenie Ministra Sprawidliwości z dnia 15 listopada 1932 r. o pieczęciach organów adwokatury.

Poz. 872. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 listopada 1932 r. w sprawie wprowadzenia togi i biretu jako stroju urzędowego dla sędziów i prokuratorów przy rozprawach.

Poz. 873. Obwieszczenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 listopada 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli.

z 30 listopada Nr. 105. Rok 1932

Poz. 874. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 października 1932 r. o ochronie ryb i raków na wodach otwartych.

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) zarządzam co następuje:

I. OCHRONA RYB.

1. Wymiary ochronne.

§ 1. Ustanawia się następujące wymiary ochronne, oznaczające długość ryby od początku głowy do końca najdłuższego promienia płetwy ognowej, dla

jesiotra (Acipenser sturio L.)	100 cm
czeczugi (Acipenser ruthenus L.)	40 „
łososia (Salmo salar L.)	35 „
troci (Salmo trutta L.)	35 „
pstrąga strumieniowego (Salmo fario L.)	25 „
pstrąga źródlanego (Salmo fontinal. Mitch.)	25 „
głowacicy (Hucho hucho L.)	40 „
lipienia (Thymallus thymallus L.)	28 „
siei (Coregonus lavaretus L.)	40 „
sielawy (Coregonus albula L.)	18 „
sandacza (Lucioperca lucioperca L.)	35 „
szczupaka (Esox lucius L.)	28 „
leszcza (Abramis brama L.)	25 „
cyrty (Vimba vimba L.)	20 „
brzany (Barbus barbus L.)	25 „
świnki (Chondrostoma nasus L.)	20 „
lina (Tinca tinca L.)	18 „
jazia (Leuciscus idus L.)	20 „
klenia (Leuciscus cephalus L.)	20 „
wzdręgi (Scardinius erythrophtalmus L.)	15 „
płotki (Rutilus rutilus L.)	15 „
wyrozuba (Rutilus frisii Nordmann)	40 „
węgorza (Anguilla anguilla L.)	35 „

Okresy ochrony.

§ 2. Ustanawia się następujące okresy ochrony:

jesiotra	od 1 czerwca do 31 lipca,
łososia i troci	od 1 października do 31 grudnia,
pstrąga strumieniowego	od 15 października do 15 grudnia,
pstrąga źródlanego	od 15 października do 15 grudnia,
głowacicy	od 15 marca do 15 maja,
lipienia	od 15 marca do 15 maja,
siei	od 15 października do 31 grudnia,
sielawy	od 15 października do 31 grudnia.

Ustanowiony w ustępie pierwszym okres ochrony łososia i troci nie obejmuje biegu rzeki Wisły, począwszy od ujścia rzeki Sanny pod Zawichostem aż do granicy z w. m. Gdańskiem,

3. Zakazy połowu.

§ 3. Nie wolno dokonywać połowu ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych, jak również połowu ryb w ustanowionym dla nich okresie ochrony.

Ryby złowione przypadkiem wbrew postanowieniom powyższym należy, o ile są żywe, wpuścić bezzwłocznie z całą ostrożnością do tej samej wody, w której je złowiono, ryby zaś, które w czasie połowu usnęły, wolno spożytkować we własnem gospodarstwie domowem.

4. Wyjątki od zakazów połowu.

Wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na dokonywanie w jeziorze połowu ryb w ustanowionym dla nich okresie ochrony, jeżeli wskutek szczególnych fizycznych warunków jeziora połów ryb tego gatunku w innym czasie jest utrudniony. Zezwolenie udzielone być winno na oznaczony termin, a ograniczone być może wskazaniem rodzajów narzędzi, sposobów wykonywania połowu oraz miejsc łownych jeziora.

§ 5. Wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na dokonywanie w ściśle określonych terminach połowu ryb w czasie ustanowionych dla nich okresów ochrony, a także na dokonywanie połowu ryb, które nie osiągnęły ustalonych dla nich wymiarów ochronnych, jeżeli okaże się to konieczne ze względu na stan zdrowotny lub zwyrodnienie pogłowia, albo jeżeli nadmierna liczebność osobników pewnego gatunku mogłaby stać się szkodliwa dla rozwoju innego cennego gatunku ryb właściwego dla tej wody.

§ 6. Dla celów naukowych wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na wyłowienie ściśle oznaczonej liczby ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych, lub w okresie ochrony, określając w zezwoleniu miejsce połowu i okres ważności zezwolenia.

§ 7. W celu sztucznego zapłodnienia i wylęgu podatnych temu zabiegowi gatunków ryb wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na wyłowienie ściśle oznaczonej liczby tarlaków w okresie ich ochrony. W zezwoleniu władza oznaczy termin jego ważności oraz obwód rybacki, na który zezwolenie to się rozciąga, a nadto określi ilość zapłodnionej ikry, narybku lub roczniaków, którą korzystający z zezwolenia obowiązany jest zarybić ten obwód.

§ 8. W celu zarybienia innych wód lub podchowu ryb w innych wodach wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na połów ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych, określając w zezwoleniu okres jego ważności oraz największą ilość sztuk, która może być złowiona.

5. Ograniczenie czasu trwania połowu, jego sposobu i narzędzi.

§ 9. Zabrania się dokonywania połowu ryb wszelkich gatunków jakiemikolwiek narzędziami w niedziele w czasie od godz. 6 do godziny 20. Zakaz ten nie obejmuje łowienia ryb na wędkę ręczną. Stawne narzędzia połowu, jak żaki, skrzydlaki, więcierze, sznury nocne, wędy lub inne narzędzia ruchome, przytwierdzane do brzegów lub dna, można w czasie powyższym pozostawiać w wodzie.

§ 10. Używanie wszelkiego rodzaju narzędzi ruchomych (włoków, niewodów, drygawic, słępów i t. p.), służących do połowu ryb przez ciągnienie, wleczenie, suwanie po wodzie lub dnie, albo przez spławianie z prądem wody, oraz używanie narzędzi służących do połowu przez nagonkę jest wzbronione w czasie od 15 kwietnia do 31 maja, a na obszarze województw: białostockiego, nowogródzkiego i wileńskiego w stosunku do wód otwartych, nie stanowiących granicy tych województw z innemi województwami, w czasie od 1 maja do 15 czerwca.

§ 11. Wielkość oczek wszelkiego rodzaju sieci, używanych do połowu ryb, w stanie mokrym winna wynosić od połowy jednego węzła do połowy węzła najbliższego co najmniej 25 mm, w kutlu zaś sieci ciągnionych co najmniej 20 mm.

§ 12. Wojewódzka władza administracji ogólnej może dla połowu sielaw i stynek zezwolić na używanie przez określony przeciąg czasu sieci o wymiarach oczek mniejszych niż ustalone w § 11, nie mniejszych wszakże niż 15 mm, a w kutlu sieci ciągnionych 9 mm.

§ 13. Na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego kieleckiego, łódzkiego, białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego wolno do dnia 31 grudnia 1933 r. sieci o wymiarach oczek ustalonych w § 12 używać do połowu wszystkich gatunków ryb.

§ 14. Wymiary oczek, ustalone w §§ 11 i 12, nie dotyczą sieci, służących do trzebienia chwastu rybnego jak uklei, jazgarzy, cierników i t. p., oraz do zaopatrywania się w ryby, używane na przynętę. Rozmiar tych sieci nie może wszakże przekraczać 20 m długości i 6 m szerokości, a gęstość ich oczek nie może być mniejsza niż 9 mm od węzła do węzła.

§ 15. Stawnemi narzędziami połowu przytwierdzanemi do brzegów lub dna, nie wolno przegradzać więcej niż połowy szerokości normalnego łożyska wody. W biegu wód płynących i przy ich ujściu do innej wody przegrody z tych narzędzi wolno umieszczać od obu brzegów w odstępie odpowiadającym co najmniej połowie szerokości normalnego łożyska wody. Ograniczenia powyższe nie mają zastosowania do narzędzi zajmujących mniej niż połowę głębokości wody.

§ 16. Głuszenie ryb pod lodem jest wzbronione.

§ 17. W zezwoleniach na wyjątki od zakazów połowu (§§ 4 — 8), wojewódzka władza administracji ogólnej może również dopuszczać wyjątki od ograniczeń czasu trwania połowu, jego sposobu i narzędzi (§§ 9 — 15).

II. OCHRONA RAKÓW.

§ 18. Ustanawia się następujące wymiary ochrone:

dla raka szlachetnego (Potamobius astacus L.) — 9 cm,

a dla raka długoszczypcego (Potamobius leptodactylus Esch.) — 10 cm,

licząc od początku głowy do końca tarczy ogonowej.

§ 19. Dokonywanie połowu raków, które nie osiągnęły wymiarów ochronnych, jest wzbronione.

§ 20. Dokonywanie połowu samic raka w czasie od 15 października do 31 lipca, samców zaś w czasie od 15 października do 15 marca jest wzbronione.

§ 21. Raki, złowione przypadkiem wbrew postanowieniom §§ 19 i 20, należy, o ile są żywe, niezwłocznie z całą ostrożnością wpuścić do tej samej wody, w której je złowiono.

§ 22. Łowienie raków przez wyciąganie ich z nor lub przez niszczenie ich kryjówek jest wzbronione.

§ 23. W wodach, w których raki z powodu powolnego wzrostu nie osiągają wymiarów ochronnych (§ 18), wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na łowienie raków o wymiarach mniejszych, nie mniejszych wszakże niż 7 cm.

§ 24. Przepisy zawarte w §§ 5, 6, 7 i 8 mają odpowiednie zastosowanie do raków.

III. ZAKAZY PRZEWOZU, OBROTU I UŻYTKOWANIA RYB I RAKÓW W ZWIĄZKU Z ICH OCHRONĄ.

§ 25. Wzbronione jest przewożenie, przesyłanie, przenoszenie, kupowanie, sprzedawanie, wystawianie na sprzedaż ryb lub raków po upływie 5 dni od rozpoczęcia okresu ochrony (§ 2 i § 20), jak również ryb i raków, które nie osiągnęły ustanowianych wymiarów ochronnych (§ 1 i § 18). Zakaz powyższy nie dotyczy ryb i raków, które zostały złowione bądź przed rozpoczęciem okresu ochrony, bądź z zezwolenia władzy, bądź w wodach zamkniętych, bądź w wodach morskich, bądz też zostały sprowadzone z zagranicy.

§ 26. Beczki, baseny, skrzynie, kosze i inne przedmioty, używane do przewozu i przesyłki ryb i raków, winny być w sposób wyraźny zaopatrzone w nazwisko i adres wysyłającego.

IV. POSTANOWIENIE KOŃCOWE.

§ 27. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu.

Poz. 875. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 listopada 1932 r. w sprawie taksy aptekarskiej.

Na podstawie art. 2 pkt. 13 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371), art. 380 ustawy lekarskiej (ros. zbiór praw z 1905 r. t. XIII), § 7 ustawy aptekarskiej z dnia 18 grudnia 1906 r. (austr. Dz. U. P. z 1907 r. Nr. 5), art. 78 i 80 niemieckiej ustawy przemysłowej oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) zarządzam co następuje:

§ 1. Apteki, uprawnione do sprzedaży środków lekarskich, winny pobierać ceny maksymalne niższe przynajmniej o 15% od cen, wyszczególnionych w części pierwszej i niższe przynajmniej o 10% od cen wyszczególnionych w części drugiej taksy aptekarskiej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 604).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1932 r.

Poz. 876. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 listopada 1932 r. w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia taryfy telefonicznej.

Poz. 877. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 25 listopada 1932 r. o dalszem zawieszeniu cła wywozowego od szmat, skrawków tkanin, starych: lin, powrozów i szurków; skrawków papieru i makulatury.

Poz. 878. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r. o ustaleniu wzoru monety srebrnej wartości pięciu złotyeh.

Poz. 879. Obwieszczenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 31 października 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

z 3 grudnia Nr. 106 Rok 1932

Poz. 880. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu z dnia 5 listopada 1932 r. o zniesieniu sądu pracy w Dąbrowie Górniczej i zmianie okręgu sądu pracy w Sosnowcu.

Poz. 881. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1932 r. o ustanowieniu sądu pracy w Tarnowie.

Poz. 882. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1932 r. o ustanowieniu sądu pracy w Zawierciu.

Poz. 883. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 5 listopada 1932 r. o ustalaniu składu komisyj rozjemczych, powoływanych do rozstrzygania sporów indywidualnych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Poz. 884. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 28 września 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych*).

Poz. 885. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. o sprostowaniu błędu w ustawie z dnia 10 marca 1932 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych.

---

z 5 grudnia Nr. 107 Rok 1932

Poz. 886. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 1 grudnia 1932 r. o komornikach**).

Na podstawie art. 264 § 2, 265 § 3 i art. 298 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6-go lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 102, poz. 863), zarządzam co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Komornik jest urzędnikiem państwowym, powołanym do pełnienia czynności egzekucyjnych i innych, wskazanych w ustawach.

§ 2. Minister Sprawiedliwości oznacza liczbę stanowisk komorników.

§ 3. Okrąg urzędowy komornika, stanowiący jego rewir, obejmuje zasadniczo okrąg sądu grodzkiego lub jego część. Jeżeli przy sądzie grodzkim urzęduje kilku komorników, podział czynności między nimi (miejscowy lub rzeczowy) oznacza kierownik tego sądu.

§ 4. Rewir komornika może sięgać wyjątkowo poza okrąg sądu grodzkiego albo obejmować okręgi kilku sądów grodzkich tego samego sądu okręgowego. W tych przypadkach ustalenie i zmiana rewiru oraz oznaczenie sądu, przy którym komornik urzęduje, należy do prezesa sądu okręgowego.

§ 5. Jeżeli rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej, stosuje się do komorników ustawę z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) i inne przepisy, dotyczące urzędników państwowych.

Poz. 887. Oświadczenie rządowe z dnia 4-go sierpnia 1932 r. w sprawie zgłoszenia przez Polskę przystąpienia do konwencji między Austrją, Włochami, Rumunją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców i Czechosłowacją, w sprawie uregulowania wypłaty zaopatrzenia funkcjonarjuszów prowincjonalnych, gminnych i powiatowych, podpisanej wraz z protokółem w Wiedniu dnia 30 listopada 1923 r.

---

z 7 grudnia Nr. 108 Rok 1932

Poz. 888. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 1932 r. w sprawie spisu funkcjonarjuszów państwowych, zawodowych wojskowych oraz innych pracowników państwowych, tudzież funkcjonarjuszów i pracowników przedsiębiorstw i monopolów państwowych.

Na podstawie art. 2 i 3 ustawy z dnia 21-go października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) zarządza się co następuje:

§ 1. W celu zebrania danych statystycznych, dotyczących funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, podlegających przepisom ustawy z dn. 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 42, poz. 380), państwowych funkcjonarjuszów prowizorycznych, praktykantów, pracowników kontraktowych, tudzież innych osób, które z tytułu swej służby lub za swą pracę otrzymują stałe, perjodyczne wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, jako też funkcjonarjuszów i pracowników przedsiębiorstw i monopolów państwowych, przeprowadzony będzie ich spis według stanu na dzień 31 stycznia 1933 r.

§ 2. Nie będą podlegały spisowi osoby, zatrudnione w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież osoby, zatrudnione we władzach, urzędach i instytucjach przedsiębior-

---

*) Będzie przedrukowane w specjalnym numerze.

**) Wyjątek.

stwach i monopolach państwowych, objętych spisem, na podstawie umowy o pracę, podlegającej postanowieniom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324), przyczem dla tej ostatniej grupy osób podana będzie w wykazach ogólna ich liczba według stanu na dzień 31 stycznia 1933 r.

§ 3. Spis przeprowadzą władze, urzędy i instytucje, w których osoba podlegająca spisowi pełni służbę lub jest zatrudniona, oraz zarządy przedsiębiorstw i monopolów państwowych w miejscu służby lub zatrudnienia funkcjonarjusza lub pracownika pod nadzorem i kontrolą władz i zarządów, prowadzących akta osobowe osób, podlegających spisowi.

§ 4. Każda z osób, podlegających spisowi (§ 1) obowiązana jest do dnia 5 lutego 1933 r. ściśle i pod odpowiedzialnością służbową wypełnić odrębny dla siebie arkusz spisowy według stanu na dzień 31 stycznia 1933 r., jednakże obliczając bieżący okres służby względnie pracy na dzień 31 grudnia 1932 r. Wypełniony arkusz spisowy należy przedstawić właściwej władzy przełożonej.

Władza przełożona powinna udzielać wszelkiej pomocy i wskazówek potrzebnych wypełniającemu arkusz spisowy do należytego wykonania tej czynności, tudzież czuwać nad tem, aby wypełnianie arkuszy spisowych, zebranie ich i przedstawienie odbyło się dokładnie i bez opóźnienia.

Władze naczelne i im równorzędne w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu mogą obowiązek wypełniania arkuszy spisowych przerzucić na biura lub referaty osobowe, które wypełnią arkusze spisowe na podstawie danych zawartych w aktach osobowych.

Wypełnione arkusze spisowe zbierze i przedstawi właściwa władza przełożona w terminie do dnia 15 lutego 1933 r. władzy, prowadzącej akta osobowe osób, podlegających spisowi; ta zaś przystąpi do sprawdzenia nadesłanych, jak również zebranych u siebie arkuszy spisowych, oraz wypełni arkusze spisowe na podstawie danych zawartych w aktach osobowych za te osoby, które w czasie przeprowadzenia spisu były nieobecne lub też znajdowały się w stanie nieczynnym.

Sprawdzenie arkuszy spisowych polegać będzie na przejrzeniu czy wszystkie rubryki zostały wypełnione zgodnie z instrukcją, oraz czy obliczenia i sumowania ilości poszczególnych okresów służb zostały dokładnie przeprowadzone. W razie zachodzących sprzeczności lub braków, o ile te nie dadzą się usunąć na miejscu, władza sprawdzająca prześle arkusz spisowy bezpośredniej władzy przełożonej interesowanego funkcjonarjusza, pracownika państwowego lub zawodowego wojskowego, celem ostatecznego uzgodnienia. Sprawdzenie i uzgodnienie powinno być ukończone do dnia 31 marca 1933 r.

Bezpośrednia władza przełożona, przedstawiając władzy prowadzącej akta osobowe osób podlegających spisowi arkusze spisowe, powinna dołączyć do nich pismo, w którem należy wymienić liczbę przedstawianych arkuszy spisowych, oraz podać ogólną liczbę pracowników niepodlegających spisowi. Natomiast władza prowadząca akta osobowe, przesyłając arkusze spisowe do Głównego Urzędu Statystycznego, obowiązana jest dołączyć wypełniony przez siebie wykaz arkuszy spisowych. Przy sporządzaniu wykazu arkuszy spisowych należy stwierdzić, czy ilość osób, objętych spisem, zgadza się z ilością osób, objętych listami płacy, o w szczególności, czy ilość osób, wykazanych jako stali funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, zgadza się z ilością osób, którym potrąca się opłaty emerytalne.

Ponadto w wykazie arkuszy spisowych należy stwierdzić dokonanie czynności sprawdzenia arkuszy spisowych, tudzież odnotować dokonane zmiany i uzupełnienia.

Powyższe przepisy mają odpowiednie zastosowanie do postępowania przy wypełnianiu, przedstawianiu i sprawdzaniu arkuszy spisowych w instytucjach, przedsiębiorstwach i monopolach państwowych.

Wymienione w niniejszym paragrafie wykazy i arkusze spisowe, wypełnione i sprawdzone podług postanowień niniejszego rozporządzenia, prześlą władze sprawdzające do Głównego Urzędu Statystycznego do dnia 15 kwietnia 1933 r. wraz z pismem, w którem należy podać ilość przesyłanych arkuszy spisowych, oraz liczbę pracowników niepodlegających spisowi (§ 2). Odpis pisma należy równocześnie przesłać do właściwej władzy naczelnej lub jej równorzędnej, ta zaś do dnia 30 kwietnia 1933 r. obowiązana jest nadesłać do Głównego Urzędu Statystycznego wykaz wszystkich władz i zarządów, prowadzących akta osobowe, z zaznaczeniem, które z nich nie wypełniły obowiązku nadesłania arkuszy spisowych, oraz czy ilość przesłanych do Głównego Urzędu Statystycznego arkuszy spisowych i podana liczba pracowników niepodlegających spisowi jest kompletna.

§ 5. Wzory arkuszy spisowych wraz ze wskazówkami o sposobie wypełniania ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, tudzież z Ministrem Spraw Wojskowych, o ile chodzi o arkusze spisowe dla zawodowych wojskowych, oraz Ministrem Komunikacji, o ile chodzi o arkusze spisowe dla funkcjonarjuszów i pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Wzory pism i wykazy arkuszy spisowych wraz ze wskazówkami o sposobie wypełniania i grupowania materjału ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 6. Organizacja przeprowadzenia spisu oraz opracowanie materiałów spisowych będzie wykonane w Głównym Urzędzie Statystycznym.

Główny Urząd Statystyczny dostarczy władzom naczelnym i im równorzędnym na zgłoszone zapotrzebowanie odpowiednią ilość druków arkuszy spisowych i wykazów arkuszy spisowych. Władze naczelne i im równorzędne roześlą otrzy-

mane druki podległym sobie władzom, urzędom i instytucjom oraz zarządom przedsiębiorstw i monopolów państwowych.

We wszystkich sprawach, dotyczących spisu, Główny Urząd Statystyczny może porozumiewać się bezpośrednio ze wszystkiemi władzami, urzędami, instytucjami, przedsiębiorstwami i monopolami państwowemi, te zaś obowiązane są udzielać Głównemu Urzędowi Statystycznemu możliwie niezwłocznie wszystkich niezbędnych wyjaśnień, celem sprostowania lub uzupełnienia zebranych materjałów.

§ 7. Po ukończeniu opracowania spisu, Główny Urząd Statystyczny przekaże ostateczne wyniki opracowania Ministerstwu Skarbu.

§ 8. Poniesione przez Główny Urząd Statystyczny koszty druku arkuszy spisowych, zorganizowania spisu i opracowania wyników spisu zostaną pokryte z budżetu Ministerstwa Skarbu. Jednak przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ zwróci Skarbowi Państwa z powyższych kosztów część, dotyczącą przeprowadzenia i opracowania spisu swych pracowników.

§ 9. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami oraz każdemu z ministrów we właściwym sobie zakresie działania.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 889. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 1932 r. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dn. 14 marca 1932 roku uzupełniającej przepisy o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego na obszar powiatów augustowskiego i suwalskiego.

Poz. 890. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 5 września 1932 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych o sprzedaży nawozów sztucznych *).

Na podstawie art. 2, 4, 5, 7 —9, 11 — 13 oraz 18 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o sprzedaży nawozów sztucznych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 300) zarządza się co następuje:

§ 5. Każda osoba fizyczna lub prawna, zajmująca się zawodowo sprzedażą nawozów sztucznych, winna w ciągu dni 30 od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lub od rozpoczęcia handlu nawozami sztucznemi złożyć za pokwitowaniem właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, bądź też przesłać tej władzy listem poleconym zawiadomienie, iż zajmuje się sprzedażą nawozów sztucznych, oraz podać w tem zawiadomieniu dokładne adresy swego przedsiębiorstwa oraz jego oddziałów, filij, biur sprzedaży, składnic i t. p.

Osoby wymienione w ust. 1 niniejszego paragrafu w razie zaprzestania sprzedaży nawozów sztucznych, jako też w razie zmian zaszłych w ich nazwie lub adresie, bądź nazwie lub adresie ich oddziałów, filij i t. p. winny zawiadomić o tem w ciągu 30 dni właściwą powiatową władzę administracji ogólnej.

§ 7. Jeżeli nawóz sztuczny sprzedawany jest w opakowaniu, sprzedawca winien umieścić na opakowaniu napis, zawierający następujące dane:

wyrazy „nawóz sztuczny“;

nazwę nawozu sztucznego;

nazwę przedsiębiorstwa (kopalni, zakładu przemysłowego), z którego nawóz sztuczny pochodzi, w stosunku zaś do nawozu pochodzenia zagranicznego — nazwę kraju, z którego nawóz pochodzi;

określenie ilości i jakości zawartych w nawozie sztucznym istotnych składników użytecznych dla roślin, wyrażone w sposób przewidziany w niniejszem rozporządzeniu.

Oprócz napisu o treści wyżej określonej sprzedawcy wolno jest podać na opakowaniu jedynie wagę nawozu, znaki fabryczne lub handlowe oraz wskazówki, dotyczące sposobu użycia nawozu; podawanie na opakowaniu innych danych jest zabronione.

Dane, określone w poprzednim ustępie, winny być na opakowaniu umieszczone oddzielnie od napisu określonego w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu.

Napisy na opakowaniu nawozów sztucznych mogą być dokonywane bądź bezpośrednio na zewnętrznej stronie opakowania (na worku, beczce, blaszance i t. p.), bądź na trwałej etykietce na opakowaniu naklejonej lub w inny sposób do niego trwale przymocowanej. Napisy te winny być dokonane w sposób trwały i czytelny literami drukowanemi (drukowane, odbite pieczęcią i t. p.). Napis określony w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, umieszczony bezpośrednio na opakowaniu, winien być dokonany przy użyciu liter o wysokości co najmniej 1,5 cm, na etykietkach zaś — literami o wysokości co najmniej 2 mm.

§ 10. Nadzór nad sprzedażą nawozów sztucznych należy do właściwych władz administracji ogólnej; bezpośredni nadzór nad sprzedażą tych nawozów sprawuje właściwa powiatowa władza administracji ogólnej (w powiatach miejskich województw południowych i zachodnich — prezydenci miast).

Do współdziałania z temi władzami przy wykonywaniu nadzoru. powołuje się powiatowy samorząd terytorjalny (na obszarach stanowiących powiaty miejskie — samorząd miejski), izby rolnicze, izby przemysłowo-handlowe oraz społeczne organizacje ogólno-rolnicze, nie zajmu-

---

*) W wyjątkach.

jące się zawodowo handlem nawozami sztucznemi.

Powołane w myśl powyższego ustępu organizacje samorządowe i społeczne podadzą powiatowej władzy administracji ogólnej imiona i nazwiska tych członków swych władz i funkcjonarjuszów, którzy z ramienia organizacji zostają wyznaczeni do współdziałania w wykonywaniu nadzoru nad sprzedażą nawozów sztucznych.

Powiatowa władza administracji ogólnej wyda odpowiednie pisemne upoważnienia do wykonywania nadzoru takiej ilości osób, jaka okaże się dla danego terenu potrzebna.

§ 11. Wymienione w § 10 organa nadzoru mają prawo wstępu — w godzinach przepisanych dla czynności handlowych — do wszelkich handlowych pomieszczeń przedsiębiorstw, zajmujących się sprzedażą nawozów sztucznych, przeglądania zaświadczeń, dotyczących nabycia nawozów sztucznych i prowadzonego przez przedsiębiorstwo wykazu sprzedanych nawozów sztucznych oraz pobierania bezpłatnie w celu przygotowania prób nawozów sztucznych w ilości do 2 kg z każdego znajdującego się w składzie rodzaju i gatunku nawozu sztucznego.

Za zgodą nabywcy organa te mają również prawo bezpłatnego pobierania prób nawozów sztucznych, dostarczonych nabywcy lub będących w stadjum przewozu do nabywcy, a także przeglądania posiadanych przez nabywcę pisemnych zaświadczeń oraz innych dokumentów uznanych za równoznaczne z zaświadczeniami.

Wymienione organa przed przystąpieniem do swych czynności winny okazać osobom interesowanym legitymacje służbowe lub upoważnienia, przewidziane w § 10 niniejszego rozporządzenia.

Z czynności swych organ nadzoru sporządza w 2 egzemplarzach protokół, zawierający następujące dane:

imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę oraz wymienienie jej charakteru służbowego;

miejsce i datę dokonania kontroli;

imię i nazwisko (firmę) oraz adres właściciela kontrolowanego przedsiębiorstwa lub imię i nazwisko oraz adres nabywcy nawozu;

krótki opis przeprowadzonych czynności kontroli oraz podanie jej wyników;

wyjaśnienia właściciela kontrolowanej firmy lub osoby jego zastępującej albo nabywcy nawozu;

podpis osoby dokonywającej kontroli.

Osoba przeprowadzająca kontrolę winna zaproponować właścicielowi kontrolowanego przedsiębiorstwa lub osobie jego zastępującej lub też nabywcy nawozu podpisanie protokółu, a w razie odmowy podpisu uczynić o tem wzmiankę w protokóle. Właściciel przedsiębiorstwa, względnie osoba jego zastępująca, ma prawo żądać wydania mu niezwłocznie po ukończeniu kontroli odpisu protokółu.

§ 14. Postanowienia, zawarte w ustawie z dnia 12 marca 1932 r. o sprzedaży nawozów sztucznych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 300) oraz postanowienia niniejszego rozporządzenia, dotyczące obowiązku wydawania nabywcom nawozów sztucznych pisemnych zaświadczeń, obowiązku prowadzenia wykazu sprzedaży i obowiązku umieszczania napisu na opakowaniu, nie mają zastosowania w wypadkach, jeżeli nawóz sztuczny sprzedawany jest w ilości mniejszej od 50 kg, a także bez względu na ilość nawozu w wypadkach, gdy sprzedawany nawóz sztuczny znajduje się w paczkach, torebkach, blaszankach i t. p. o wadze nieprzekraczającej 5 kg brutto.

Ograniczenia handlu nawozami sztucznemi, przewidziane w ustawie z dnia 12 marca 1932 r. o sprzedaży nawozów sztucznych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 300) oraz w niniejszem rozporządzeniu, a mianowicie ograniczenia, wynikające z postanowień, dotyczących obowiązku wydawania pisemnych zaświadczeń, obowiązku prowadzenia wykazów sprzedanych nawozów sztucznych, napisów na opakowaniu, norm najmniejszej zawartości składników użytecznych dla roślin i norm największej zawartości składników szkodliwych oraz dotyczących pobierania prób, nie będą stosowane przy sprzedaży nawozów sztucznych zagranicę.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem postanowień § 7, które wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia 1933 r.

Poz. 891. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 23 września 1932 r. w sprawie zmian w przepisach o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 892. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1932 r. o ulgach w spłacie daniny lasowej.

Poz. 893. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie określenia stopy procentowej od długów pieniężnych małej własności rolnej.

---

z 10 grudnia Nr. 109 Rok 1932

Poz. 894. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 12 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927

roku o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) w brzmieniu nadanem mu rozporządzedzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 306) wyrazy: „Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych“.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 895. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany właściwości niektórych władz w zakresie podziału administracyjnego Państwa.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. ust. 1 art. 104 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) otrzymuje następujące brzmienie:

„Do czasu wydania ogólnej ustawy regulującej sprawy podziału administracyjnego Państwa, Minister Spraw Wewnętrznych po wysłuchaniu zainteresowanych ciał samorządowych może dokonywać na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego zmian granic gmin wiejskich i obszarów dworskich oraz miast nie stanowiących odrębnych powiatów miejskich dla celów administracji państwowej, tworzyć nowe bądź znosić istniejące. Zmiany granic powiatów oraz miast, stanowiących odrębne powiaty miejskie dla celów administracji państwowej, tworzenie nowych oraz znoszenie istniejących, dokonywane będą drogą rozporządzeń Rady Ministrów, wydawanych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych po wysłuchaniu zainteresowaniu ciał samorządowych“.

Art. 2. Art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 roku w przedmiocie zaliczenia osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 1. Zaliczanie na obszarze b. zaboru rosyjskiego osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast, nie stanowiących odrębnych powiatów miejskich dla celów administracji państwowej, a w szczególności przez wcielanie do miast sąsiednich obszarów wiejskich lub odłączanie części obszarów miejskich, następują w drodze rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych, wydawanych po wysłuchaniu zainteresowanych ciał samorządowych. Zmiany granic miast stanowiących odrębne powiaty miejskie dla celów administracji państwowej dokonywane będą drogą rozporządzeń Rady Ministrów, wydawanych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych po wysłuchaniu zainteresowanych ciał samorządowych“.

Art. 2 tejże ustawy skreśla się.

Art. 3. W ustawie z dnia 1 sierpnia 1923 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic miejskich na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 719) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 1. Minister Spraw Wewnętrznych władny jest dokonywać w drodze rozporządzenia na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmian granic gmin miejskich, podlegających postanowieniom galicyjskich krajowych ustaw gminnych z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 24) oraz z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 51), jeżeli gminy te nie stanowią odrębnych powiatów miejskich dla celów administracji państwowej, a przytem tylko w tych przypadkach, gdy zmiana taka nie może być dokonana w trybie ust. 1 § 100 cytowanej ustawy z 1889 r. lub ust. 1 § 96 cytowanej ustawy z 1896 r. Zmiany granic miasta Lwowa i Krakowa oraz miast stanowiących odrębne powiaty miejskie dla celów administracji państwowej, gdy zmiany takie nie mogą być dokonane w trybie art. 2 statutu m. Lwowa z dnia 14 pazdziernika 1870 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 79) względnie w trybie art. 3 statutu m. Krakowa z dnia 6 października 1901 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 108) wreszcie w trybie ust. 1 § 100 ustawy z r. 1889 lub ust. 1 § 96 ustawy z 1896 r., będą dokonywane drogą rozporządzeń Rady Ministrów, wydawanych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych“;

2) w art. 2 skreśla się wyrazy: „na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych“ oraz wyrazy: „i Ministra Skarbu“.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem piętnastym od dnia ogłoszenia.

Poz. 896. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 55 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P.

Nr. 7, poz. 44) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 11 w ust. 1 w pkt. 2 wyrazy: „Rządu Polskiego" zastępuje się wyrazami: „właściwego wojewody (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), wyrażonej w przypadkach zamiaru wstąpienia do służby wojskowej w państwie obcem, w porozumieniu z właściwym dowódcą okręgu korpusu"; w ust. 2 tegoż artykułu wyrazy: „wyjednaniu na to zezwolenia od Ministra Spraw Wojskowych" zastępuje się wyrazami: „uzyskaniu zwolnienia od powszechnego obowiązku wojskowego, zgodnie z obowiązującemi przepisami";

2) w art. 13 wyrazy: „zastrzega postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „zastrzeżono w akcie nadania lub w orzeczeniu o utracie obywatelstwa".

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem piętnastym od dnia ogłoszenia.

Poz. 897. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 178) wprowadza się zmiany następujące:

1) W tytule i w art. 1 wyraz: „obcokrajowców" zastępuje się wyrazem: „cudzoziemców";

w art. 1 wyrazy: „Rady Ministrów na wniosek Ministra Skarbu", zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych";

w zdaniu drugiem tegoż artykułu wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych", a po wyrazie: „zapadnie" dodaje się wyraz: „nadto";

2) w art. 2 wyrazy: „Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu" zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych";

3) w art. 4 i 5 wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych";

4) w art. 6 wyraz: „Obcokrajowcy" zastępuje się wyrazem: „Cudzoziemcy", a wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych";

5) w art. 7 wyraz: „obcokrajowca" zastępuje się wyrazem: „cudzoziemca", wyrazy: „właściwej władzy" zastępuje się wyrazami: „powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości";

6) art. 9 otrzymuje następujące brzmienie: „Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami".

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Równocześnie upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 178) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych art. 1 rozporządzenia niniejszego.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 898. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o zaopatrzeniu osób, szczególnie zasłużonych, oraz o wyjątkowem zaopatrzeniu, nieopartem na innych tytułach prawnych.

Poz. 899. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o ustanowieniu orderu „Odrodzenia Polski".

Poz. 900. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 29 listopada 1932 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 901. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Refom Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 1932 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Reform Rolnych wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 28 marca 1929 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. o uwłaszczeniu w województwach wschodnich.

Poz. 902. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 17 listopada 1932 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 6 grudnia 1922 r. w przedmiocie utworzenia i organizacji okręgowych urzędów ubezpieczeń.

Poz. 903. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie umundurowania i uzbrojenia Straży Więziennej.

Poz. 904. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1932 r. o sprostowanu błędu w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych zagranicą.

z 14 grudnia Nr. 110. Rok 1932

Poz. 905. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. Regulamin ogólny wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich.

Poz. 906. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. o trybie postępowania przy przenoszeniu sędziów i prokuratorów na inne miejsce służbowe i w stan spoczynku.

Poz. 907. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. o złączeniu izb cywilnych w Sądzie Najwyższym.

Poz. 908. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. o uchyleniu i zmianie niektórych rozporządzeń wykonawczych do prawa o ustroju sądów powszechnych.

Poz. 909. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich w sprawach karnych.

Poz. 910. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania prokuratur sądów apelacyjnych i okręgowych.

Poz. 911. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. Regulamin Sądu Najwyższego.

Poz. 912. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. Regulamin urzędowania prokuratury Sądu Najwyższego.

z 16 grudnia Nr. 111 Rok 1932

Poz. 913. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uchyleniu niektórych przepisów rozporządzenia Ministrów: Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dnia 16 sierpnia 1929 roku w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości, oddanych w toku parcelacji w posiadanie nabywców, na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Poz. 914. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Sprawiedliwości w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 7 grudnia 1926 r. do ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

No podstawie art. 96 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 7 grudnia 1926 r. do ustawy o wykonaniu reformy rolnej, wydanem w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa, Skarbu oraz Sprawiedliwości (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 8, poz. 66) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Reform Rolnych z dnia 30 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 903) wprowadza się następujące zmiany:

1) w §§ 4 i 5 po wyrazach: „na żądanie" wstawia się wyraz: „powiatowych";

2) w cz. 1 § 6 przed wyrazem: „urzędy" wstawia się wyraz: „powiatowe"; w cz. 2 tegoż paragrafu przed wyrazem: „urzędów" wstawia się wyraz: „powiatowych";

3) w § 8 dwukrotnie użyty wyraz: „okręgowe" zastępuje się wyrazem: „powiatowe";

4) w § 9 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego", wyraz: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: ‚powiatowy", a wyrazy: „urząd wojewódzki" zastępuje się wyrazem: „starostę";

5) zdanie 1 § 12 otrzymuje następujące brzmienie: „Podania o przyznanie wyłączeń z mocy art. 5 składa się właściwemu terytorjalnie powiatowemu urzędowi ziemskiemu (§ 13).";

6) § 13 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 13. 1) Właścicielowi służy prawo złożenia do właściwego powiatowego urzędu ziemskiego podania o zwolnienie od obowiązku parcelacyjnego bądź odrębnie z art. art. 4 i 5, bądź też łącznie z obu wymienionych artykułów.

Powiatowy urząd ziemski po określeniu w terminie wskazanym w cz. 3 art. 16 podstawowych norm władania z art. 4 prześle skompletowany wniosek o wyłączenie z art. 5 wraz z odpisem wykonalnego orzeczenia z art. 4 do właściwego okręgowego urzędu ziemskiego, który ze swej strony po przeprowadzeniu badań komisyjnych prześle wniosek do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

2) Przy złożeniu wniosku z art. 5 łącznie lub równocześnie z wnioskiem z art. 4, lub gdy wniosek z art. 5 zostanie złożony w terminie późniejszym, jednak przed wydaniem orzeczenia, określającego wyłączenia z art. 4, odgraniczenie na gruncie obszaru wyłączonego z art. 4 może nastąpić dopiero po wydaniu decyzji odnośnie wyłączeń z art. 5; w tych przypadkach termin przewidziany w cz. 4 art. 16 zaczyna biec od daty prowizorycznego ustalenia granic wyłączeń z art. 5.";

7) w § 16 wyrazy: „Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych" zastępuje się wyrazami:

„urzędu wojewódzkiego (z działu rolnictwa) lub delegata Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych";

8) w § 23 wyrazy: „Minister Reform Rolnych" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

9) w § 24 po wyrazach: „od daty" dodaje się wyrazy: „doręczenia odpisu prawomocnej decyzji okręgowego urzędu ziemskiego lub też od daty";

10) w § 26 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego", a w §§ 26 i 27 wyraz: „okręgowych" zastępuje się wyrazem: „powiatowych";

11) w §§ 29 i 30 wyraz: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: „powiatowy";

12) § 34 skreśla się;

13) §§ 37 i 38 skreśla się;

14) w § 39 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego";

15) w § 40 skreśla się wyrazy: „równocześnie ze złożeniem do okręgowej komisji ziemskiej wniosku o ustaleniu wynagrodzenia";

16) § 41 skreśla się;

17) w § 42 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego", wyrazy: „Ministra Reform Rolnych" zastępuje się wyrazami: „okręgowego urzędu ziemskiego", a wyrazy: „przewidzianych w §§ 40 i 41" zastępuje się wyrazami: „przewidzianych w § 40";

18) w § 45 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

19) § 46 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 46. 1) Rozprawa (cz. 1 art. 23) winna się odbyć w siedzibie okręgowego urzędu ziemskiego. Orzeczenie wydaje urzędnik kierujący rozprawą.

O rozprawie, jak i o ustnem ogłoszeniu sentencji orzeczenia, należy sporządzić protokół.

Zresztą mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§ 7, 8, 9, 11 i 12 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 12 marca 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 281).

2) Przy wykonywaniu postanowień cz. 2 art. 23 i cz. 2 art. 24 maja analogiczne zastosowanie postanowienia § 30 i §§ 42 — 45";

20) w § 50 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska winna" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski winien" i skreśla się wyrazy: „wniosek okręgowego urzędu ziemskiego oraz"; w tymże paragrafie dodaje się w końcu dwa nowe ustępy o następującem brzmieniu: „Przy wydaniu orzeczenia (art. 29) okręgowy urząd ziemski nie jest związany tymczasowem obliczeniem szacunku, dokonanem w myśl pkt. a) cz. 2 art. 31.

Przy wykonywaniu postanowień cz. 1 art. 29 ma zastosowanie cz. § 46.";

21) w § 51 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

22) po § 54 dodaje się nowy paragraf 54a o następującem brzmieniu:

„§ 54a. Przy wykonywaniu postanowień art. 30 mają analogiczne zastosowanie postanowienia cz. I § 46 i ust. 2 § 50";

23) w § 55 skreśla się wyraz: „okręgowego";

24) w § 69 wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych", a wyrazy: „Minister Reform Rolnych" zastępuje się wyrazami: „Minister Rolnictwa i Reform Rolnych";

25) w cz. 1 § 80 wyraz: „okręgowe" zastępuje się wyrazem: „właściwe";

26) w cz. 2 § 81 skreśla się wyrazy: „lub przez okręgową komisję ziemską w trybie art. 71";

27) w § 83 skreśla się wyrazy: „do norm, ustalonych przez Ministerstwo Reform Rolnych";

28) w § 95 wyrazy: „prezesa okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

29) w § 107 po wyrazach: „analogiczne zastosowanie" dodaje się wyrazy: „do orzeczeń powiatowego urzędu ziemskiego, zatwierdzających lub odmawiających zatwierdzenia projektu parcelacji i wykazu nabywców";

30) w § 108 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego";

31) w § 109 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego", wyraz: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: „powiatowy", po wyrazach zaś: „wypływających z art. 64" dodaje się wyrazy: „lub z cz. 3 art. 65";

32) w cz. 1 i 2 § 110 kilkakrotnie użyte wyrazy: „prezesi okręgowych urzędów ziemskich" zastępuje się wyrazami: „okręgowe urzędy ziemskie", w cz. 2 tegoż paragrafu użyty wyraz „winni" zastępuje się wyrazem: „winny";

33) w § 115 wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

34) §§ 117 i 118 skreśla się;

35) w § 121 wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „właściwego";

36) w § 129 skreśla się wyraz: „prezesa".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 915. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Sprawiedliwości w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 12 maja 1930 r. o postępowaniu z funduszami uzyskanemi z parcelacji z wolnej ręki lub z przymusowej sprzedaży majątków, związanych stałemi ograniczeniami.

Poz. 916. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie opłat za nadzór nad parcelacją.

Poz. 917. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 27 czerwca 1927 r. o postępowaniu przy ustalaniu wniosków co do wysokości wynagrodzenia za przymusowo wykupywane majątki.

Poz. 918. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 10 października 1932 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 1928 r. o trybie przymusowego wykonania orzeczeń Komisyj Ziemskich, nakładających na uczestników scalenia obowiązek dopłat pieniężnych.

Poz. 919. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 10 października 1932 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministrów: Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów.

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833) i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1928 roku w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 763) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniami tychże Ministrów z dnia 5 maja 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 334) i z dnia 30 maja 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 485) wprowadza się następujące zmiany:

1) w cz. 1 § 9 w zdaniu pierwszem wyrazy: „Wnioskiem o ustalenie“ zastępuje się wyrazami: „zaprojektowaniem“; w zdaniu trzeciem wyrazy: „wystąpić z wnioskiem o uwzględnienie potrzeb“ zastępuje się wyrazami: „w miarę możności uwzględnić potrzeby“, a po wyrazie: „albo“ dodaje się wyraz: „wystąpić“;

2) w § 10 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska“ zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski“;

3) w § 12 po wyrazie: „przepisami“ stawia się kropkę, a dalsze wyrazy skreśla się;

4) w pierwszem zdaniu cz. 1 § 15 końcowe wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia albo też po wydaniu orzeczenia przez Główną Komisję Ziemską“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego, zatwierdzającego projekt scalenia, albo też po wydaniu ostatecznego orzeczenia przez okręgową komisję ziemską“; a w cz. 2 tegoż paragrafu wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej albo też po wydaniu orzeczenia przez Główną Komisję Ziemską“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego albo też po wydaniu ostatecznego orzeczenia przez okręgową komisję ziemską“;

5) w cz. 1 § 24 wyraz: „Okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „Powiatowy“, wyrazy „okręgowej komisji ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego“, a wyrazy: „Głównej Komisji Ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „okręgowej komisji ziemskiej“;

6) § 30 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 30. Materjał służący za podstawę do wydania orzeczenia o wdrożeniu postępowania scaleniowego zawierać winien następujące dokumenty:

a) wniosek stron o wdrożenie postępowania scaleniowego lub protokół o potrzebie wdrożenia postępowania scaleniowego z urzędu;
b) dokumenty, dotyczące prawa własności lub stwierdzenia stanu posiadania wnioskodawców;
c) zebrane w miarę potrzeby dokumenty, odnoszące się do projektowanego obszaru scalenia, jak tabele likwidacyjne, akta nadawcze, wyciągi z ksiąg wieczystych (hipotecznych) rejestry pomiarowe, plany i t. p.;
d) protokół z dokonanych na gruncie czynności;
e) plan zaprojektowanego obszaru scalenia lub zastępujący go szkic sytuacyjny;
f) opis projektowanego obszaru scalenia;
g) prowizoryczną listę, względnie listy przyszłych uczestników scalenia;
h) wnioski, wypływające z art. 7 ustawy;“

7) w cz. 1 § 31 wyraz: „okręgowego“ zastępuje się wyrazem: „powiatowego“, w cz. 2 tegoż paragrafu skreśla się wyrazy: „na podstawie umotywowanego wniosku powiatowego urzędu ziemskiego (§ 20 — 30)“; w cz. 3 tegoż paragrafu wyraz: „okręgowego“ zastępuje się wyrazem: „powiatowego“; wyrazy: „Ministra Reform Rolnych“ zastępuje się wyrazami: „okręgowego urzędu ziemskiego“, a wyrazy i liczba: „w art. 11“ zastępuje się wyrazami i liczbą: „w art. 24“;

8) w § 32 dwukrotnie użyty wyraz: „okręgowego“ zastępuje się wyrazem: „powiatowego“, dwukrotnie użyte wyrazy: „Ministra Reform Rolnych“ zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski“, a wyraz: „okręgowy“ skreśla się;

9) § 35 otrzymuje następujące brzmienie:

„W razie niedokonania wyborów lub stwierdzenia przez komisarza ziemskiego nieważności dokonanych wyborów, może on wyznaczyć z urzędu członków rady uczestników scalenia i ich zastępców z pośród uczestników scalenia danej jednostki administracyjnej“;

10) w p. d cz. 1 § 45 wyraz: „okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „powiatowy“;

1) cz. 3 § 51 skreśla się;

12) w cz. 11 § 53 wyrazy: „równocześnie z przesłaniem operatu scaleniowego do okręgowego urzędu ziemskiego celem ustalenia obszaru scalenia“ zastępuje się wyrazami: „po zaprojektowaniu obszaru scalenia“;

13) w § 54 wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej (p. a art. 36)“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego (część 1 p. B lit. a art. 36)“;

14) cz. 1 i 2 § 57 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Orzeczenie komisarza ziemskiego lub jego zastępcy (cz. 4 art. 33 i art. 35) może być wydane na miejscu w obecności uczestników scalenia. W tym przypadku sentencja orzeczenia winna być obecnym ustnie ogłoszona (o czem należy sporządzić protokół), orzeczenie zaś wraz z motywami winno być zredagowane w ciągu dni 14 od daty ogłoszenia sentencji.

2) Jeżeli projekt scalenia ulega zatwierdzeniu (cz. 1) ze zmianami, orzeczenie zatwierdzające może być wydane po uprzedniem sporządzeniu przez mierniczego szkicu i rejestru odnośnie tych zmian“;

w cz. 3 tegoż paragrafu po wyrazach: „przedłożonym mu“ dodaje się wyrazy: „na skutek odwołania stron do okręgowej komisji ziemskiej“; wyraz: „zarządzić“ zastępuje się wyrazem: „zaprojektować“; drugie zdanie cz. 3 tegoż paragrafu skreśla się; w cz. 4 tegoż paragrafu wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego“, a wyraz: „okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „powiatowy“;

15) w cz. 1 § 59 wyrazy: „ogłasza zarządzenie okręgowego urzędu ziemskiego o rozwiązaniu rady (rad) uczestników scalenia“ zastępuje się wyrazami: „rozwiązuje radę (rady) uczestników scalenia“; w cz. 2 tegoż paragrafu wyraz: „okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „powiatowy“, a wyrazy: „równocześnie z wezwaniem go“ zastępuje się wyrazami: „wezwanemu przez okręgowy urząd ziemski“;

16) w cz. 3 § 60 wyrazy: „uprawomocnieniu się“ zastępuje się wyrazem: „wydaniu“;

17) w cz. 2 § 62 skreśla się wyraz: „okręgowego“;

18) w cz. 1 § 63 wyraz: „Okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „Powiatowy“, wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego lub też po wydaniu przez okręgową komisję ziemską ostatecznego orzeczenia“; w cz. 3 tegoż paragrafu końcowe wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego lub ostateczne orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej“;

19) w cz. 1 § 70 skreśla się wyraz: „okręgowego“ oraz wyrazy: „względnie Ministra Reform Rolnych“, w cz. 2 tegoż paragrafu wyrazy: „okręgową komisję ziemską“ zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski“;

20) § 71 skreśla się;

21) w zdaniu pierwszem § 72 wyrazy: „okręgowy urząd ziemski“ zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski (lub delegat okręgowego urzędu ziemskiego)“; w zdaniu drugiem § 72 wyrazy: „okręgowej, względnie Głównej Komisji Ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego, względnie okręgowej komisji ziemskiej“;

22) § 73 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 73. Na obszarze oznaczonym w cz. 1 § 75 oraz na obszarze obowiązywania prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywilejach i hipotekach z roku 1818 powiatowy urząd ziemski lub też delegowany w trybie ust. 2 cz. 2 art. 36 funkcjonarjusz okręgowego urzędu ziemskiego składa pisarzowi hipotecznemu dokumenty (§ 72) wymienione, względnie i pełnomocnictwo, oraz zeznaje wniosek o sprostowanie księgi lub akt hipotecznych zgodnie z wynikami scalenia, tudzież projektuje treści do wykazu hipotecznego“;

23) w końcowem zdaniu § 74 wyrazy: „pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego lub też delegowanego funkcjonarjusza okręgowego urzędu ziemskiego (§ 73)“;

24) w cz. 2 § 75 wyrazy: „pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego“ zastępuje się wyrazami: „powiatowego urzędu ziemskiego lub też delegowanego funkcjonarjusza okręgowego urzędu ziemskiego (§ 73)“;

25) w § 76 wyrazy: „pełnomocnik okręgowego urzędu ziemskiego“ zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski lub też delegowany funkcjonarjusz okręgowego urzędu ziemskiego (§ 73)“;

26) w § 77 wyraz: „okręgowy“ zastępuje się wyrazem: „powiatowy“;

27) w zdaniu pierwszem cz. 2 § 78 wyrazy: „orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej“ zastępuje się wyrazami: „prawomocnem orzeczeniem powiatowego urzędu ziemskiego lub ostatecznem orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej“;

28) w § 80 wyrazy: „przez okręgowy urząd ziemski“ zastępuje się wyrazami: „przez powiatowy urząd ziemski“, a wyrazy: „względnie okręgowy urząd ziemski“ skreśla się.

29) w cz. 1 § 82 wyraz: „okręgowego“ zastępuje się wyrazem: „powiatowego“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do spraw, wymienionych w p. a cz. 2 art. 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 roku o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 920. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o zmianach w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 lutego 1927 roku w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 roku o zniesieniu służebności w województwie kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem, warszawskiem i w zachodniej części województwa białostockiego.

Na podstawie art. 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem, warszawskiem i w zachodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administraeji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 lutego 1927 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem, warszawskie i w zachodniej części województwa białostockiego, wydanem w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 109) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 dodaje się część trzecią o następującem brzmieniu:

„3. Ogłoszenia, przewidziane w cz. 2 uskutecznia: przy umownem znoszeniu służebności powiatowy urząd ziemski, a przy przymusowem znoszeniu służebności okręgowy urząd ziemski";

2) skreśla się § 4;

3) w cz. 1 § 6 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski", w cz. 2 tegoż paragrafu wyrazy: „okręgowej komisji ziemskiej" zastępuje się wyrazami: „powiatowemu urzędowi ziemskiemu", a wyraz: „komisję" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski";

4) cz. 1 § 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Przed zatwierdzeniem umowy komisarz ziemski lub jego zastępca zbada na gruncie, czy działki, wyznaczone w zobowiązaniu dla drobnych dzierżawców, odpowiadają pod względem wartości rolniczej dotychczas posiadanym przez nich działkom"; w cz. 2 tegoż paragrafu po wyrazie: „orzeczenia" dodaje sę wyrazy: „powiatowego urzędu ziemskiego lub po wydaniu orzeczenia ostatecznego";

5) w § 15 wyrazy: „okręgowa komisja ziemska" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski";

6) po § 15 dodaje się do art. 21 § 15a o następującem brzmieniu:

„Do art. 21.

§ 15a 1. Sprzeciwy, o których mowa w cz. 1 art. 21, mogą być zgłaszane w ciągu dni 14 od dnia złożenia do powiatowego urzędu ziemskiego umowy (art. 19).

2. Rozprawa może być przeprowadzona na miejscu albo też w siedzibie powiatowego urzędu ziemskiego.

Rozprawą kieruje komisarz ziemski lub też jego zastępca.

Orzeczenie wydaje urzędnik kierujący rozprawą.

Orzeczenie winno być w miarę możności wydane bezpośrednio po ukończeniu rozprawy.

O rozprawie, jak i o ustnem ogłoszeniu sentencji orzeczenia, winien być sporządzony protokół.

Zresztą mają analogiczne zastosowanie przepisy §§ 7, 8, 9, 11 (z wyłączeniem zdania ostatniego) i 18 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 12 marca 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 281).

3. W razie zaskarżenia uchwały (art. 7 i p. b § 11) termin dwumiesięczny, przewidziany w cz. 2 art. 21, liczy się od dnia otrzymania przez powiatowy urząd ziemski odpisu orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej co do skarg na uchwałę.

4. Za wadę przedłożonej do zatwierdzenia umowy uważane będzie również:

a) niezaopatrzenie jej dokumentami, wyszczególnionemi w §§ 11, 12, 13 i 14,
b) niedołączenie pisemnego dowodu, przewidzianego w zdaniu pierwszem art. 8,
c) niedołączenie decyzji właściwej władzy ochrony lasów, przewidzianej w art. 18.

5. Wyszczególnione wyżej wady winna usunąć strona interesowana, jeżeli jednak strona nie przedłoży pisemnej zgody osób wymienionych w art. 8 albo decyzji władz ochrony lasów, to wówczas wady umowy spowodowane brakiem tych dokumentów winny usunąć urzędy ziemskie w sposób przewidziany w art. 8 i w zdaniu pierwszem cz. 4 art. 18.

W tym przypadku bieg terminu, przewidzianego w zdaniu końcowem cz. 3 art. 21, rozpoczyna się od dnia następującego po dniu usunięcia przez urzędy ziemskie wymienionych wyżej wad";

7) w cz. 1 § 22 wyraz: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: „powiatowy"; a wyrazy: „komisarz ziemski lub jego zastępca" zastępuje się wyrazami: „tenże urząd";

8) skreśla się § 35.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do spraw wymienionych w art. 33 cz. 2 pkt. b rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 921. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o zmianach w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 lutego 1927 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego.

Na podstawie art. 62 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 75) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 lutego 1927 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego, wydanem w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 110), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 dodaje się część 3-ią o następującem brzmieniu:

„3. Ogłoszenia, przewidziane w cz. 2, uskutecznia przy umownem znoszeniu służebności powiatowy urząd ziemski, a przy przymusowem znoszeniu służebności okręgowy urząd ziemski";

2) § 4 skreśla się;

3) cz. 1 § 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Przed zatwierdzeniem umowy komisarz ziemski lub jego zastępca zbada na gruncie, czy działki, wyznaczone w zobowiązaniu dla drobnych dzierżawców, odpowiadają pod względem wartości rolniczej dotychczas posiadanym przez nich działkom"; w cz. 2 tegoż paragrafu po wyrazie: „orzeczenia" dodaje się wyrazy: „powiatowego urzędu ziemskiego lub po wydaniu orzeczenia ostatecznego";

4) po § 12 dodaje się do art. 21 § 12a o następującem brzmieniu:

„Do art. 21.

§ 12a. 1. Sprzeciwy, o których mowa w cz. 1 art. 21, mogą być zgłaszane w ciągu dni 14 od dnia złożenia do powiatowego urzędu ziemskiego umowy (art. 19).

2. Rozprawa może być przeprowadzoną na miejscu albo też w siedzibie powiatowego urzędu ziemskiego

Rozprawą kieruje komisarz ziemski lub jego zastępca.

Orzeczenie wydaje urzędnik kierujący rozprawą.

Orzeczenie winno być w miarę możności wydane bezpośrednio po ukończeniu rozprawy.

O rozprawie, jak i o ustnem ogłoszeniu sentencji orzeczenia winien być sporządzony protokół.

Zresztą mają analogiczne zastosowanie przepisy §§ 7, 8, 9, 11 (z wyłączeniem zdania ostatniego) i 18 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 12 marca 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 281).

3. W razie zaskarżenia uchwały (art. 7 i p. b § 9) termin dwumiesięczny, przewidziany w cz. 2 art. 21, liczy się od dnia otrzymania przez powiatowy urząd ziemski odpisu orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej co do skarg na uchwałę.

4. Za wadę przedłożonej do zatwierdzenia umowy uważane będzie również:

a) niezaopatrzenie jej dokumentami, wyszczególnionemi w §§ 9, 10, 11 i 12,
b) niedołączenie pisemnego dowodu, przewidzianego w zdaniu pierwszem art. 8,
c) niedołączenie decyzji właściwej władzy ochrony lasów, przewidzianej w art. 18.

5. Wyszczególnione powyższe wady winna usunąć strona interesowana; jeżeli jednak strona nie przedłoży pisemnej zgody osób wymienionych w art. 8 albo decyzji władzy ochrony lasów, to wówczas wady umowy spowodowane brakiem tych dokumentów winny usunąć urzędy ziemskie w sposób, przewidziany w art. 8 i w zdaniu pierwszem cz. 4 art. 18.

W tym przypadku bieg terminu, przewidzianego w zdaniu końcowem cz. 3 art. 21, rozpoczyna się od dnia następującego po dniu usunięcia przez urzędy ziemskie wymienionych wyżej wad.";

6) § 29 skreśla się.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do spraw, wymienionych w art. 33 cz. 2 pkt. b rozporządzenia Prezydenta Rzeczyspospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 922. Rozporzadzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 20 października 19[illegible] r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Skarbu w sprawie nadzoru weterynaryjnego.

Na podstawie art. 6 i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673), zmienio-

nego rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 975) i z dnia 1 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 229), ustawą z dnia 25 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 229) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 12 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 597) wprowadza się następujące zmiany:

1) rozporządzenie powyższe otrzymuje następujący tytuł: „Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 12 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w sprawie nadzoru weterynaryjnego";

2) w § 1 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie: „W razie potrzeby wojewoda może nadzór ten poruczyć innym lekarzom weterynaryjnym";

3) w § 12 skreśla się wyrazy: „za zgodą Ministra Rolnictwa";

4) w § 22 wyraz „wojewoda" zastępuje się wyrazem: „starosta";

5) w § 23 ust. 2 wyraz: „wojewoda" zastępuje się wyrazem: „starosta", w tymże ustępie wyrazy „Ministra Rolnictwa" zastępuje się wyrazem „wojewodę";

6) w § 38 skreśla się słowa: „i za zgodą Ministra Rolnictwa".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 923. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 listopada 1932 r. o ustaleniu siedzib i właściwości terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich.

Na podstawie art. 21 i 38 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) zarządzam co następuje:

§ 1. Siedziby powiatowych urzędów ziemskich i ich właściwość terytorjalną ustala się, jak następuje:

Siedziba powiatowego urzędu ziemskiego.	Powiaty objęte obszarem właściwości powiatowego urzędu ziemskiego.
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Białymstoku.	
Augustów	augustowski
Białystok	białostocki m. Białystok
Bielsk Podlaski	bielski
Grajewo	szczuczyński
Grodno	grodzieński
Łomża	łomżyński
Ostrołęka	ostrołęcki
Ostrów Mazowiecka	ostrowski
Sokółka	sokólski
Suwałki	suwalski
Wołkowysk	wołkowyski
Wysokie-Mazowieckie	wysoko-mazowiecki
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Brześciu n/B.	
Brześć n/Bugiem	brzeski
Drohiczyn	drohicki
Kamień-Koszyrski	koszyrski
Kobryń	kobryński
Kosów Poleski	kosowski
Łuniniec	łuniniecki
Stolin	stoliński
Pińsk	piński
Prużany	prużański
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Grodnie.	
Baranowicze	baranowicki
Lida	lidzki
Nieśwież	nieświeski
Nowogródek	nowogródzki
Słonim	słonimski
Stołpce	stołpecki
Szczuczyn Lidzki	szczuczyński
Wołożyn	wołożyński
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Grudziądzu.	
Grudziądz	wszystkie powiaty województwa pomorskiego
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Katowicach.	
Katowice	wszystkie powiaty województwa śląskiego.
Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Kielcach.	
Busko	stopnicki
Częstochowa	częstochowski m. Częstochowa
Jędrzejów	jędrzejowski
Kielce	kielecki
Końskie	konecki
Kozienice	kozienicki
Miechów	miechowski
Olkusz	olkuski
Opatów	opatowski
Opoczno	opoczyński
Pińczów	pińczowski
Radom	radomski m. Radom
Sandomierz	sandomierski
Wierzbnik	iłżecki
Włoszczowa	włoszczowski
Zawiercie	będziński zawierciański m. Sosnowiec

Siedziba powiatowego urzędu ziemskiego.	Powiaty objęte obszarem właściwości powiatowego urzędu ziemskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Krakowie.

Kraków	wszystkie powiaty województwa krakowskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Lublinie.

Biała Podlaska	bialski
Biłgoraj	biłgorajski
Chełm	chełmski
Garwolin	garwoliński
Hrubieszów	hrubieszowski
Janów Lubelski	janowski
Krasnystaw	krasnostawski
Lubartów	lubartowski
Lublin	lubelski m. Lublin
Łuków	łukowski
Puławy	puławski
Radzyń	radzyński
Siedlce	siedlecki
Sokołów	sokołowski
Tomaszów	tomaszowski
Węgrów	węgrowski
Włodawa	włodawski
Zamość	zamojski

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego we Lwowie.

Lwów	wszystkie powiaty województwa lwowskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Łucku.

Dubno	dubieński
Kostopol	kostopolski
Kowel	kowelski
Krzemieniec	krzemieniecki
Luboml	lubomelski
Łuck	horochowski łucki
Równe	rówieński zdołbunowski
Sarny	sarneński
Włodzimierz	włodzimierski

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Piotrkowie.

Kalisz	kaliski
Koło	kolski turecki
Konin	koniński
Łask	łaski
Łódź	brzeziński łęczycki łódzki m. Łódź
Piotrków	piotrkowski
Radomsko	radomszczański
Sieradz	sieradzki
Wieluń	wieluński

Siedziba powiatowego urzędu ziemskiego.	Powiaty objęte obszarem właściwości powiatowego urzędu ziemskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Poznaniu.

Poznań	wszystkie powiaty województwa poznańskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Stanisławowie.

Stanisławów	wszystkie powiaty województwa stanisławowskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Tarnopolu.

Tarnopol	wszystkie powiaty województwa tarnopolskiego.

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Warszawie.

Ciechanów	ciechanowski
Grójec	grójecki
Kutno	gostyński kutnowski
Lipno	lipnowski rypiński
Łowicz	łowicki sochaczewski
Maków Mazowiecki	makowski
Mińsk Mazowiecki	miński
Mława	mławski
Płock	płocki
Przasnysz	przasnyski
Pułtusk	pułtuski
Rawa Mazowiecka	rawski
Sierpc	płoński sierpecki
Skierniewice	błoński skierniewicki
Warszawa	radzymiński warszawski
Włocławek	nieszawski włocławski

Na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego w Wilnie.

Brasław	brasławski
Głębokie	dziśnieński
Mołodeczno	mołodecki
Oszmiana	oszmiański
Postawy	postawski
Święciany	święciański
Wilno	wileńsko-trocki m. Wilno
Wilejka	wilejski.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.

Poz. 924. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o zabronieniu polowania na łosie-byki, dropie i dropie-kamionki (strepety).

Na podstawie art. 51 ust. 1 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. Zabrania się całkowicie polowania na łosie-byki, dropie i dropie-kamionki (strepety).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze całego Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem 1 stycznia 1933 roku i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1935 roku.

Poz. 925. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o zezwoleniu na polowanie na sarny-kozy, samice jelenia i daniela oraz bażanty-kury.

Na podstawie art. 51 ust. 1 punkt e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. Zezwala się na polowanie:

na sarny-kozy oraz samice jelenia i daniela	w czasie od 16 stycznia do 15 lutego
na bażanty-kury	„ „ od 1 do 30 listopada.

§ 2. Rozporzadzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 1 lipca 1934 r.

Poz. 926. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o wprowadzeniu czasu ochronnego na dziki, żbiki, kuny leśne (tumaki) i norki.

Na podstawie art. 51 ust. 1 punkt c) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się czas ochronny dla niżej oznaczonych zwierząt:

dzików	od 1 marca do 30 kwietnia
żbików	od 16 lutego do 30 listopada
kun leśnych (tumaków) i norek	od 1 marca do 30 listopada.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze całego Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 1 lipca 1934 r.

Poz. 927. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o rozszerzeniu czasu ochronnego na wiewiórki.

Na podstawie art. 51 ust. 1 punkt a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. Czas ochronny dla wiewiórek, ustalony w art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem, rozszerza się na okres od 1 marca do 30-go listopada.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze całego Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem 1 stycznia 1933 roku i obowiązuje do dnia 1 lipca 1934 r.

Poz. 928. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 15 listopada 1932 r. o zmianach terytorjalnych gmin wiejskich w powiecie kolbuszowskim, województwie lwowskiem.

Poz. 929. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 3 grudnia 1932 r. o wprowadzeniu w obieg znaczka pocztowego z widokiem ratusza miasta Torunia.

Poz. 930. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 29 listopada 1932 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 9 września 1931 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie ryżu wyłuszczonego polerowanego oraz produktów ryżowych.

Poz. 931. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 grudnia 1932 r. w sprawie uzupełnienia załącznika do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 kwietnia 1932 r. o ustaleniu taryfy na wyroby tytoniowe.

Poz. 932. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 listopada 1932 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ochronie lasów, nie stanowiących własności Państwa.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, nie stanowiących własno-

ści Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 778) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 roku o ochronie lasów, nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 504) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 641), z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 179), z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) i z dnia 21 października 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 778), oraz wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480), a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 listopada 1932 r. (poz. 932).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 czerwca 1927 r.

o ochronie lasów, niestanowiących własności Państwa.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do wszystkich lasów lub gruntów leśnych z wyjątkiem lasów lub gruntów leśnych, stanowiących własność Państwa.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi w rozporządzeniu dla poszczególnych obszarów Państwa wielkość nieobciążonych służebnościami, a nie uznanych za ochronne, odosobnionych lasów lub gruntów leśnych, nieprzekraczającą 10 ha, do których nie będą miały zastosowania artykuły 2 — 7, 9 — 18 i 20 niniejszego rozporządzenia.

Do lasów lub gruntów leśnych, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, przepisy niniejszego rozporządzenia będą miały zastosowanie o tyle, o ile nie uchylone przez niniejsze rozporządzenie przepisy ustawy o organizacji ziemskiej włościan Zb. pr. ces. ros. tom IX, osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) nie zawierają postanowień odmiennych.

O zagospodarowaniu lasów.

Art. 2.

Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania może nastąpić jedynie w lasach nie uznanych za ochronne na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

Właściwa władza może udzielać takiego zezwolenia jedynie w następujących wypadkach:

a) jeżeli przez dokonanie takiej zmiany nastąpi korzystniejsze wyzyskanie gruntów;
b) jeżeli wzamian gruntu, który ma być wyłączony z pod uprawy leśnej, zostanie zalesiony przynajmniej taki sam obszar innych użytków;
c) przy regulowaniu ustroju rolnego, a mianowicie: scalaniu gruntów, zamianie gruntów przy scaleniu, zamianie zastępującej scalenie, likwidacji służebności, zamianie gruntów przy likwidacji służebności, podziale wspólnot, parcelacji i osadnictwie;
d) jeżeli dokonanie takiej zmiany leży w szczególnym interesie publicznym.

Dokonanie zmiany rodzaju użytkowania, zezwolonej na podstawie pkt. b) niniejszego artykułu, może nastąpić dopiero po upływie 3 lat od chwili zalesienia innych użytków oraz po stwierdzeniu przez właściwą władzę, że nowopowstałe drzewostany wykazują w dostatecznej mierze zdolność do dalszego wzrostu.

W stosunku do lasów i gruntów leśnych, podlegających obowiązkowi parcelacji na mocy przepisów o wykonaniu reformy rolnej, zezwolenie przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu zastępuje decyzja władzy, zezwalająca na parcelację tych gruntów.

Art. 3.

W zezwoleniu, udzielonem w wypadkach, przewidzianych w art. 2 pkt. a), winien być oznaczony termin, w ciągu którego ma nastąpić zmiana uprawy leśnej na zamierzony rodzaj użytkowania. W razie niedokonania w oznaczonym terminie zmiany uprawy leśnej w całości lub częściowo, zezwolenie traci swą moc w stosunku do gruntów, na których dozwolona zmiana uprawy leśnej nie zostało dokonana. O ile zaś na gruntach tych został dokonany wyrąb drzewostanów, grunty te winny być ponownie zalesione stosownie do postanowień artykułów 5 i 6 niniejszego rozporządzenia.

Art. 4.

Grunt leśny, wyłączony z pod uprawy leśnej bez zezwolenia właściwej władzy, winien być ponownie zalesiony stosownie do postanowień artykułów 5 i 6 niniejszego rozporządzenia; gdyby jednak ponowne zalesienie tego gruntu uznane było przez właściwą władzę za niepożądane, władza ta może nakazać zalesienie odpowiedniej po-

wierzchni innego gruntu, w szczególności zaś takiego, którego trwałe utrzymanie pod uprawą leśną leży w interesie publicznym.

Art. 5.

Wszystkie grunty leśne, pozbawione drzewostanów, winny być ponownie zalesione.

Obowiązek zalesienia przywiązany jest do gruntów leśnych bez względu na zmianę osoby właściciela.

Art. 6.

Obowiązek zalesienia gruntów leśnych, pozbawionych drzewostanów, zostaje dopełniony:

a) przez zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od 1 czerwca roku następującego po dokonaniu wyrębu lub po zaistnieniu innej okoliczności, która spowodowała usunięcie drzewostanu;

b) przez zalesienie naturalne.

Jeżeli zalesienie naturalne uznane będzie przez właściwą władzę za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne, winno być dokonane zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od dnia 1 czerwca roku następującego po uprawomocnieniu się orzeczenia władzy o uznaniu naturalnego zalesienia za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne.

W wypadkach, uzasadnionych stanem i warunkami gospodarczemi lasu, właściwa władza przedłuży z urzędu lub na prośbę osób zainteresowanych termin sztucznego zalesienia.

W razie niedokonania zalesienia sztucznego w oznaczonym terminie, a także w razie dokonania zalesienia sztucznego w sposób, uznany przez właściwą władzę za nieodpowiedni lub niedostateczny, — władza może zarządzić dokonanie zalesienia na koszt właściciela.

Art. 7.

Jeżeli zalesienie gruntu leśnego zostanie przez właściwą władzę uznane za niemożliwe bez zmiany warunków przyrodniczych tego gruntu, właściwa władza może na wniosek właściciela zwolnić ten grunt na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia.

Art. 8.

W razie sztucznego zalesienia gruntów, nie będących gruntami leśnemi, a uznanych przez właściwą władzę za więcej nadające się w danych warunkach do uprawy leśnej, zalesione grunty wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych w ciągu 30 lat, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia.

Przepis powyższy nie dotyczy gruntów zalesionych stosownie do postanowień art. 2 pkt. b) oraz art. 4 niniejszego rozporządzenia.

Art. 9.

Wszystkie lasy winny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego.

Postanowienie to nie dotyczy lasów nieuznanych za ochronne i nieobciążonych służebnościami o obszarze mniejszym niż 30 ha, w województwach zaś nowogródzkiem, poleskiem, wileńskiem i wołyńskiem oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim w województwie białostockiem mniejszym niż 50 ha, — bez względu na to, czy są to lasy o powierzchni ciągłej, czy też składają się one z odosobnionych kompleksów, należących do tego samego właściciela, z których każdy przekracza wielkość określoną w ust. 2 art. 1. Lasy te mogą być użytkowane bez planu urządzenia gospodarstwa leśnego, zamierzony jednak wyrąb zrębem czystym na obszarze przekraczającym 1 ha rocznie winien być przez właściciela zgłoszony właściwej władzy; jeżeli władza ta przed upływem dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia nie zabroni zamierzonego wyrębu ze względów gospodarczych lub z uwagi na szczególny interes publiczny, właściciel jest uprawniony do dokonania zgłoszonego wyrębu.

Do obszaru lasów, określonego w ust. 2, nie wlicza się gruntów leśnych, zwolnionych czasowo od obowiązku zalesienia stosownie do postanowień art. 7.

Art. 10.

Plan urządzenia gospodarstwa leśnego winien być oparty na pomiarze, podziale i opisie lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym; winien zawierać przedstawienie zasad zagospodarowania lasu, co do rodzaju drzewa, sposobu gospodarstwa, wieku rębności i sposobu zalesienia; przedstawiać zamierzone czynności gospodarcze co do miejsca i czasu oraz uzasadniać te czynności z punktu widzenia przyjętych w planie zasad racjonalnego zagospodarowania lasu.

Grunty leśne, zwolnione przez właściwą władzę na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia (art. 7), o ile nie są uznane za lasy ochronne lub nie są obciążone służebnościami, mogą w tym czasie nie być objęte planem urządzenia gospodarstwa leśnego i w tym przypadku do planu winien być dołączony wykaz tych gruntów ze zwięzłym opisem.

Art. 11.

Plan urządzenia gospodarstwa leśnego może być zastąpiony programem gospodarczym w lasach o powierzchni nieprzekraczającej tej wielkości, jaką dla poszczególnych obszarów Państwa określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Program gospodarczy winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwięzły opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak rów-

nież terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnem uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Art. 12.

Plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy (art. 9, 10 i 11) winien być przez właściciela lasu przedstawiony do zatwierdzenia właściwej władzy w dwóch, o ile zaś dotyczy lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, — w trzech egzemplarzach.

Władza uprawniona jest do dokonania lub zażądania wprowadzenia w przedstawionym jej planie lub programie zmian i uzupełnień, uzasadnionych względami gospodarczemi lub technicznemi.

Po zatwierdzeniu planu lub programu właściwa władza zwraca właścicielowi jeden egzemplarz z zaświadczeniem zatwierdzenia.

Art. 13.

Jeżeli właściwa władza przed upływem 2-ch miesięcy od dnia przedstawienia planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego nie powiadomi właściciela o zatwierdzeniu tego planu lub programu (art. 12) lub o ich odrzuceniu, jako nieodpowiadających w swej treści wymaganiom niniejszego rozporządzenia (art. 10 i 11), ani też nie zażąda wprowadzenia zmian lub uzupełnień (art. 12), — właściciel jest uprawniony do dokonania wszystkich czynności gospodarczych, przewidzianych w przedstawionym planie lub programie na najbliższy rok z wyjątkiem wyrębów, przekraczających przeciętną rocznego użytkowania, wynikającą z przedstawionego planu lub programu.

Jeżeli w ciągu jednego roku od dnia przedstawienia planu lub programu do zatwierdzenia właściwa władza nie powiadomi właściciela lasu o decyzji co do zatwierdzenia lub odrzucenia lub wprowadzenia zmian i uzupełnień — plan lub program uważa się za zatwierdzony.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego.

Art. 14.

Użytkowanie lasu w sposób odmienny, niż to zostało przewidziane w zatwierdzonym planie urządzenia gospodarstwa leśnego lub programie gospodarczym, może nastąpić jedynie po zatwierdzeniu przez właściwą władzę odpowiednich zmian lub uzupełnień planu lub programu; w sprawach tych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułów 12 i 13 niniejszego rozporządzenia.

Dokonanie przewidzianego w zatwierdzonym planie urządzenia gospodarstwa leśnego lub w programie gospodarczym wyrębu drzewostanów zrębami czystemi w innej kolejności cięć, niż to zostało przewidziane w planie lub programie, może nastąpić bez wyjednania zatwierdzenia przez właściwą władzę odpowiedniej zmiany planu lub programu z warunkiem jednak, że wyrąb taki zostanie dokonany wzamian wyrębu, przewidzianego na dany rok w zatwierdzonym planie lub programie.

Art. 15.

Postanowienia art. 12, 13 i ust. 1 art. 14 nie mają zastosowania do lasów, w których gospodarstwo leśne prowadzone jest według planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych, sporządzonych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia przez upoważnione do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych izby rolnicze i pozostaje pod kontrolą tych izb.

Przepis powyższy nie dotyczy lasów ochronnych oraz lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockiem.

Uprawnienia do zmiany kolejności cięć, przewidziane w ust. 2 art. 14 służą również właścicielom lasów, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 16.

W przypadkach, gdy szczególnie ważna potrzeba gospodarcza właściciela lub interes publiczny wymagają dokonania wyrębu w lasach, które winny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego, lecz planu takiego lub programu nie posiadają, właściwa władza może zezwolić na wyrąb w rozmiarach, odpowiadających tej potrzebie lub interesowi, nieprzekraczających jednak dopuszczalnej dla danego lasu wysokości rocznego użytkowania.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockiem.

Art. 17.

W przypadkach zniszczenia lub uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że wskutek tego nastąpiła istotna zmiana warunków gospodarczych, na których podstawie został zatwierdzony plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy, właściwa władza może wstrzymać

dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

W przypadku wyrębu drzewostanów, niezgodnego z planem urządzenia gospodarstwa leśnego lub programem gospodarczym, właściwa władza może, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej, wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

Art. 18.

Przepisy art. 9 — 13 nie dotyczą korzystania z użytków przygodnych, mianowicie wywrotów, złomów i posuszu, jak również niezbędnego w związku ze sporządzaniem planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego wycinania drzew, oraz przeprowadzania w drzewostanach nie przekraczających 20 lat wyrębów, uzasadnionych wymaganiami hodowli lasu (czyszczeń), a także użytkowania lasu w granicach, niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb gospodarstwa domowego właściciela i jego pracowników (drewno opałowe) oraz naprawy narzędzi i sprzętów gospodarczych (drewno porządkowe).

Art. 19.

Wypalanie kosodrzewiny, jak również pozbawianie jej gałęzi, pędów pączków i igieł jest wzbronione.

Art. 20.

W drzewostanach, które nie osiągnęły 3 metrów wysokości, pasanie inwentarza jest zabronione, o ile wiek tych drzewostanów nie przekroczył 15 lat.

Art. 21.

W lasach obciążonych służebnością pasania:

a) położonych na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego, wołyńskiego i powiatów: białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego — właściwa władza może zezwolić na pasanie inwentarza w drzewostanach, które nie osiągnęły wskazanego w art. 20 wzrostu lub wieku we wszystkich tych wypadkach, gdy zastosowanie przepisów art. 20 prowadziłoby do czasowego uniemożliwienia korzystania z praw służebności pasania z tem wszakże zastrzeżeniem, aby pasanie nie było dozwolone w takiej części drzewostanów o wskazanym wyżej wzroście lub wieku, która w lasach liściastych stanowi 1/3, w lasach zaś iglastych 1/4 część ogólnego obszaru lasu obciążonego służebnością pasania;

b) położonych na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, — właściwa władza może zezwolić na pasanie inwentarza w drzewostanach, które nie osiągnęły wskazanego w art. 20 wzrostu lub wieku z tem jedynie zastrzeżeniem, aby pasanie nie było dozwolone w takiej części drzewostanów o wskazanym w art. 20 wzroście lub wieku, która stanowi w lasach wysokopiennych przynajmniej 1/6, w lasach zaś nisko i średniopiennych przynajmniej 1/5 część ogólnego obszaru lasu.

Art. 22.

W razie gromadnego pojawienia się szkodliwych owadów leśnych właściciele lasów, jak również właściciele masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, znajdujących się w lesie lub w odległości 3 km od granicy lasu, obowiązani są zawiadomić o tem bezzwłocznie właściwą władzę.

Właściwa władza może zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów, jak również przez wymienionych w poprzednim ustępie właścicieli masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się szkodliwych owadów leśnych i ich tępienie.

W razie pojawienia się w lasach pasorzytów roślinnych właściwa władza może również zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się pasorzytów roślinnych i ich tępienie.

O podziale lasów.

Art. 23.

Dzielenie lasów lub gruntów leśnych drogą zbycia (sprzedaży, darowizny, zamiany), wyjścia z niepodzielności, oddania w użytkowanie, wypuszczenie w dzierżawę lub w inny sposób na części, obejmujące mniej niż 30 ha, w województwach zaś nowogródzkiem, poleskiem, wileńskiem i wołyńskiem oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim wołkowyskim w województwie białostockiem — mniej niż 50 ha gruntu leśnego, może nastąpić jedynie na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

Właściwa władza może udzielić takiego zezwolenia jedynie w przypadkach, w których zamierzony podział lasu lub gruntu leśnego jest uzasadniony względami gospodarczemi lub szczególnym interesem publicznym.

Wszelkie akty prawne, dotyczące dzielenia lasów lub gruntów leśnych na części o obszarze mniejszym niż wskazany w ust. 1, zdziałane wbrew postanowieniu tegoż ustępu, są z mocy samego prawa nieważne.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów i gruntów leśnych, określonych w ust. 2 art. 1 i w ust. 2 art. 9, a także przy działach rodzinnych i spadkowych oraz przy przymusowej sprzedaży sądowej.

Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają obowiązujących postanowień o wykonaniu reformy rolnej, o scalaniu gruntów, o znoszeniu służebności i o podziale wspólnot, jak również obowiązujących przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskiemi.

O lasach ochronnych.

Art. 24.

Lasy i zarośla, które:

a) zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamieni, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin;
b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypywaniem;
c) przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów;
d) mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa;
e) mają znaczenie przyrodniczo-naukowe,—

mogą być uznane przez właściwą władzę za lasy ochronne.

Art. 25.

Uznanie lasu za ochronny lub odjęcie mu tego charakteru następuje w drodze orzeczenia właściwej władzy, wydanego:

a) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. a, b i c art. 24, z inicjatywy tej władzy albo na wniosek władz wodnych, władz samorządu terytorjalnego i gospodarczego odnośnie do lasów położonych na obszarze ich działania, wreszcie na wniosek każdego, komu właściwości gruntów wymienionych w pkt. a, b, c art. 24 zagrażają niebezpieczeństwem lub szkodą;
b) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. d art. 24, — na wniosek właściwej władzy wojskowej, którą określi Minister Spraw Wojskowych;
c) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. e art. 24, — na wniosek właściwej władzy, którą określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 26.

W lasach, uznanych za ochronne, uprawa leśna nie może być zmieniona na inny rodzaj użytkowania.

W lasach, uznanych za ochronne z powodów wymienionych w pkt. a b, c i e art. 24, właściwa władza może zabronić dokonania wyrębu zrębami czystemi, karczowania pni i korzeni, a także pasania inwentarza i zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego.

W lasach, uznanych za ochronne z powodu wymienionego w pkt. d art. 24, właściwa władza może zabronić dokonania wyrębu zrębami czystemi; nadto w lasach tych linje przestrzennego podziału lasu mogą być przeprowadzone jedynie w kierunku, na który właściwa władza wyrazi swą zgodę.

Termin sztucznego zalesiania, przewidziany w art. 6 niniejszego rozporządzenia, w stosunku do lasów ochronnych właściwa władza może skrócić do jednego roku.

Art. 27.

Przepisy art. 24 — 26 nie naruszają obowiązujących postanowień prawa wodnego.

Art. 28.

Lasy, uznane za ochronne z powodów wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24 niniejszego rozporządzenia, wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych.

O właściwości władz.

Art. 29.

Władzami właściwemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są starostowie i wojewodowie.

Przez wyraz „starosta" rozporządzenie niniejsze rozumie wogóle władze administracyjne I instancji, a przez wyraz „wojewoda" — wogóle władze administracyjne II instancji.

Wymienione władze wykonywają ochronę lasów przy pomocy technicznego personelu leśnego.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać do współdziałania z wymienionemi władzami personel administracji lasów państwowych oraz izby rolnicze.

Art. 30.

Starosta sprawuje bezpośredni nadzór nad lasami, czuwa nad przestrzeganiem przepisów o zagospodarowaniu lasów oraz przedsiębierze środki zabezpieczające ich wykonanie.

Nadto do zakresu działania starosty należą:

a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze mniejszym niż 50 ha (art. 2 i 3);
b) sprawy zalesiania gruntów leśnych (ust. 3, art. 2 i art. 4 — 7);
c) uznawanie sztucznie zalesionych gruntów za odpowiadające warunkom, przewidzianym dla zwolnienia tych gruntów od podatków (art. 8);
d) przyjmowanie zgłoszeń o wyrębie drzewostanów w lasach, określonych w ust. 2 art. 9, oraz wydawanie zakazów dokonywania zgłoszonych wyrębów;
e) zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 12) dla obciążonych słu-

żebnościami lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, oraz tych lasów nieobciążonych służebnościami, których wielkość określą Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 11;

f) udzielanie na zasadzie art. 16 zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych w pkt. e) niniejszego artykułu;

g) wydawanie zarządzeń o wstrzymaniu użytkowania lasów w przypadkach, wymienionych w art. 17;

h) zezwalanie na pasanie inwentarza w przypadkach, przewidzianych w art. 21;

i) wydawanie zarządzeń o stosowaniu środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym oraz pasorzytom roślinnym (art. 22);

k) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. t. IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.):

1) w stosunku do obciążonych służebnościami lasów bez względu na ich powierzchnię — sprawy, dotyczące wprowadzenia w wykonanie zatwierdzonych planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 174 — 177) oraz wydawanie decyzyj o wstrzymaniu cięć (art. 179),

2) w stosunku do obciążonych służebnościami lasów, których obszar nie przekracza 50 ha, sprawdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 162, 163), przedstawianie ich sądowi (art. 172) oraz zezwalanie na nieprzewidziane w planie usunięcie z lasu drzew uszkodzonych oraz na zmianę porządku użytkowania (art. 180);

l) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 3 § 9, §§ 10 — 18, 24, 25, ust. 1 § 26, ust. 2 § 52 i § 68 oraz wykonywanie czynności, wynikających z postanowień ust. 3 § 52 i §§ 74 — 76 tej ustawy.

Art. 31.

Do zakresu działania wojewody należą:

a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze większym niż 50 ha (art. 2 i 3);

b) zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 12) w lasach obciążonych służebnościami, których obszar przekracza 50 ha oraz w tych lasach nieobciążonych służebnościami, których obszar przekracza wielkość, określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu postanowień art. 11;

c) udzielanie na zasadzie art. 16 zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych w pkt. b) niniejszego artykułu;

d) udzielanie zezwoleń na dzielenie lasów i gruntów leśnych (art. 23);

e) uznawanie lasów za ochronne, odejmowanie im tego charakteru oraz wydawanie zarządzeń co do stosowania szczególnych przepisów o zagospodarowaniu lasów ochronnych (art. 24 — 26);

f) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom. IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) wydawanie w stosunku do obciążonych służebnościami lasów, których powierzchnia przekracza 50 ha, decyzji w sprawach wymienionych w art. 30 pkt. k. ust. 2;

g) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 1 § 9 i ust. 2 § 26 tej ustawy.

O postępowaniu.

Art. 32.

W celu wykonywania czynności, wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia, organa władz administracyjnych mają prawo wstępu do lasu oraz żądania przedstawienia sobie potrzebnych dokumentów.

Art. 33.

Doręczenia i wezwania osób interesowanych w sprawach lasów obciążonych służebnościami mogą być uskuteczniane przez zawiadomienie na piśmie zarządu gminy, właściwej dla miejsca ich zamieszkania, który treść otrzymanego doręczenia lub wezwania poda do wiadomości tych osób w sposób przyjęty w danej miejscowości.

Art. 34.

Decyzje o uznaniu lasu za ochronny z powodu wymienionego w pkt. d) art. 24 niniejszego rozporządzenia są ostateczne.

Przepisy karne.

Art. 35.

Winni bezprawnej zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania będą karani grzywną w wysokości od 3 do 5 zł za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania.

Jeżeli zmiany takiej dokonano w lasach uznanych za ochronne, winni będą karani grzywną w wysokości 10 zł za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania, lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 36.

Winni bezprawnego dzielenia lasów lub gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości od 1 do 3 zł za każdy ar podzielonego lasu lub gruntu leśnego albo aresztem do 4 tygodni.

Art. 37.

Winni wypalania kosodrzewiny albo pozbawiania jej gałęzi, pędów, pączków, igieł będą karani grzywną w wysokości 10 zł za każdy ar gruntu, na którym nastąpiło wypalenie kosodrzewiny albo pozbawienie jej gałęzi, pędów, pączków, igieł, lub aresztem do 4 tygodni.

Art. 38.

Winni naruszenia przepisów obowiązujących o sztucznem zalesianiu gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości od 2 do 5 zł za każdy ar gruntu, podlegającego zalesieniu i za każdy rok przekroczenia terminu zalesienia.

Art. 39.

Powierzchnia mniejsza od 1 ara, jak również każda część ara ponad całkowitą liczbę arów, w wypadkach, przewidzianych w artykułach 35, 36, 37 i 38 niniejszego rozporządzenia, uważana będzie za cały ar.

Art. 40.

Winni bezprawnego cięcia, karczowania lub niszczenia drzew, pni i korzeni będą karani grzywną w wysokości do dwukrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni.

Art. 41.

Winni bezprawnego cięcia lub niszczenia drzew w lasach ochronnych, a także bezprawnego karczowania drzew, pni i korzeni w lasach uznanych za ochronne z powodów, wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24 niniejszego rozporządzenia, będą karani grzywną w wysokości do czterokrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni, lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 42.

Winni przeprowadzenia w lasach, uznanych za ochronne z powodu wymienionego w pkt. d art. 24, linji przestrzennego podziału lasu bez uzyskania zgody właściwej władzy na kierunek tych linij, lub przeprowadzenia ich w kierunku przez właściwą władzę niedozwolonym, będą karani grzywną do 1000 złotych lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 43.

Winni pasienia inwentarza lub zbierania ściółki w przypadkach, w których pasienie inwentarza lub zbieranie ściółki jest przez przepisy obowiązujące zabronione, będą karani — za pasienie inwentarza grzywną w wysokości 3 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki grzywną do 20 zł.

Art. 44.

Winni pasienia inwentarza, zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego wbrew zakazowi właściwej władzy w lasach, uznanych za ochronne z powodów, wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24, będą karani — za pasienie inwentarza grzywną w wysokości 6 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki lub inne uboczne użytkowanie grzywną do 100 złotych.

Art. 45.

Winni niezawiadomienia właściwej władzy o gromadnem pojawieniu się szkodliwych owadów leśnych będą karani grzywną do 200 złotych.

Art. 46.

Winni niewykonania orzeczeń lub zarządzeń właściwej władzy co do stosowania środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym lub pasorzytom roślinnym będą karani grzywną do 500 zł.

Art. 47.

Surowsze postanowienia karne, zawarte w innych przepisach, pozostają w mocy.

Art. 48.

W przypadkach, określonych w art. 40 i 41, niezależnie od kary grzywny lub aresztu orzec należy konfiskatę bezprawnie ściętych lub wykarczowanych drzew, pni i korzeni. Przedmioty te ulegają zajęciu i konfiskacie nawet wtedy, jeżeli przeszły one na własność osoby trzeciej, lecz w chwili nabycia przez nią znajdowały się w lesie.

W celu zabezpieczenia konfiskaty należy dokonać zajęcia wymienionych przedmiotów, które w najkrótszym czasie winny być sprzedane przez władzę w drodze publicznego przetargu.

W przypadkach, gdy właściciel lub za niego osoba trzecia złoży sumę, odpowiadającą wartości szacunkowej zajętych przedmiotów, zajęciu ulega złożona suma, przedmioty zaś zajęte winny być zwrócone właścicielowi.

Art. 49.

Orzecznictwo w sprawach o czyny karalne, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

W orzeczeniu skazującem władza administracyjna, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, oznaczy karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, nie wyższą jednak niż:

4 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 35 ust. 1, 38, 40 i 46;

3 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 44 i 45;

4 dni za czyny karalne, przewidziane w art. 43.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 50.

Grunty, pozbawione drzewostanów, na których po wykarczowaniu pni została dokonana przed dniem 1 stycznia 1927 roku zmiana uprawy leśnej na inny trwały rodzaj użytkowania, nie będą uważane za grunty leśne w rozumieniu niniejszeg rozporządzenia.

Przepis ten nie ma zastosowania do lasów ochronnych oraz do lasów obciążonych służebnościami.

Art. 51.

Ustanowiony w art. 6 obowiązek zalesienia, o ile chodzi o grunty pozbawione drzewostanów przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, zostaje dopełniony przez zalesienie sztuczne tych gruntów przed upływem 6 lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 52.

Lasy, których obszar przekracza wielkość, określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 11 niniejszego rozporządzenia, mogą być do dnia 1 lipca 1935 r. zagospodarowane na podstawie programów gospodarczych (art. 11), zatwierdzonych przez właściwą władzę (art. 31 pkt. b).

Postanowienie ust. 1 artykułu niniejszego nie ma zastosowania do lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego.

Do lasów, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, postanowienie ustępu pierwszego niniejszego artykułu ma zastosowanie z wyjątkiem tych wypadków, w których osoby, uprawnione do korzystania ze służebności, zażądają zagospodarowania tych lasów na podstawie planu urządzenia gospodarstwa leśnego.

Art. 53.

Na przeciąg 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zawiesza się moc obowiązującą postanowienia ustępu drugiego art. 13 niniejszego rozporządzenia.

Art. 54.

Wszystkie lasy:

a) uznane za ochronne lub wodoochronne na podstawie uwagi 2 do art. 710, artykułów 712 i 713 ustawy leśnej (Zb. pr. ces. ros. tom VIII cz. 1 ks. V wydanie 1913 r.);

b) zamknięte na podstawie § 19 ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. aust. Nr. 250);

c) w których na podstawie § 7 ustawy z dn. 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych (Zb. u. prus. str. 415) zarządzone zostały szczególne środki ochrony, przewidziane w § 2 tej ustawy;

d) w których cechy ochronne zostały ustalone na podstawie § 2 węgierskiej ustawy leśnej z dnia 11/14 czerwca 1879 r. (Zb. u. król. węg. poz. XXXI);

a nadto wszystkie grunty:

e) porosłe w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia kosodrzewiną, znajdujące się na obszarze działania ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o niektórych zarządzeniach policyjno-leśnych i wodnych (Dz. u. kraj. Nr. 93);

f) zalesione stosownie do postanowień ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o zalesieniu ochronnem (Dz. u. kraj. Nr. 94), —

uważane będą za lasy ochronne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia (art. 24 — 28).

Art. 55.

Wszystkie sprawy, dotyczące przedmiotów uregulowanych niniejszem rozporządzeniem, które w dniu jego wejścia w życie znajdują się w toku załatwiania w urzędach, właściwych dla tych spraw w myśl dotychczas obowiązujących przepisów, załatwione być winny w dalszem postępowaniu przy zastosowaniu przepisów niniejszego rozporządzenia.

Postanowienie to nie dotyczy przepisów karnych, zawartych w artykułach 35 — 49 niniejszego rozporządzenia.

Art. 56.

Obowiązujące na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego,

a) artykuły 143, 172, 177 i 180 ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) otrzymują brzmienie następujące:

„143. W lasach, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, plan urządzenia gospodarstwa leśnego zastąpiony być może zatwierdzonym przez starostę programem gospodarczym, który winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwięzły opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak również terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnem uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Użytkowanie tych lasów może odbywać się jedynie w rozmiarach niepowodujących uszczerbku prawom osób, uprawnionych do korzystania ze służebności".

„172. Starosta w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, wojewoda zaś w odniesieniu do lasów ponad 50 ha przedstawia jeden egzemplarz zatwierdzonego planu urządzenia gospodarstwa leśnego właściwemu sądowi w celu dokonania wpisu w księdze hipotecznej odnośnego majątku, poczem egzemplarz ten zostaje dołączony do oryginałów tabel likwidacyjnych tych wsi, które korzystają w urządzonym lesie ze służebności".

„177. Plan urządzenia gospodarstwa leśnego ze wszystkiemi należącemi doń dokumentami starosta doręcza właścicielowi lasu z zaświadczeniem terminu wprowadzenia go w wykonanie. Osobom, uprawnionym do korzystania ze służebności, starosta doręcza sporządzony przez właściciela ,a poświadczony przez siebie, odpis protokółu urządzenia lasu. Protokół o wprowadzeniu planu w wykonanie zostaje dołączony do oryginałów tabel likwidacyjnych tych wsi, które korzystają w urządzonym lesie ze służebności".

„180. W razie uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że powoduje to potrzebę czasowego odstąpienia od zatwierdzonego planu urządzenia gospodarstwa leśnego, starosta w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, wojewoda zaś w odniesieniu do lasów ponad 50 ha może zezwolić na nieprzewidziane w planie usunięcie z lasu w terminie przez niego określonym drzew uszkodzonych oraz na zmianę porządku użytkowania.

Przy wydaniu zezwolenia władza, wymieniona w ustępie poprzednim, kierować się winna zasadą, by ustanowiona w planie kolejność cięć mogła być w najkrótszym czasie przywrócona".

b) w artykule 145 ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr.ces.ros.tom IX, osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) dodaje się następujący ustęp:

„W stosunku do lasów tych szczególne przepisy, dotyczące użytkowania lasów ochronnych, mogą być stosowane tylko o tyle, o ile nie spowodowałoby to ograniczenia praw osób uprawnionych do korzystania ze służebności".

c) w ustawie o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.)

1) przez Komitety ochrony lasów, wymienione w art. 145 i 186, przez Zarząd Gubernjalny do spraw włościańskich, wymieniony w art. 179, — należy rozumieć wojewodę,

2) przez Komisarza, wymienionego w art. art. 174, 175, 176 i 179, należy rozumieć starostę,

3) przez Zarząd Gubernjalny do spraw włościańskich, wymieniony w art. 154, oraz Komisarza, wymienionego w art. art. 160, 162 i 163, należy rozumieć w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, — starostę, w odniesieniu zaś do lasów ponad 50 ha — wojewodę.

Art. 57.

Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego w ustawie lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250):

a) przez władze polityczne, wymienione w ust. 3 § 9, w § 18, w ust. 3 § 52, w §§ 68, 70, 74, 75 i 76, przez najniższą władzę polityczną, wymienioną w § 24, przez władzę obwodową, wymienioną w § 25 i w ust. 1 § 26, oraz przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 52, należy rozumieć starostę;
b) przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 26, należy rozumieć wojewodę.

Art. 58.

Na obszarze b. powiatu spisko-orawskiego wprowadza się ustawę lasową z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) ze zmianami wynikającemi z niniejszego rozporządzenia.

Art. 59.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą:

1) na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego lubelskiego, łódzkiego, nowogródzkiego,poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego:

a) księga V ustawy leśnej (Zb. pr. ces. ros. tom VIII cz. 1 ks. V wyd. 1913 r.) oraz artykuły 787, 788 (wraz z uwagą), 811, 814 i 815 księgi VI tejże ustawy;
b) dekret z dnia 16 stycznia 1919 r. w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów (Dz. P. P. P. Nr. 8, poz. 117) oraz ustawa z dnia 14 listopada 1924 r. o częściowej zmianie tego dekretu (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 958), jak również rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. na województwa: nowogródzkie, poleskie, wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, białowieski i wołkowyski województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 454) oraz z dnia 21 lipca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. na ziemię wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 572).
c) artykuły 255, 256, 257 i 258 Kodeksu Karnego z 1903 roku;

2) na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego następujące przepisy ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod.

ks. IX, wyd. 1913 r.): uwaga do art. 140, artykuły 141, 144, 146—149, ostatnie zdanie art. 162, artykuły 164 — 171, 181, 183, drugie zdanie art. 184 i art. 185;

3) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego

a) następujące przepisy ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250): §§ 2 — 8, ust. 2 § 9, ust. 1 i 2 § 10, §§ 19, 20, 21, 22, 23, 50, 51, 71 i 77;

b) §§ 1 — 8 ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o niektórych zarządzeniach policyjno-leśnych i wodnych (Dz. u. kraj. Nr. 93);

4) na obszarze województw: pomorskiego i poznańskiego:

a) ustawa z dnia 14 sierpnia 1876 r., dotycząca zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych (Zb. u. prus. str. 373) oraz ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany powołanej wyżej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 548);

b) §§ 1 — 8, 10 — 12, 16, 17, drugie zdanie § 19 i §§ 20 — 22 ustawy z dnia 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych (Zb. u. prus. str. 416).

Art. 60.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz innym ministrom, stosownie do ich zakresu działania.

Art. 61.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 1 lipca 1927 r.

Poz. 933. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 1932 r. o sprostowaniu błędu w załączniku do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 6 lipca 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, prokuratorów oraz wojskowych w kraju.

---

z 19 grudnia Nr. 112. Rok 1932

Poz. 934. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Kodeksu Postępowania Cywilnego.

II.
Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 1 grudnia Nr. 276 Rok 1932

Poz. 323. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r., w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie Statutu Kasy Strażackiej w Poznaniu.

Poz. 324. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r., w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie Statutu „Zakładu Ubezpieczeń na życie w Poznaniu".

Poz. 325. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 listopada 1932 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1932 roku o trybie postępowania przy wywozie ze zwrotem cła bekonów, szynek, niektórych przetworów mięsnych oraz mięsa wieprzowego, wołowego, cielęcego i baraniego.

z 2 grudnia Nr. 277 Rok 1932

Poz. 326. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 54 z dnia 22 listopada 1932 r. L. D. IV/30617/2/32 w sprawach clenia wag.

z 3 grudnia Nr. 278 Rok 1932

Poz. 327. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie uzupełnienia obwieszczenia z dnia 16 lutego 1932 roku o warunkach uzyskania pozwoleń na przywóz za cłem ulgowem jabłek, bananów, cytryn, kawy, herbaty i kakao.

z 5 grudnia Nr. 279 Rok 1932

z 6 grudnia Nr. 280 Rok 1932

Poz. 328. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 grudnia 1932 r. w sprawie unieważnienia legitymacyj filmowych, wydanych w r. 1927.

Na podstawie art. 5 dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 177) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Legitymacje filmowe, wydane w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1927 r., tracą swą ważność z dniem 1 stycznia 1933 r.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.

---

z 7 grudnia Nr. 281 Rok 1932

Poz. 329. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 listopada 1932 r. w sprawie ustalenia wykazu miast, uprawnionych do wysłania swych przedstawicieli do Państwowej Rady Kolejowej na okres trzyletni od 1933 r. do 1936 r.

Poz. 330. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 listopada 1932 r. w sprawie ustalenia wykazu organizacyj gospodarczo-społecznych, uprawnionych do wysłania swych przedstawicieli do Państwowej Rady Kolejowej na okres trzyletni od 1933 r. do 1936 r.

---

z 9 grudnia Nr. 282 Rok 1932

Poz. 331. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 grudnia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie rewizji prawomocnych orzeczeń komisyj rewizyjno-lekarskich, względnie inwalidzkich komisyj odwoławczych, co do istnienia dowodów związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia ze służbą wojskową.

Na podstawie ostatniego ustępu art. 7 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zostaną poddane rewizji przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu, na podstawie ustępu ostatniego art. 7 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) prawomocne orzeczenia komisyj rewizyjno-lekarskich, względnie inwalidzkich komisyj odwoławczych, wydane do dnia 31 marca 1932 r., po rozpatrzeniu wniosków specjalnych komisyj dla kontroli akt inwalidzkich, kwestjonujących istnienie dowodów związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia ze służbą wojskową.

§ 2.

Rewizji, o której mowa w poprzednim paragrafie, dokonają właściwe komisje rewizyjno-lekarskie w odniesieniu do prawomocnych orzeczeń tych komisyj i właściwe inwalidzkie komisje odwoławcze w odniesieniu do prawomocnych orzeczeń komisyj odwoławczych z powołaniem się w każdym poszczególnym wypadku na konkretne zarządzenie Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 3.

O zarządzeniu rewizji i o treści wniosku komisji dla kontroli akt inwalidzkich, stwierdzającego brak lub niedostateczność dowodów związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia ze służbą wojskową, zawiadamia inwalidę właściwe starostwo (referat spraw inwalidów wojennych), względnie urząd wojewódzki lub Komisarjat Rządu m. st. Warszawy (oddział spraw inwalidów wojennych).

W zawiadomieniu tem należy również wskazać okoliczności, które wymagają udowodnienia i wezwać inwalidę do dostarczenia odpowiednich środków dowodowych, względnie do zgłoszenia wniosków w terminie dwumiesięcznym od daty doręczenia zawiadomienia.

Jeżeli istnieje możliwość uzyskania niektórych dowodów lub wyjaśnień od władz i urzędów (krajowych lub zagranicznych), właściwa władza przeprowadza równocześnie z urzędu odpowiednie postępowanie w celu uzyskania tych danych.

§ 4.

Po upływie terminu określonego w § 3 niniejszego zarządzenia i po ewentualnem przeprowadzeniu z urzędu postępowania wyjaśniającego, właściwa komisja wyznacza rozprawę i wzywa na nią inwalidę.

Jeżeli brakujące dowody zostały uzupełnione, właściwa komisja może wydać orzeczenie, potwierdzające orzeczenie poddane rewizji, bez wzywania inwalidy na rozprawę.

§ 5.

W razie zmiany w nowem orzeczeniu (rewizyjnem) poprzedniego prawomocnego orzeczenia, na podstawie którego przysługiwało inwalidzie prawo do renty inwalidzkiej, odpis orzeczenia rewizyjnego powinien być niezwłocznie przesłany właściwej izbie skarbowej w celu wstrzymania wypłaty, względnie dokonania zmiany wysokości renty inwalidzkiej.

Przed wydaniem orzeczenia rewizyjnego renta inwalidzka nie może być ani wstrzymana, ani zmieniona jej wysokość.

§ 6.

Nowe orzeczenie (rewizyjne) powinno być należycie umotywowane i doręczone inwalidzie. Podlega ono zaskarżeniu na ogólnych zasadach, jednakże zaskarżenie nie wstrzymuje wykonania nowego orzeczenia.

§ 7.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

---

z 10 grudnia Nr. 283 Rok 1932

Poz. 332. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 31328/3/32 z dnia 30 listopada 1932 r. w sprawie wzoru świadectw pochodzenia, wymaganych przy udzielaniu zniżek konwencyjnych, a wystawianych przez czeskosłowackie urzędy celne.

z 12 grudnia Nr. 284 Rok 1932

Poz. 333. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 334. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

z 13 grudnia Nr. 285 Rok 1932

z 14 grudnia Nr. 286 Rok 1932

z 15 grudnia Nr. 287 Rok 1932

Poz. 335. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 grudnia 1932 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów na rzecz Skarbu Państwa z przeznaczeniem dla Państwowej Wytwórni Prochu w Pionkach.

z 16 grudnia Nr. 288 Rok 1932

z 17 grudnia Nr. 289 Rok 1932

Poz. 336. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 1932 r. w sprawie kandydatów na ławników w sądach pracy.

z 19 grudnia Nr. 290 Rok 1932

Poz. 337. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dn. 14 grudnia 1932 r., Nr. 2520/32 o wygaśnięciu mandatów poselskich.

Poz. 338. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 53 z dnia 30 listopada 1932 roku L. D. IV. 28469/2/32 o cleniu części rowerów.

z 20 grudnia Nr. 291 Rok 1932

Poz. 339. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 55 z dnia 13 grudnia 1932 r. L. D. IV. 32341/2/32 o cleniu nożyków do golenia.

IV.

Orzecznictwo

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A.“ rocznik IX Rok 1931 dział A.

Nr. 380A.

§ 57 obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej ustawy o właściwości władz i sądów administracyjnych, ustanawiający kompetencję władz i postępowanie w przedmiocie zaniechania lub przełożenia drogi publicznej, ma i obecnie zastosowanie, gdy chodzi o drogi, niezbędne dla komunikacji publicznej, które nie zostały zaliczone do żadnej z kategorji, wyliczonych w art. 1 i 4 ustawy z 10 grudnia 1920, poz. 32/21 Dz. Ust. i które nie zostały w myśl art. 2 tejże ustawy przekazane właściwemu związkowi samorządowemu.

(Wyrok z 1 kwietnia 1931 L. rej. 3354/29).

Nr. 383A.

Zaliczenie czasu służby samorządowej w byłem państwie zaborczem lub pracy zawodowej do wysługi lat, dokonane na zasadzie ustawy z 13 lutego 1924 r., poz. 224 Dz. Ust. uzasadnia zastosowanie artykułu 97 ustawy z 11 grudnia 1923, poz. 46/24 Dz. Ust. przy ustalaniu wysługi emerytalnej funkcjonarjusza państwowego.

(Wyrok z 16 kwietnia 1931 r. L. rej. 1632/29).

Nr. 387A.

Przepisy ustawy o opiece społecznej z 16 sierpnia 1923, poz. 726 Dz. Ust. nie mają zastosowania do pokrycia kosztów przebywania (utrzymania i leczenia) nieuleczalnie chorych ubogich w szpitalach publicznych, które to koszty, jako koszty leczenia, powinny być pokrywane według przepisów ustawy o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych na obszarze b. zaboru rosyjskiego z 29 marca 1926, poz. 214 Dz. Ust., a za czas przed dniem wejścia w życie tej ustawy — według przepisów, zawartych w rozporządzeniu b. Namiestnictwa z 1817 r. oraz Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z 1 sierpnia 1855 r. i 27 października 1859 r.

(Wyrok z 24 kwietnia 1931 r. L. rej. 3462/29).

Nr. 388A.

Przewidziane w ustępie 2 art. 97 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r., poz. 46/24 Dz. Ust. odrębne traktowanie sprawy zaliczenia lat służby samorządowej albo pracy zawodowej, niezależnie od wymiaru emerytury, może mieć miejsce jedynie w czasie czynnej służby funkcjonarjusza.

(Wyrok z 25 kwietnia 1931 r. L. rej. 2890/29).

Nr. 389A.

Wznowienie postępowania na zasadzie art. 7 ustawy z 1 sierpnia 1923, poz. 712 Dz. Ust. dopuszczalne jest ob noviter reperta, nie zaś ob noviter producta.

(Wyrok z 28 kwietnia 1931 r. L. rej. 5190/29).

Nr. 391A.

Władzy nadzorczej nie służy prawo wstawiania do budżetu miast na terenie b. Królestwa Kongresowego w trybie art. 64 dekretu o samorządzie miejskim z 4 lutego 1919, poz. 140 Dz. Pr. odnośnych kwot na utrzymanie stróżów nocnych.

(Wyrok z 30 kwietnia 1931 r. L. rej. 375/29).

Nr. 392A.

Władza administracyjna nie jest obowiązana do kolejnego stosowania sposobów doręczania pism urzędowych, wymienionych w art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem z 22 marca 1928, poz. 341 Dz. Ust.

(Wyrok z 30 kwietnia 1931 r. L. rej. 3137/29).

Nr. 394A.

Od orzeczenia władzy, wydanego na zasadzie § 15 ordynacji egzekucyjnej z 27 maja 1896 r. (aust. Dz. P. P. Nr. 79), a uznającego pewien zakład za publiczny lub powszechnie użyteczny, wierzycielowi zakładu, jako nie będącemu stroną w tem postępowaniu, nie przysługuje prawo wniesienia odwołania w administracyjnym toku instancji.

(Wyrok z 8 maja 1931 r. L. rej. 3803/29).

Nr. 395A.

1) Przepis § 15 ordynacji egzekucyjnej z 27 maja 1896 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 79) nie wyklucza wyłączenia z pod egzekucji całego majątku zakładu, uznanego za publiczny i powszechnie użyteczny, o ile stwierdzone zostanie, że wszystkie części tego majątku są nieodzowne dla celów, dla których zakład istnieje.

2) Części majątku zakładu, uznanego za publiczny i powszechnie użyteczny, przynoszące zakładowi dochód, mogą być wyłączone z pod egzekucji w myśl § 15 ordynacji egzekucyjnej z 27 maja 1896 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 79) tylko wtedy, jeżeli ustalone zostanie, że dochód z tych części majątku jest nieodzowny do osiągnięcia celów zakładu, dla których tenże istnieje.

(Wyrok z 8 maja 1931 r. L. rej. 3388/30).

Nr. 398A.

Wobec postanowień art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Policji Państwowej z 6 marca 1928, poz. 257 Dz. Ust. — z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia zastrzeżenie z art. 81 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. co do niedopuszczalności korzystniejszego sposobu zaliczania do wysługi emerytalnej lat służby, w b. państwie zaborczem odbytej, aniżeli w służbie państwowej polskiej, nie stoi na przeszkodzie uprzywilejowanemu zaliczeniu do tej wysługi lat służby w b. żandarmerji austrjackiej w granicach, zakreślonych przez powołany na wstępie art. 88 rozporządzenia z 6 marca 1928 r.

(Wyrok z 12 maja 1931 r. L. rej. 6397/29).

Nr. 399A.

Zaliczenie obowiązkowej służby wojskowej w charakterze t. zw. jednorocznego ochotnika b. armji austrjackiej do wysługi emerytalnej dopuszczalne jest w ramach ust. 1 art. 81 ustawy z 11 grudnia 1923, poz. 46/24 Dz. Ust. jedynie w wypadku, gdy odnośny funkcjonarjusz państwowy, przed definitywnem zwolnieniem go ze związku armji z upływem 12-letniego okresu jego trwania, bezpośrednio ze służby wojskowej w charakterze t. zw. jednorocznego ochotnika przeszedł do cywilnej służby państwowej.

(Wyrok z 16 maja 1931 r. L. rej. 2499/29).

Nr. 401A.

Pismo do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, nie zawierające konkretnego wniosku, nie jest skargą w rozumieniu § 63 pruskiej ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30 lipca 1883 (Zb. Ust. Pr. str. 195).

(Wyrok z 20 maja 1931 r. L. rej. 5593/29).

Nr. 407A.

Prawo do państwowej pomocy lekarskiej nie przysługuje emerytowanemu funkcjonarjuszowi państwowemu, przeniesionemu w stan spoczynku na podstawie art. 98 ustawy z 11 grudnia 1923 r., poz. 46/24 Dz. Ust., jako nie wymienionemu w punkcie 5 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 sierpnia 1926 r., poz. 555 Dz. Ust.

(Wyrok z 28 maja 1931 l. rej. 469/30).

Nr. 408A.

Darowanie w drodze łaski przez Prezydenta Rzeczypospolitej skutków kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby przywraca wydalonemu funkcjonarjuszowi od dnia wydania aktu łaski prawa do uposażenia emerytalnego.

(Wyrok z 28 maja 1932 l. rej. 3412/30).

Nr. 409A.

W myśl § 64 gal. kraj. ust. gm. z 12 sierpnia 1866 Nr. 19 Dz. Ust. Kraj., niespełnienie obowiązków urzędowych naczelnika gminy i jego odpowiedzialność wobec gminy, jako ustawowy skutek zaniedbania tychże, musi w pierwszej linji ustalić w drodze odpowiedniego dochodzenia przełożona władza autonomiczna. Ingerencja i prawo władz autonomicznych ogranicza się w takim wypadku do stwierdzenia, czy i o ile postępowanie naczelnika gminy było zgodne z przepisami ustawy i dotyczącemi uchwałami rady gminnej, a w następstwie tego albo do zaakceptowania tegoż postępowania, albo też do jego zakwestjonowania i skierowania sprawy na drogę sądową.

(Wyrok z 29 maja 1931 r. l. rej. 1763/28).

Nr. 410A.

Przepis art. 98 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem z 22 marca 1928 r. poz. 341 Dz. Ust. nie wyklucza możności wniesienia skargi do N. T. A.

(Wyrok z 1 czerwca 1931 l. rej. 3891/29).

Nr. 411A.

Przy ustalaniu jednorocznego pobytu, wymaganego w art. 8 ustawy z 16 sierpnia 1923 poz. 726 Dz. Ust. do nabycia prawa do trwałej opieki społecznej, należy stosować art. 9 powyższej ustawy także w tym razie, gdy w rachubę wchodzi pobyt przed wejściem w życie tej samej ustawy.

(Wyrok z 2 czerwca 1931 l. rej. 3163/29).

Nr. 417A.

W b. zaborze austrjackim w myśl art. 4 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust., zamężna funkcjonarjuszka państwowa ma prawo do dodatku ekonomicznego na dzieci, jeżeli jest utrzymującą rodzinę, t. j. kiedy wobec nieposiadania przez męża minimalnych środków utrzymania przechodzi na nią w myśl § 143 austrjackiego kodeksu cywilnego obowiązek utrzymania rodziny.

(Wyrok z 18 czerwca 1931 l. rej. 3505/29).

Nr. 418A.

Jeżeli osoby, zaliczone przez inicjatorów założycieli spółki drogowej do koła osób zainteresowanych, wyrażają zgodę co do przystąpienia do spółki, lecz nie zgadzają się co do swego udziału w kosztach spółki, rozstrzygnięcie tej ostatniej kwestji należy w myśl rozporządzenia ministerialnego z 8 października 1921 poz. 33/22 Dz. Ust. do decyzji grona inicjatorów, wyrażonej w statucie, podlegającym zatwierdzeniu przez Wydział Powiatowy.

(Wyrok z 19 czerwca 1931 l. rej. 250/29).

Nr. 420A.

Dla ustania obowiązku uiszczania przez pracodawcę składek ubezpieczeniowych jest według art. 51 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby z 19 maja 1920 poz. 272 Dz. Ust. decydujące zawiadomienie Kasy Chorych o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego.

(Wyrok z 26 czerwca 1931 l. rej. 1456/29).

Nr. 422A.

Powody zaniechania zastrzeżenia przeciwnego, o którem mowa w art. 4 p. 5 ustawy o obywatelstwie polskiem z 20 stycznia 1920, poz. 44 Dz. Ust., są dla skutków tego zaniechania w dziedzinie nabycia obywatelstwa bez znaczenia prawnego.

(Wyrok z 9 września 1931 l. rej. 2593/30).

Nr. 423A.

Władza, zmieniając z urzędu na mocy art. 99 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem, poz. 341/28 Dz. Ust. z powodu błędnego zastosowania ustawy prawomocną decyzję i tem samem, wznawiając postępowanie, winna przywrócić naruszone przez pierwszą decyzję prawo od terminu, który był właściwy przy pierwotnej, następnie uchylonej decyzji.

(Wyrok z 17 września 1931 l. rej. 1313/29).

Nr. 424A.

Art. 99, 100 i 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust. dotyczą tylko sytuacji, w których stan prawny, przyjęty w danej decyzji za podstawę, nie uległ zmianie.

(Wyrok z 15 września 1931 l. rej. 4314/29).

Nr. 425A.

Przewidziana w art. 6 p. b ustawy o mierniczych przysięgłych z 15 lipca 1925 poz. 454/28 Dz. Ust. 10-letnia praca w urzędach państwowych nie obejmuje pracy w urzędach b. państw zaborczych.

(Wyrok z 16 września 1931 l. rej. 5528/29).

Nr. 426A.

Uznanie przez komisję dyscyplinarną prawomocnym wyrokiem nieobecności funkcjonarjusza w służbie za nieusprawiedliwioną pociąga za sobą — w myśl art. 28 ustęp 3 ustawy z 17 lutego 1922 poz. 164 Dz. Ust. — utratę prawa do uposażenia służbowego za czas takiej nieobecności oraz niepoliczenie tegoż okresu do wysługi emerytalnej.

(Wyrok z 19 września 1931 l. rej. 3644/29).

Nr. 427A.

Przez unieważnienie poświadczenia obywatelstwa w wypadku, w którym danej osobie nie służy obywatelstwo z żadnego tytułu, ustanowionego w ustawach, władza nie narusza praw strony.

(Wyrok z 23 września 1931 l. rej. 436/30).

Nr. 429A.

Nałożony art. 10 ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych z 7 października 1921 poz. 656 Dz. Ust. obowiązek zarządów gminnych do oczyszczania dróg z kurzu i błota oraz usuwania zgarniętego materjału z prawem przerzucania tego obowiązku na właścicieli przyległych nieruchomości odnosi się, według brzmienia tego przepisu, nie do wszystkich dróg, ulic i t. d. w gminie, lecz jedynie do przechodzących przez miasta, miasteczka, osady i wsie odcinków dróg publicznych.

(Wyrok z 25 września 1931 l. rej. 2882/29).

Nr. 431A.

Niezastosowanie się szpitali publicznych pod względem taksy do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 poz. 382 Dz. Ust. nie uwłacza prawom funkcjonarjusza do otrzymania 75% wystawionych przez szpital rachunków za zabiegi szpitalne w myśl art. 4 i 7 rozporządzenia z 4 sierpnia 1926 poz. 555 Dz. Ust.

(Wyrok z 1 października 1931 l. rej. 5050/29).

Nr. 436A.

Art. 7 § 1 ust. 2 Konwencji Wiedeńskiej (poz. 148/25 Dz. Ust.) o obywatelstwie nie ma zastosowania w razie, gdy ojciec lub matka dziecka o którego obywatelstwo chodzi, stworzyli przed dniem 2 stycznia 1908 r. zamieszkanie na obszarze, wchodzącym w skład Polski, i to bez względu na to, czy ich dziecko urodziło się przed czy po powyższym dniu, a o ile chodzi o pochodzenie ślubne — także niezależnie od tego, czy rodzice zawarli małżeństwo przed czy też po tymże dniu.

(Wyrok z 7 października 1931 l. rej. 3657/30).

Nr. 439A.

Dzieci, przysposobione na podstawie przepisów, zawartych w tyt. VIII Kod. Cyw. Król. Pol., lub ustawy rosyjskiej o polepszeniu losu dzieci nieślubnych z 13/26 maja 1913 r., nie są członkami rodziny w rozumieniu art. 4 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust.

(Wyrok z 13 października 1931 l. rej. 7009/29).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

50.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 3 grudnia 1932 r. (Nr. Pers. 204/5) o przekazaniu wojewodzie śląskiemu mianowania urzędników pięciu najniższych stopni służbowych i funkcjonarjuszów niższych.

Do

Pana Wojewody Śląskiego w Katowicach.

Na zasadzie art. 17 ust. 4 i art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) w brzmieniu, nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 737) przekazuję Panu mianowanie wszystkich podwładnych Mu funkcjonarjuszów z działu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do VIII (ósmego) stopnia służbowego włącznie, o ile mianowanie nie zawiera awansu funkcjonarjusza do wyższego stopnia służbowego lub wyższego stopnia płacy.

Niniejsze upoważnienie nie obejmuje tych wypadków, w których ustawa o państwowej służbie cywilnej lub inne obowiązujące przepisy przewidują potrzebę zezwolenia właściwej władzy naczelnej lub Prezesa Rady Ministrów.

Minister

(—) Bronisław Pieracki

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

251.

Okólnik Nr. 147

z dnia 30 listopada 1932 r.

(AA. 2 b. 3) o postępowaniu władz administracji ogólnej w wypadkach zaskarżenia ich decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Celem osiągnięcia jednolitości postępowania władz administracji ogólnej w wypadkach zaskarżenia ich decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz celem wykorzystania w postępowaniu administracyjnem tych wyroków Trybunału, które mają charakter zasadniczy i mogą służyć za prejudykat dla regulowania podobnych spraw w przyszłości, podaję P. P. Wojewodom po porozumieniu się z zainteresowanemi Ministerstwami do wiadomości szereg wytycznych, jakiemi należy się kierować przy traktowaniu spraw, zaskarżonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Przepisany w niniejszym okólniku tryb postępowania należy stosować do spraw, załatwianych przez P. P. Wojewodów w zakresie wszystkich działów administracji państwowej zespolonych we władzach administracji ogólnej.

W chwili obecnej organizację i tryb postępowania Najwyższego Trybunału Administracyjnego reguluje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806).

A. Postępowanie władz przy udzielaniu odpowiedzi na skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

I.

Władza, której decyzja została zaskarżona do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, obowiązana jest po otrzymaniu z Trybunału odpisu skargi przesłać Trybunałowi w wyznaczonym terminie swoje akta, dotyczące przedmiotu skargi, oraz przedstawić odpowiedź na skargę zgodnie z art. 63 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, przestrzegając w tym względzie zasad następujących:

a) termin, wyznaczony przez Trybunał na udzielenie aktów winien być **ściśle** przez władzę pozwaną dotrzymany; opracowanie odpowiedzi winno nastąpić zasadniczo bezzwłocznie i nie powinno być odkładane bez uzasadnionej przyczyny do ostatnich dni wyznaczonego terminu z uwagi na skutki prawne niedotrzymania tego terminu, przewidziane art. 64 ust. (2) rozporządzenia.

W wyjątkowych wypadkach, kiedy odpowiedź na skargę nie może być przesłana w terminie wyznaczonym przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, z przyczyn od władzy niezależnych, władza może prosić w myśl art. 111 ust. (1) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. o przywrócenie terminu, o ile tylko oczywiście zachodzą okoliczności przepisem tym przewidziane;

b) akta winny być kompletne, a przedewszystkiem zawierać wszystkie dokumenty istotne dla sprawy, jak decyzję zaskarżoną, decyzję pierwszej instancji, odwołania stron, dowody doręczeń tak pierwszej, jak i drugiej instancji i t. p. Wobec zdarzających się wypadków odsyłania przez władze Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu nadesłanych przez Trybunał **odpisów** skargi — zwraca się uwagę na niewłaściwość tego rodzaju postępowania: władza pozwana winna odpis skargi zachować u siebie celem przesłania go władzy centralnej, zgodnie ze wskazówką zawartą poniżej w ustępie trzecim części III niniejszego okólnika;

c) akta należy ułożyć w porządku chronologicznym, poszczególne karty ponumerować, a jeśli to możliwe, zeszyć, oraz dołączyć spis aktów z numeracją odpowiadającą numeracji kart Akta, co do których władza stawia wniosek o wyłączenie z pod przeglądu przez skarżącego, należy ułożyć, względnie zeszyć oddzielnie i sporządzić dla nich spis.

Do odpowiedzi na skargę (patrz niżej dział II) należy dołączyć odpis odpowiedzi (art. 63 ust. (1) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym); jeżeli orzeczenie władzy zostało zaskarżone przez **kilka stron** oddzielnemi skargami, a władza odpowiada na nie **jedną repliką,** wówczas należy dołączyć do odpowiedzi tyle odpisów, ilu jest skarżących (analogiczne zastosowanie art. 59 ust. (1) pkt. 2 łącznie z art. 64 ust. (1) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administr.).

Zwraca się uwagę, że w myśl nowego prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym temu ostatniemu nie przysługuje już prawo samodzielnego zarządzania wstrzymania wykonania decyzji w wypadku, gdy władza, która wydała zaskarżoną decyzję, odmówi zadośćuczynienia odpowiedniej prośbie strony. Obecnie prawo wstrzymania wykonania decyzji przysługuje w myśl art. 62 ust. (2) i (3) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. tylko władzy pozwanej; w konsekwencji nowego stanu prawnego w tej kwestji należy przyjąć, że przeciwko odmownej decyzji władzy pozwanej, wydanej w myśl art. 62 ust. (2) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. — o ile władza ta nie jest władzą naczelną — służy stronie prawo odwołania do wyższej instancji w myśl zasad ogólnych (art. art. 82 i 84 postępowania administracyjnego).

II.

Jednocześnie z przesłaniem Trybunałowi akt sprawy, należy w myśl art. 63 ust. (1) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym przesłać wyczerpującą odpowiedź na skargę, zawierającą uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia lub zarządzenia oraz odparcie zarzutów strony, zawartych w skardze. W odpowiedzi swej winna władza przedewszystkiem podnieść ewentualne formalne braki wniesionej skargi, zwracając uwagę Trybunałowi: na jej niedopuszczalność, na niedotrzymanie terminu jej wniesienia, wreszcie na brak legitymacji strony — czy to do wniesienia skargi, jako całości, czy to do podnoszenia w niej poszczególnych konkretnych zarzutów przeciw zaskarżonej decyzji zwłaszcza, gdy te ostatnie przekraczają granice uprawnienia do zaskarżenia decyzji władz, wynikające z art. 49 rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, albo też, gdy strona nie będąc do tego ustawowo upoważniona występuje w skardze z zarzutami natury publiczno-prawnej tego rodzaju, że wystąpienie to ma raczej charakter obrony interesu publicznego, aniżeli interesów samej strony.

Uzasadniając swą decyzję władza winna przedewszystkiem bronić jej pod kątem widzenia jej zgodności z obowiązującem prawem, a zasadniczo z pominięciem obszernych przedstawień stanu faktycznego i rozważań co do celowości zaskarżonej decyzji — chyba że:

a) poruszenie w odpowiedzi strony faktycznej sprawy okaże się konieczne celem udowodnienia, że stan faktyczny uzasadnia zastosowanie tego przepisu prawnego, na którym władza pozwana oparła zaskarżone orzeczenie lub zarządzenie, albo też

b) że strona prawna sprawy tak ściśle wiąże się ze stanem faktycznym, że nie dadzą się one od siebie oddzielić, wobec czego dodatkowe omówienie stanu faktycznego nie da się pominąć, zwłaszcza, gdy obrona decyzji motywami wyłącznie natury kasacyjnej mogłaby nie wystarczyć.

Władza pozwana winna w odpowiedzi swej **zawsze** zwrócić uwagę **na te okoliczności faktyczne i środki dowodowe w skardze przytoczone**, które nie były wysuwane przez stronę przed wydaniem zaskarżonej decyzji w toku postępowania administracyjnego, a przeto nie mogły być wogóle przedmiotem rozważań w ostatniej instancji administracyjnej, a to celem odpowiedniego wykorzystania ekscepcji co do nieprzytoczenia tych okoliczności i środków dowodowych w postępowaniu instancyjnem (art. 83 ust. (3) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr.).

Jeżeli rozstrzygnięcie sprawy, będącej przedmiotem skargi jest przez ustawę pozostawione swobodnemu uznaniu władzy, wówczas moment ten należy zawsze podnieść przedewszystkiem w odpowiedzi na skargę (art. 6 pkt. 2 rozp. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym), przyczem w miarę potrzeby należy również wykazać, że w konkretnym wypadku zachodzą prawem przewidziane warunki, dopuszczające, wzgl. uzasadniające — zgodnie z ustawą — wydanie decyzji na podstawie swobodnego uznania władzy.

Oprócz tego, na podstawie art. 65 ust. (2) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, władza, przesyłająca akta i odpowiedź Trybunałowi, winna w razie potrzeby wskazać, które akta ze względów publicznych nie nadają się do przeglądania przez strony i prosić o ich wyłączenie. Ponadto w wypadku, gdy strona zgodnie z art. 72 rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. nie zgłosi w skardze wniosku o przeprowadzenie rozprawy, władza winna w swej odpowiedzi postawić odpowiedni wniosek w zależności od okoliczności konkretnej sprawy.

W sprawach skarg od orzeczeń inwalidzkich komisyj odwoławczych obowiązują nadal aż do odwołania przepisy, wydane przez Ministerstwo Opieki Społecznej odnośnie wnoszenia skarg za pośrednictwem tego Ministerstwa.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa jeszcze, że o ile w związku z opracowywaniem odpowiedzi na skargę zarzuty w niej zawarte okażą się uzasadnione, należy zawczasu wykorzystać uprawnienia wynikające z art. 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnem do zmiany orzeczenia i w myśl art. 69 ust. (1) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. powiadomić Najwyższy Trybunał Administracyjny o zmianie decyzji.

Wkońcu zauważa się, że byłoby rzeczą bardzo pożądaną, by odpowiedzi na skargi przeciwko decyzjom organów wzgl. wydziałów fachowych i technicznych urzędów wojewódzkich, a przygotowywane przez te organa lub wydziały były każdorazowo uzgadniane z Wydziałem Administracyjnym urzędu i dlatego proszę P. P. Wojewodów o wydanie w tym względzie stosownych zarządzeń.

III.

Zastępstwo władz przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, nie będące zresztą w myśl art. 75 rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. obowiązkowem, sprawować będzie w zasadzie delegat właściwego Ministerstwa, ażeby uniknąć rozbieżności w traktowaniu spraw analogicznych.

Zastępstwo to, o ile w konkretnych wypadkach nie będą wydane odmienne zarządzenia przez poszczególne Ministerstwa, ograniczy się jednak z reguły do spraw, nastręczających szczególne wątpliwości lub mających zasadnicze znaczenie, a zwłaszcza, gdy właściwe Ministerstwo uzna, że złożona na skargę odpowiedź władzy administracyjnej II instancji nie wyczerpuje sprawy i wymaga uzupełnienia.

W tym celu należy w każdym poszczególnym wypadku zaskarżenia ostatecznych decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przedkładać właściwemu Ministerstwu odpisy: 1) skargi, 2) odpowiedzi na nią oraz 3) zaskarżonej decyzji ostatniej instancji.

B. Wykorzystania orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydaje niejednokrotnie wyroki o charakterze zasadniczym, które winny być prejudykatem dla podobnych spraw w przyszłości. W tym właśnie celu rozporządzenie o Najw. Tryb. Administr. przewiduje art. 11 ust. (1) księgę zasad prawnych, do której będą wpisywane rozstrzygnięcia zagadnień prawnych, wydawane przez kolegja zwiększone względnie zgromadzenie ogólne.

Znajomość przez władze administracji ogólnej ustalonych przez Najwyższy Trybunał Administracyjny zasad prawnych i stosowanie ich w swem orzecznictwie jest niezbędne dla usprawnienia administracji, poza tem ułatwia w znacznym stopniu pracę Trybunału i wpływa na zmniejszenie ilości uchylonych orzeczeń, podnosząc tem samem autorytet władzy.

W związku z powyższem proszę Panów Wojewodów o zarzadzenie, aby:

1) wszystkie wyroki Najwyższego Trybunału Administracyjnego po ich otrzymaniu przez urząd wojewódzki przekazywane były wydziałowi ogólnemu urzędu wojewódzkiego;

2) wyroki te w wydziale ogólnym podlegały niezwłocznemu rozpatrzeniu pod kątem potrzeby podania ustalonej tezy wszystkim podległym władzom do wiadomości celem jednolitego przestrzegania jej przy stosowaniu odnośnych przepisów; podanie w odpowiednio przystosowanej formie tezy ustalonej wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego winno być z reguły dokonane w drodze okólnika (drukowanego również w Dzienniku Wojewódzkim). Jeżeliby przy redagowaniu powyższych zarządzeń nasuwały się jakiekolwiek wątpliwości, należy projektowany okólnik uzgodnić uprzednio z właściwem Ministerstwem.

3) urzędnicy, czytając Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zwracali uwagę na ogłaszane w nim tezy Najwyższego Trybunału Administracyjnego (Dział IV);

4) urzędnicy referujący w miarę możności zaznajamiali się bezpośrednio z ustalonemi zasadami prawnemi, zamieszczonemi w „Zbiorze Wyroków N. T. A.", Dział „A".

Poza tem zarządzam, aby P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) nadsyłali Ministerstwu Spraw Wewnętrznych względnie Ministerstwom właściwym dla sprawy objętej wyrokiem odpisy wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego w tych wszystkich sprawach, w których orzeczenia Panów zostały przez Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylone w całości lub częściowo.

Niniejszy okólnik uchyla następujące zarządzenia:

a) okólnik Nr. 46 z 17 maja 1923 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 1);

b) okólnik Nr. 45 z dn. 2 maja 1925 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 2);

c) pismo okólne z dn. 10 czerwca 1929 roku Nr. OL. 2290 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 3);

d) pismo okólne z dn. 12 października 1929 roku Nr. OL. 2273/1 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1513, poz. 4);

e) okólnik Nr. 9 z 23 stycznia 1930 roku (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1513, poz. 5).

252.

Okólnik Nr. 148

z dnia 2 grudnia 1932 r.

(SS. 115/24/1) o zasiłkach dla prywatnych szkół religijnych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

Komasując dotychczasowe zarządzenia w sprawie zasiłków dla prywatnych szkół religijnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego młodzież, uczęszczająca do prywatnych szkół religijnych, których program obejmuje także naukę przedmiotów świeckich, czyni zadość obowiązkowi szkolnemu. Podania przeto religijnych szkół prywatnych o przyznanie zasiłków, jak np. prywatnych żydowskich szkół religijnych, utrzymywanych przez Centralną organizację Żydów Ortodoksów w Polsce, Żyd. Stow. Kult. Ośw. „Jabne" i t. p. są traktowane przez Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. narówni z podaniami innych szkół prywatnych.

Ponieważ do zakresu działania samorządu terytorjalnego zgodnie z obowiązującemi przepisami prawnemi należy popieranie oświaty, wyrażające się między innemi w formie udzielania subsydjów szkolnictwu prywatnemu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż prywatne szkoły religijne, o których mowa, powinny być traktowane przy subsydiowaniu szkolnictwa prywatnego przez związki komunalne narówni z innemi szkołami prywatnemi.

Powyższe stanowisko nie stwarza obowiązku subsydjowania prywatnych szkół religijnych, jest natomiast stwierdzeniem równouprawnienia prywatnych szkół religijnych do otrzymywania subsydjów ze strony związków komunalnych z innemi szkołami prywatnemi. Reprezentacja danego związku komunalnego nie jest więc skrępowana w decyzji co do udzielania względnie odmowy subsydium tej lub innej szkole prywatnej, nie może jednak odmowy uzasadniać religijnym charakterem szkoły, skoro jej program uważany jest przez władze szkolne za odpowiadający programowi szkół powszechnych.

Jednocześnie uchyla się następujące zarządzenia:

1) pismo okólne z dnia 25.6.1929 r. Nr. SS 2986 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1507, poz. 9).

2) okólnik Nr. 236 z dn. 26.10.1929 r. Nr. SS 2986/2 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1507, poz. 10).

253.

Okólnik Nr. 149

z dnia 7 grudnia 1932 r.

(GL. 16-5-8) w sprawie wyłączności nazwy „Policja".

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 92, poz. 792 ogłoszone zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 17 października 1932 r. o wyłączności nazwy „Policja" z mocą obowiązującą od dnia 27 października.

Zgodnie z § 1 powołanego rozporządzenia organa, używające nazwy „Policja" i „policyjny", którym w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej nazwa ta nie przysługuje, mają używać nazwy „Straż". Rozporządzenie nie podaje formy brzmienia przymiotnikowego, rozumie się jednak samo przez się, że brzmienie przymiotnikowe nie może w żadnym razie naruszać wyłączności określenia „policyjny".

Wobec tego, że odtąd jedynie Policja Państwowa, zorganizowana na podstawie rozporządzenia z dn. 6 marca 1928 r., ma prawo do nazwy „Policja" i „policyjny", wszystkie inne organa, urzędy i instytucje winny niezwłocznie zaniechać określeń „Policja" i „policyjny", usuwając je z szyldów, oznak, druków, pieczęci i t. p.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o wydanie niezwłocznie odpowiednich zarządzeń urzędom podległym zarówno rządowym, jak i samorządowym, a w razie potrzeby o zwrócenie się do władz równorzędnych (niezespolonych), o ile organa ich używałyby nazwy „Policja" i „policyjny", celem porozumienia się co do wykonania przepisów powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów. O ile w tej mierze nie doszłoby do uzgodnienia, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o nadesłanie sprawozdań, celem ewent. interwencji we właściwych Ministerstwach.

Poza tem, wobec przyzwyczajenia się miejscowej ludności do używania przez organa do tego nieuprawnione nazwy „Policja" — byłoby wskazane podać odpowiednie komunikaty do prasy.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że powołane na wstępie rozporządzenie Rady Ministrów dotyczy wyrazu „Policja", użytego w sensie nazwy **organu wykonawczego,** nie odnosi się natomiast do wyrazu „policja", ilekroć obowiązujące przepisy określają w ten sposób pewne funkcje, sprawowane przez władze i urzędy państwowe i samorządowe, jak np. „policja zdrowia", „policja ogniowa", „policja sesyjna" i t. p. Odnośne postanowienia obowiązujących przepisów pozostają nadal w mocy.

254.

Okólnik Nr. 150

z dnia 9 grudnia 1932 r.

(SF. 11/2/34) o sporządzeniu zestawień zamknięć rachunkowych związków komunalnych za rok 1931/2.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

W związku z otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznym szeregiem zapytań ze strony urzędów wojewódzkich, dotyczących sporządzenia zestawień zamknięć rachunkowych związków komunalnych, przewidzianych w okólniku Nr. 36/SF. 11/2 z dnia 21 marca 1932 roku (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 5, str. 111), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu udziela co do sposobu sporządzenia tych zestawień następujących uzupełniających wskazówek:

1. Wymienione zestawienia należy po raz pierwszy sporządzić na podstawie wykonania budżetów i sprawozdań rachunkowych związków komunalnych za r. 1931/2, przyczem zestawienia te należy nadesłać Ministerstwu **w trzech egzemplarzach,** termin zaś ich nadesłania, w związku z koniecznością zastosowania poniżej zastrzeżonych wskazówek, przesuwa się wyjątkowo co do zestawień za r. 1931/2 na dzień 28 lutego 1933 r.

2. W sumach wykonanych wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych i to zarówno budżetu administracyjnego, jak i budżetów zakładów związków komunalnych tudzież budżetów związków międzykomunalnych (tablica I — rubryki: 4, 5, 6, 8, 9, 17, 18, tablica III—rubryki: 4, 5, 9, 12, 13, tablica VI — rubryki: 4, 5, 7) należy uwzględnić wydatki faktycznie dokonane (gotówkowo uregulowane) jak i zaległości bierne, podlegające uregulowaniu w nowym okresie obrachunkowym (t. j. w roku budżetowym 1932/3), a powstałe z tytułu wykonania budżetu za rok 1931/2), t. j. bez uwzględnienia zaległości biernych z lat poprzedzających okres obrachunkowy 1931/2).

3. W sumach osiągniętych dochodów zwyczajnych i nadzwyczajnych i to zarówno budżetu administracyjnego, jak i budżetów zakładów komunalnych (tablica I — rubryki: 11, 13, 14, tablica III — rubryki: 7, 8, 15, 16, tablica IV — rubryki: 4, 5, 6 i od 8 do 25, tablica VI — rubryki: 9, 10, 12, 13) należy uwzględnić jedynie dochody, które faktycznie (t. j. gotówkowo) wpłynęły w ciągu okresu obrachunkowego 1931/2, t. j. bez uwzględnienia nieściągniętych zaległości czynnych

(czyli pozostałych do ściągnięcia na dzień 1 kwietnia 1932 r.), a natomiast z uwzględnieniem tych zaległości powstałych w latach poprzedzających okres obrachunkowy 1931/2, które w tym okresie gotówkowo zostały osiągnięte.

4. Nadwyżkę, względnie niedobór, przewidziane w rubryce 15 i 16 **tablicy I** należy wykazywać w jednej sumie z niezlikwidowanemi (t. j. figurującemi w stanie majątkowym) pozostałościami nadwyżek i niedoborów z lat ubiegłych.

W związku z tem np. należy w rubryce 16 wykazać niedobór, mimo, iż rok obrachunkowy 1931/2 zamknięty został nadwyżką, skoro niezlikwidowane niedobory z lat ubiegłych przewyższają kwotę nadwyżki z r. 1931/2. Analogicznie w rubryce 15 należy wykazać nadwyżkę, mimo, iż rok obrachunkowy 1931/2 zamknięty został niedoborem, skoro niezużyte pozostałości nadwyżek z lat ubiegłych przewyższają kwotę niedoboru z roku 1931/2. Rzecz prosta, iż wykazywane w rubrykach 15 i 16 niedobory i nadwyżki nie mogą się pokrywać z różnicami kwot, wykazanych w rubrykach 9 i 14.

Ponadto o ile rachunkowość związku komunalnego była prowadzoną z zarachowywaniem zaległości biernych i czynnych do wykonania budżetu, to nadwyżkę, względnie niedobór należy wykazać z pomniejszeniem ostatecznej kwoty nadwyżki, względnie z powiększeniem sumy niedoboru o kwotę nieściągniętych zaległości czynnych (t. j. pozostających do ściągnięcia na dzień 1 kwietnia 1931 r.) powstałych zarówno z tytułu wykonania budżetu za r. 1931/2, jak i za lata poprzednie.

W zastosowaniu powyższego może się zdarzyć, iż nadwyżka (ustalona z uwzględnieniem nadwyżek i niedoborów z lat ubiegłych) po potrąceniu nieściągniętych zaległości czynnych stanie się niedoborem, podlegającym wykazaniu w rubryce 16.

O ile rachunkowość była prowadzoną bez zarachowywania zaległości biernych i czynnych do wykonania budżetu i bez uwzględniania tychże zaległości w obliczeniach nadwyżek, względnie niedoborów, — to w takim wypadku, nadwyżkę, względnie niedobór należy wykazać z pomniejszeniem kwoty nadwyżki, względnie z powiększeniem kwoty niedoboru, o sumę nieuregulowanych zaległości biernych na dzień 1 kwietnia 1932 r. W wypadku, gdy kwota zaległości biernych przewyższa kwotę nadwyżki, różnicę jako niedobór należy wykazać w rubryce 16.

5. W sumach wykonania budżetów zwyczajnych przedsiębiorstw komunalnych **(tablica II),** należy zgodnie z zasadami rachunkowości handlowej uwzględnić zaległości budżetowe zarówno bierne, jak i czynne.

W tablicy II po rubryce 18 należy przewidzieć dwie nowe rubryki jako 19 i 20 pod łącznym nagłówkiem „inne przedsiębiorstwa" celem wykazania w nich zwyczajnych wydatków i dochodów przedsiębiorstw komunalnych bez osobowości prawnej, nieobjętych rubrykami 5 — 18. W związku z tem dotychczasowym rubrykom 19 i 20, przewidzianym dla wykazania strat i zysków komunalnych kas oszczędności należy nadać numerację 21 i 22. Rubrykami temi należy objąć straty i zyski zarówno komunalnych kas oszczędności, jak i gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, nadając nagłówkowi tych rubryk brzmienie: „komunalne kasy oszczędności i gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe".

Sumy wydatków, względnie dochodów, podlegające wykazaniu w rubryce 3, względnie 4, winny się pokrywać z sumą kwot wydatków, względnie dochodów, wykazanych w rubrykach 5 — 20 (według nowej numeracji).

6. W tablicy III, w rubrykach 10 i 18 oraz w tabl. IV, w rubryce 7 należy w sumie zaległości uwzględnić pozostające do ściągnięcia zaległości czynne zarówno z r. 1931/2, jak i z lat ubiegłych. Rubrykę 17 pod nazwą „Przeciętny koszt dnia zakładowego" skreśla się.

7. **W tablicy IV** nagłówkowi rubryki 16 należy nadać brzmienie „z dodatku komunalnego do państwowego podatku od placów budowlanych", a nagłówkowi rubryki 20 brzmienie: „z dodatków komunalnych do opłat od pism, tyczących się przeniesienia własności nieruchomej i do opłat procentowych od aktów notarjalnych". W rubryce 23 po słowach „z opłat" należy dodać „i dopłat". Poza tem w tablicy IV należy przewidzieć nową rubrykę 26 „z innych danin komunalnych" i wykazać w niej wszelkie wpływy z danin komunalnych, pominiętych w rubrykach 8 — 25 tablicy IV, a objętych działami budżetu, wskazanemi w rubrykach 3 — 4.

Suma kwot zamieszczonych w rubrykach 8 — 26 winna się równać sumie podlegającej wykazaniu w rubryce 4.

8. **W tablicy V,** w rubryce 3, sumę wartości całego majątku (stanu czynnego) należy podać według inwentarza stanu majątkowego (dział A księgi inwentarzowej) po potrąceniu sumy zaległości budżetowych czynnych (grupa IX stanu czynnego) i niedoboru budżetowego (grupa XIV stanu czynnego); w rubryce 14 należy podać sumę aktywów nie objętych rubrykami 4 — 13 z wyjątkiem sumy zaległości czynnych. Zaległości bierne należy zaliczyć do długów krótkoterminowych i objąć rubrykami 19 — 21. W miejsce rubryki „suma funduszu obrotowego" (26) należy zamieścić rubrykę „inne pasywa" i wykazać w niej sumę pasywów nie objętych rubrykami 16 do 25. Suma kwot wykazanych w rubrykach 4 — 14 winna się pokrywać z sumą wykazaną w rubryce 3, suma zaś kwot wykazanych w rubrykach: 18, 21, 23, 24, 25 i 26 z sumą rubryki 15. Suma kwot rubryk 15 i 27, wobec wyeliminowania zaległości czynnych oraz nadwyżki, względnie niedoboru budżetowego nie stanowi odpowiednika sumy z rubryki 3.

9. Jeden egzemplarz zestawienia zamknięć rachunkowych za r. 1931/32 należy przesłać Prezesowi Izby Skarbowej.

Okólnik niniejszy uzupełnia okólnik Nr. 36/SF. 11/2 z dnia 21 marca 1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 5, str. 111).

255.

Okólnik Nr. 151

z dnia 12 grudnia 1932 r.

(SF. 61/1/45) o opłatach na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

Ze sprawozdań Panów Wojewodów, przedkładanych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, wynika, że praktyczne zastosowanie przepisów o wymiarze i poborze opłat na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 664) budzi jeszcze szereg wątpliwości.

Wobec tego, nawiązując do okólnika z dnia 17.IX. r. b. Nr. 114 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 15, poz. 179) oraz zmieniając częściowo ten okólnik, w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu wyjaśniam, co następuje:

do art. 9. W okólniku Nr. 114 wyjaśniono, że za kwit komorniany w rozumieniu art. 9 wymienionego we wstępie rozporządzenia rozumie się wszelki dowód wpłaty komornego, a więc również odcinek blankietu nadawczego pocztowego, Pocztowej Kasy Oszczędności i innych instytucyj pieniężnych. Ponieważ opłatę na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym pobiera się od kwitów komornianych, a więc nie ma ona charakteru podatku od komornego, przeto jasnem jest, że opłata nie będzie się należała w tych przypadkach, kiedy wpłata komornego dokonaną zostanie istotnie bez jakiegokolwiek jej potwierdzenia, względnie jakiegokolwiek dowodu jej pobrania. Dowodem pobrania komornego będzie np. wykazanie komornego w liście płacy pracownika, któremu pracodawca dostarcza t. zw. „bezpłatnego" mieszkania, wartość jednak komornego za to mieszkanie wlicza się do uposażenia pracownika. Jakikolwiek formalny dowód wliczania komornego z takiego mieszkania do wynagrodzenia za pracę względnie uposażenia pracownika (potrącenie komornego w liście płacy, umowa z pracownikiem, określająca wartość komornego w oddanem pracownikom do użytku mieszkaniu) stanowi dowód rzeczywiście otrzymanego komornego, o którem mowa w § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 670).

W p. 5 okólnika Nr. 114 wyjaśniono, że opłaty od kwitów komornianych uiszczają wszyscy właściciele nieruchomości — niezależnie od tego, czy chodzi o osobę fizyczną, czy prawną. Z wyjaśnienia tego, zgodnego zresztą z brzmieniem art. 9 cytowanego we wstępie rozporządzenia, wynika, że do uiszczania tych opłat obowiązany jest również Skarb Państwa, jako właściciel nieruchomości i że opłat tych nie może przerzucać na lokatorów, zajmujących mieszkania w budynkach państwowych. Pokrycia na powstały stąd wydatek szukać należy w odpowiednich pozycjach wydatków budżetowych, np. w powtarzającej się w poszczególnych częściach budżetu państwowego pozycji „Komorne i należności uboczne".

Wynika również z powyższego wyjaśnienia, że spółdzielnia mieszkaniowa tylko wówczas obowiązana jest do opłacania opłaty od kwitów komornianych, jeżeli prawnie jest właścicielem wybudowanych przez się domów. Natomiast jeżeli spółdzielnia spełnia jedynie funkcje administracyjne w zakresie potrzeb mieszkaniowych i obowiązków swoich członków i od członków tych ściąga pieniądze na spłatę pożyczek, zaciągniętych w Skarbie Państwa względnie w instytucjach kredytowych na budowę mieszkań, względnie pieniądze na opłatę procentów od pożyczek, na wodę, oświetlenie i t. p., to nie jest ona obowiązana do uiszczania opłaty od kwitów komornianych.

W p. 6 okólnika Nr. 114 wspomniano, że zwolnieniu od opłat podlegają kwity komorniane od lokali mieszkalnych 1 i 2 izbowych. Wobec podniesionych wątpliwości, czy kuchnię należy uważać za izbę, wyjaśniam, że dla rozstrzygnięcia tej kwestji miarodajną jest ustawa z dnia 2.8 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 550), zmieniona ustawą z dnia 17.12.1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 879), a według niej kuchnię uważa się za izbę narówni z pokojem.

do art. 10. Opłaty od biletów wstępu pobiera się od biletów wstępu na wszelkiego rodzaju publiczne zabawy, rozrywki, widowiska i zawody sportowe — z wyjątkami, określonemi w ustępie drugim art. 10.

Pod pojęcie publicznych zabaw, rozrywek i widowisk nie podpadają oczywiście imprezy, urządzane przez instytucje naukowo-oświatowe, których głównym celem nie jest dostarczenie rozrywki publiczności, ale szerzenie wiedzy i kultury. Nie podlegają zatem tej opłacie wystawy sztuki, muzea, ogrody zoologiczne i t. p.

do art. 14. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.8.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 670) przy wymiarze i poborze opłat od schowków (safes'ów) mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące państwowego podatku od energji elektrycznej.

Przepisy te są zawarte w art. 4 ustawy z dn. 17.12.1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 880) i przy odpowiedniem ich zastosowaniu do omawianego art. 14 należy dojść do wniosku, że przedsiębiorca obowiązany jest pobierać opłaty od schowków od osób biorących je w najem przy regulowaniu przez te osoby należności za najem. W razie zaniechania przez przedsiębiorcę tego obowiązku przysługuje urzędowi skarbowemu prawo ściągnięcia od przedsiębiorcy niepobranych przezeń opłat od schowków wraz z karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnemi. Oczywiście, w takich wypadkach służy przedsiębiorcy prawo regresu do osób, biorących w najem schowki, co do uiszczonych za te osoby sum.

Wobec powyższego ulega skreśleniu ustęp okólnika Nr. 114, dotyczący art. 14.

Powyższe wyjaśnienia zechcą Panowie Wojewodowie podać do wiadomości zarządom zainteresowanych związków komunalnych na podległych Panom obszarach.

256.

Okólnik Nr. 152

z dnia 12 grudnia 1932 r.

(Nr. Wojsk. B. 8/7/2) w sprawie orzeczeń o odroczeniu służby wojsk. z art. 57 p. 3 — powoływanie podstawy prawnej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza, aby w orzeczeniach o udzieleniu odroczenia służby wojskowej z tytułu nauki i studjów, był powoływany, jako podstawa prawna odnośny punkt art. 61 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, a nie pkt. 3 art. 57 tej ustawy.

Powołanie szczegółowe podstawy prawnej ma praktyczne znaczenie dla władz wojskowych, gdyż po wpisaniu do głównych ksiąg ewidencyjnych pozwala na natychmiastowe stwierdzenie, czy dany poborowy odbywa naukę w średnim zakładzie naukowym (art. 61 p. 1), czy odbywa studja wyższe (art. 61 p. 2) lub studja teologiczne (art. 61 p. 3) wreszcie, czy terminuje w rzemiośle lub handlu (art. 61 p. 4).

257.

Okólnik Nr. 153

z dnia 13 grudnia 1932 r.

(Pers. 502/12) w sprawie jednolitości postępowania władz i rzeczników dyscyplinarnych.

Do

I. PP. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie, P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego,

II. PP. Przewodniczących Komisyj Dyscyplinarnych: przy wszystkich Urzędach Wojewódzkich, przy Komisarjacie Rządu w Warszawie i przy Głównym Urzędzie Statystycznym,

III. P. Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej i P. Przewodniczącego Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych oraz P. Rzecznika Dyscyplinarnego Ministerstwa Spraw Wewn.

Prezes Rady Ministrów w wykonaniu uprawnień, nadanych mu art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o organizacji komisyj dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) okólnikiem z dnia 28 listopada 1932 r. Nr. 32 (L. 51-5/) zarządził co następuje:

1) Przewodniczący wszystkich komisyj dyscyplinarnych, działających na mocy powołanego rozporządzenia,—i to zarówno czynnych przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej, jak i obu instancyj czynnych przy władzach naczelnych — winni przesyłać Prezesowi Rady Ministrów do wiadomości odpisy maszynowe wszystkich orzeczeń dyscyplinarnych, wydanych po dniu 1 listopada 1932 roku, i to równocześnie z doręczeniem orzeczeń rzecznikom dyscyplinarnym i oskarżonym (§ 20 ust. 4 rozp. Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790). Pismo Przewodniczącego komisji, którem będzie przedkładany Prezesowi Rady Ministrów odpis każdego wydanego orzeczenia dyscyplinarnego, ma nadto zawierać następujące dane:

a) datę pisma władzy służbowej oskarżonego funkcjonarjusza lub przełożonej władzy wyższej, którem zawiadomiono go o wdrożeniu przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego,

b) stwierdzenie, czy funkcjonarjusz został zawieszony w pełnieniu służby i w jakim procencie zostało ograniczone jego uposażenie służbowe,

c) datę wniosku rzecznika dyscyplinarnego ukaranie.

2) O ile wydane orzeczenie dyscyplinarne nie zostanie przez żadną ze stron zaczepione odwołaniem, przewodniczący komisji winien zawiadomić Prezesa Rady Ministrów bezzwłocznie pismem dodatkowem o uprawomocnieniu się orzeczenia.

3). Wszyscy rzecznicy dyscyplinarni, czynni przy komisjach, ustanowionych przy władzach podlegających bezpośrednio władzy naczelnej, jak i komisjach, czynnych przy władzach naczelnych, mają obowiązek przesyłania odpisów wnoszonych przez nich odwołań od orzeczeń dyscyplinarnych do Prezydjum Rady Ministrów (Naczelny rzecznik dyscyplinarny), a to równocześnie z złożeniem odwołania do rąk przewodniczącego komisji, która wydała zaczepione orzeczenie.

4) Wobec treści art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) i w związku z zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 listopada 1932 r. Nr. Pers. 502/10 pewne wątpliwości kompetencyjne nasunęły sprawy dyscyplinarne urzędników VI st. sł., zawisłe w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przed dniem 1 listopada 1932 r. W kwestji tej Prezes Rady Ministrów równocześnie wyjaśnił, że wszystkie sprawy urzędników VI st. sł. lub wyższego, nie będących naczelnikami wydziałów (wicewojewodami) urzędów wojewódzkich, Komisarjatu Rządu w Warszawie i Głównego Urzędu Statystycznego, zawisłe w dawnej Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Min. Spraw Wewnętrznych, muszą być przekazane do osądzenia nowym komisjom, czynnym przy władzach podległych bezpośrednio Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Komisje te (nowe) będą atoli musiały rozstrzygać je według dawnych przepisów dyscyplinarnych.

Powyższe podaję P. P. do wiadomości i stosowania według właściwości. PP. Wojewodowie, P. Komisarz Rządu w Warszawie i P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego winni wydać dalsze stosowne zarządzenia podwładnym sobie rzecznikom dyscyplinarnym.

Sprawy dyscyplinarne niezakończone w I instacji do dnia 31 października 1932 r. przez Wyższą Komisję Dyscyplinarną przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, które w myśl powyższego podlegają obecnie zakończeniu w I instancji przez komisje dyscyplinarne przy urzędach wojewódzkich (Komisarjacie Rządu w Warszawie) będą właściwym komisjom przesłane osobno.

258.

Okólnik Nr. 154

z dnia 14 grudnia 1932 r.

(GB. 31/27) o przechowywaniu pieniędzy w urzędach wojewódzkich.

Do

PP. Wojewodów z wyjątkiem Śląskiego oraz Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W czasie inspekcyj stwierdzono, że urzędy wojewódzkie posiadają „kasy podręczne", które przyjmują wpłaty i opłacają rachunki.

Ten sposób postępowania koliduje z obowiązującemi przepisami rachunkowo-kasowemi i jest niedopuszczalny.

Pieniądze pochodzące z funduszów państwowych może posiadać urząd wojewódzki tylko z tytułu zaliczek, podniesionych w myśl § 53 przepisów rachunkowo-kasowych.

Sposób przechowywania i ewidencji gotówki podnoszonej na wypłaty zaliczek na podróże służbowe i drobne wydatki gospodarcze normuje załączony regulamin, który zachce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wprowadzić w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.

Powyższe nie ma zastosowania w wypadku, gdy urząd wojewódzki nie przechowuje zaliczek na własne potrzeby, a wszystkie należności asygnuje bezpośrednio do rąk wierzycieli Skarbu Państwa.

Celem uniknięcia straty czasu na chodzenie do banku urzędników, którym mają być wypłacone należności przez urząd wojewódzki przy pomocy czeków, Ministerstwo nie widzi przeszkód, aby czeki te były zamieniane na gotówkę z zaliczek przechowywanych w urzędzie wojewódzkim. W tych wypadkach czeki należy traktować narówni z gotówką do czasu zrealizowania ich we właściwej instytucji finansowej.

Regulamin

dla oddziału budżetowo-gospodarczego urzędu wojewódzkiego o sposobie przechowywania i ewidencji gotówki, podnoszonej na wypłaty zaliczek, na podróże służbowe i drobne wydatki.

1) W oddziale OB mogą być przechowywane pieniądze, podnoszone zaliczkowo na podróże służbowe i drobne wydatki gospodarcze w myśl § 53 przepisów rachunkowo-kasowych.

2) Pieniądze te winny być przechowywane w kasie ogniotrwałej, odpowiednio zabezpieczonej od kradzieży i ognia.

3) Udzielanie zaliczek na podróże służbowe z tych pieniędzy winno być ograniczone do wypadków wyjątkowych, gdy podjęcie gotówki bezpośrednio z kredytu lub rachunku bieżącego mogłoby opóźnić podróż służbową.

4) Z sum, o których mowa w p. 1 mogą być opłacane tylko te drobne wydatki, które muszą być doraźnie pokryte gotówką jak np. opłacenie frachtu kolejowego, zakup na drobne kwoty materjałów do utrzymania porządku i t. p.

We wszystkich pozostałych wypadkach należności wierzycielom Skarbu Państwa winny być regulowane bezpośrednio z kredytu, lub z rachunku bieżącego czekami.

5) Zaliczki na koszta podróży mogą być udzielane poszczególnym urzędnikom jedynie na podstawie specjalnego pisemnego polecenia kierownika oddziału OB, na których odbiór pieniędzy winien być przez urzędnika potwierdzony.

6) Pisemne polecenia wypłaty (p. 5) kierownik oddziału OB wystawia przez kalkę z kopją w bloczku, strony którego są ponumerowane. Polecenie takie winno obejmować:

a) Imię i nazwisko osoby, której zaliczkę należy wydać,
b) Datę i Nr. rozporządzenia (delegacji) zlecającego odbycie podróży służbowej,
c) Kwotę, jaką należy wypłacić,
i d) Podpis kierownika oddziału OB lub jego zastępcy oraz datę.

7) Na podstawie zrealizowanych poleceń wypłaty (p. 5) należy każdodziennie obciążyć właściwe konta urzędników z jednoczesnem uznaniem konta, przechowującego sumy, o których mowa w p. 1.

8) Zrealizowane polecenia wypłaty (p. 5) przechowuje urzędnik sprawdzający rachunki kosztów podróży, celem dołączenia tych poleceń do właściwych rachunków kosztów podróży.

9) Ewidencję przychodu i rozchodu sum na potrzeby urzędu wojewódzkiego (p. 1) oddział OB prowadzi według załączonego wzoru. Strony ewidencji tej należy ponumerować, przesznurować, opieczętować i uzyskać parafę wicewojewody.

10) Wszystkie sumy pieniężne podjęte lub wydane na potrzeby urzędu wojewódzkiego (p. 1) należy każdorazowo zapisać na przychód względnie rozchód we wskazanej wyżej ewidencji.

11) Przynajmniej raz na kwartał urzędnik wyznaczony przez wicewojewodę winien sprawdzić stan gotówki i uzgodnić z saldem właściwego konta księgi zaliczek. Wykonanie tej czynności zaznaczyć należy w ewidencji, o której mowa w p. 9 powyższego.

12) Przepisy niniejsze obowiązują od dn. 1 stycznia 1933 r.

Wszystkie sumy pieniężne podjęte, lecz nie rozchodowane na potrzeby urzędu wojewódzkiego należy wpisać do ustalonej ewidencji (p. 9).

EWIDENCJA

Przychodu i Rozchodu sum na potrzeby Urzędu Wojewódzkiego.

Na................ rok budżetowy.

PRZYCHÓD							ROZCHÓD			
Nr. porządkowy zapisu	Data i numer czeku	T R E Ś Ć	Kwota		Nr. bieżący zapisu	Data	T R E Ś Ć (komu wypłacono i na co)	Kwota		Pokwitowanie z otrzymania wyliczenia
			zł.	gr.				zł.	gr.	
		Do przeniesienia					Do przeniesienia			

UWAGA: 1) Urzędnik, upoważniony do otrzymywania wyliczeń kwituje w rubr. 9-ej w odnośnych pozycjach zapisu odbiór dowodów, usprawiedliwiających wypłaty.

2) Do ewidencji tej może być użyta normalna księga buchalteryjna dwurubrykowa.

259.

Okólnik Nr. 155

z dnia 15 grudnia 1932 r.

(GB. 21/15/2) o opłacie stemplowej od podań i zezwoleń na urządzenie widowisk.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Na skutek zapytań niektórych urzędów — Ministerstwo Skarbu pismem z 30 listopada 1932 roku Nr. D. V? 33982/5/32 wyjaśniło, co następuje:

W myśl punktu 1 art. 144 ustawy o opłatach stemplowych są wolne od opłat stemplowych podania, wnoszone przez osoby, które wymienia art. 16 powołanej ustawy. W myśl punktu 3 art. 160 powołanej ustawy są wolne od opłaty stemplowej świadectwa, wydawane osobom, wymienionym w art. 144.

Od zasady, ujawnionej w punkcie 1 art. 144, niema żadnych wyjątków. Od zasady zaś, ujawnionej w punkcie 3 art. 160, jest przewidziany jeden tylko wyjątek: mianowicie w myśl ustępu ostatniego art. 160 nie są wolne od opłaty świadectwa, wymienione w art. 157, wydawane osobom, wymienionym w art. 16; są to: a) świadectwa, wydawane przez sądy, b) wypisy z aktów notarjalnych, c) duplikaty (drugie i dalsze egzemplarze) dokumentów urzędowych, wydawane przez urzędy państwowe, d) odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe nie wyłączając natarjuszów), e) poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych przez same strony. Gdy zatem od reguł, ujawnionych w punkcie 1 art. 144 i w punkcie 3 art. 160, nie stanowi wyjątku ani podanie o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu, ani też zezwolenie, wydane na skutek takiego podania, więc rzecz jasna, że zarówno takie podanie, jako też takie zezwolenia nie podlegają opłacie stemplowej, jeżeli podanie zostało wniesione przez osobę wymienioną w art. 16 u. o. s., lub jeżeli zezwolenie zostało takiej osobie wydane.

Uchylenie punktu 22 dawnego tekstu art. 142 ustawy o opłatach stemplowych (dokonane na mocy noweli z dnia 18 marca 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 340) nie spowodowało żadnej zmiany co do osób wymienionych w art. 16. Treść bowiem zmiany jest następująca: Przed dniem 18 maja 1932 r. było wolne od opłaty stemplowej podanie o zezwolenie na urządzenie widowska lub koncertu publicznego, jeżeli dochód został przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe, lub kulturalne; nie stanowiło różnicy czy podanie wniosła osoba prawna, wymieniona w art. 16, czy osoba prawna, nieposiadająca cech, podanych w art. 16, czy nawet osoba fizyczna (było więc wolne od opłaty np. podanie muzyka lub śpiewaka o zezwolenie na urządzenie koncertu, jeżeli petent już przed koncertem zobowiązał się przeznaczyć dochód na cel społeczny, oświatowy, lub kulturalny). Obecnie zaś, t. j. od dnia 18 maja 1932 r., podanie o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego jest wolne od opłaty, jeżeli zostało wniesione przez osobę prawną, wymienioną w art. 16 przyczem osoba taka nie potrzebuje wykazywać co i dawniej nie było wymagane — na jakie cele dochód przeznacza), gdy natomiast nie jest wolne od opłaty stemplowej takież podanie, wniesione bądź przez osobę fizyczną, bądź przez osobę prawną, nie posiadającą cech wymienionych w art. 16, choćby dochód był przeznaczony na cele społeczne, oświatowe, lub kulturalne.

Co się tyczy zapytania, które władze kompetentne są do rozstrzygania, czy dana osoba prawna posiada cechy wymienione w art. 16 u. o. s., to przedewszystkiem stwierdzić należy nawiasowo, że kwestja poruszona nie jest nową, nie powstała dopiero na skutek uchylenia punktu 22 dawnego tekstu art. 142, gdyż ma znaczenie nietylko w związku z widowiskami i koncertami, lecz ma znaczenie bardzo szerokie; dotyczy bowiem wszelkich wogóle podań i wszelkich świadectw z wyjątkiem wymienionych w art. 157; dotyczy nadto pism, stwierdzających umowy obustronnie obowiązujące (art. 16), obligów (art. 120 punkt 1), pełnomocnictw (art. 112 punkt 3) i jeszcze niektórych innych pism. Mimo tak szerokiego zastosowania i mimo 6-letniego blisko obowiązywania ustawy o opłatach stemplowych nie było dotychczas zażalenia na trudności w ustaleniu, czy uwolnienia, o których mowa ,należą się w przypadkach konkretnych.

Przechodząc zaś do odpowiedzi merytorycznej na powyższe pytanie, stwierdzić należy, że — ściśle wziąwszy — do rozstrzygnięcia, czy w przypadku konkretnym istnieją warunki osobistego uwolnienia od opłaty z tytułu cech, wymienionych w art. 16 u. o. s., jest uprawnionym i obowiązanym ten organ urzędowy, którego zadaniem byłoby w przypadku konkretnym wymierzenie w charakterze urzędu instancji I-ej opłaty stemplowej w razie braku uwolnienia osobistego. Np. w przypadku sporządzenia aktu notarjalnego, stwierdzającego umowę obustronnie obowiązującą, jeżeli jeden z kontrahentów twierdzi, że należy do osób, wymienionych w art. 16 u. o. s., notarjusz ma rozstrzygnąć, czy to twierdzenie jest zgodnie z ustawą. Jeżeli zaś wniesiono podanie bez uiszczenia opłaty stemplowej (mimo, że podanie nie posiada cech, uzasadniających zwolnienie przedmiotowe na mocy art. 141 lub 142), a petent twierdzi, że należy do osób, wymienionych w art. 16 u. o. s.,

to urząd, do którego wniesiono podanie, ma rozstrzygnąć, czy to twierdzenie jest zgodne z ustawą; ten bowiem urząd posiada w myśl art. 152 u. o. s. kompetencję do wymierzenia opłaty stemplowej od podania w instancji I-ej.

W praktyce sprawa niniejsza przedstawia się w ten sposób, że organa urzędowe, powołane do wymiaru opłat stemplowych — jeżeli mają wątpliwości, czy istnieją warunki zastosowania art. 16 — żądają uiszczenia opłaty stemplowej, poczem osoba, która rości sobie prawo do uwolnienia, zwraca się bądź do izby skarbowej, bądź do Ministerstwa Skarbu o stwierdzenie raz na zawsze prawa do uwolnienia. Tą drogą uzyskały uznanie zwolnienia: Towarzystwa Ochotniczych Straży Pożarnych (wykładnia Nr. 1. ogłoszona w N-rze 6 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z 1927 r.), Związek Strzelecki, Towarzystwa Gimnastyczne „Sokół“, Związek Harcerstwa Polskiego (okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 października 1928 r. L. D. V. 7005/6, treść którego podaną została w okólniku M-stwa Spr. Wewn. Nr. 237 z 28.XI.1928 r. Zb. Zarz. M. S. Wewn., str. 1466) i może jeszcze inne towarzystwa. Ministerstwo Skarbu nie prowadzi ewidencji decyzyj, o których mowa. Czerwony Krzyż napewno należy do osób, wymienionych w art. 16 u. o. s. Napewno nie posiadają cech wymienionych w art. 16 Kółka Rolnicze (z powodów, przytoczonych w piśmie ok. z 17.IV.1928 r. Nr. OB. 652, Zb. Zarz. M. S. Wewn., st. 1465).

Rzecz jasna, że te zrzeszenia, co do których Ministerstwo Skarbu uznało, że są zwolnione od opłat stemplowych, nie potrzebują zasadniczo starać się ponownie o takie uznanie specjalnie co do podań i świadectw, wiążących się z widowiskami i koncertami. Decyzją Ministerstwa Skarbu, uznająca zwolnienie od opłat stemplowych wiąże urzędy, powołane do wymierzania opłat stemplowych oczywiście dopóty, dopóki nie uległ zmianie statut, na którego postanowieniach została oparta owa decyzja Ministerstwa Skarbu; w razie zmiany statutu organ urzędowy, powołany do wymierzenia opłaty stemplowej, ma prawo i obowiązek zbadać, czy ta zmiana jest istotną z punktu widzenia przepisów, zwalniających od opłat stemplowych i ewentualnie orzec, że warunki uwolnienia już nie istnieją. Wreszcie rzecz jasna, że decyzja Ministerstwa Skarbu, załatwiająca odmownie wniosek pewnej osoby prawnej o uznanie, że ona jest osobiście zwolniona od opłat stemplowych, wiąże organa I-ej instancji, powołane do wymierzania opłat stemplowych, gdyż w myśl art. 176 ustawy o opłatach stemplowych wykonanie tej ustawy należy do Ministra Skarbu, a art. 1 ustawy z 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) postanawia, że „naczelną władzą nadzorczą jest Ministerstwo Skarbu“.

Powyższe tezy Ministerstwo Spraw Wewnęrznych prosi podać do wiadomości i stosowania podległym Panom urzędom.

260.

Okólnik Nr. 156

z dnia 19 grudnia 1932 r.

(Pers. 901/11) o wydawaniu emerytom legitymacyj, uprawniających do zniżek kolejowych i prolongata tych legitymacyj.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich), Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego i Komendanta Głównego Policji Państwowej.

Wobec przejęcia na mocy art. 10 ustawy z 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 3 października 1932 r. (Dz. U. R. Nr. 86, poz. 735) od 1 listopada 1932 r. agend emerytalnych przez władze skarbowe, Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dn. 15 grudnia 1932 r. Nr. D. I. 59299/ Em/32 zarządziło co następuje:

1) Do czasu uregulowania sprawy legitymacyj emerytalnych w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy emerytalnej władze skarbowe będą wydawały legitymacje wszystkim emerytom, którzy przeszli w stan spoczynku ze służby państwowej polskiej.

2) Nowe legitymacje wydawane będą za opłatą 50 groszy od książeczki narazie tylko tym osobom, które będą przechodziły w stan spoczynku, emerytom zaś, posiadającym już legitymacje, władze skarbowe uskuteczniać będą prolongaty na rok 1933 na książeczkach, wydanych im poprzednio przez właściwe władze wymiarowe.

3) Władzami skarbowemi II instancji, upoważnionemi według właściwości do wydawania i prolongowania legitymacyj dla emerytów są: Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie, Izba Skarbowa I we Lwowie, Izba Skarbowa w Poznaniu i Wydział Skarbowy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Co do właściwości wymienionych w punkcie 3) władz skarbowych, patrz okólnik Nr. 132 z dnia 28.10.1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 17, poz. 218).

261.

Okólnik Nr. 157

z dnia 20 grudnia 1932 r.

(GL. 3a-4/4) o podpisywaniu pism wychodzących ze starostw.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z wnioskami P. P. Wojewodów o analogiczne stosowanie postanowień okólnika

Nr. 144 z dnia 23.11.1932 r. w sprawie podpisywania pism wychodzących z urzędów wojewódzkich — również do pism wychodzących ze starostw — Ministerstwo oznajmia, iż godzi się z motywów, przytoczonych w okólniku Nr. 144 na to, aby zastępca starosty, względnie w razie niepełnienia przez niego obowiązków, jeden z referentów z działu administracji spraw wewnętrznych w przypadkach, przewidzianych w § 30 rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych z dn. 30.6.1930 roku (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) podpisywał korespondencję wychodzącą ze starostwa w zastępstwie starosty w formie: „starosta w/z.".

Stanowisko służbowe podpisującego powinno jednak być również podane (ustęp 7 § 4). W nagłówku takiej korespondencji może być umieszczony napis „starosta" zgodnie z postanowieniem ustępu 2 § 4 cyt. rozp. z 30.6.1930 r.

VII.
Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

262.

Pismo Nr. GB. 31/26

z dnia 10 grudnia 1932 r.

w sprawie przepisów dla starostw o sposobie prowadzenia ksiąg rachunkowych i gospodarczych.

Do

P. P. Wojewodów oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W czasie ostatnich inspekcyj stwierdzono, że instrukcja dla starostw o sposobie prowadzenia ksiąg rachunkowych i gospodarczych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 1 z 1932 r.) nie jest ściśle przestrzegana i że urzędnicy, prowadzący te sprawy nie zapoznali się należycie z obowiązującemi przepisami.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, że wszystkie książki, o których mowa w powołanej instrukcji, winny być prowadzone ściśle według ustalonych wzorów.

Wszystkie druki, potrzebne do prowadzenia ksiąg rachunkowo-gospodarczych, winien dostarczyć urząd wojewódzki po otrzymaniu zapotrzebowania ze starostwa.

Teczka, o której mowa w końcowym ustępie okólnika Nr. 1 z 1932 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 1 z 1932 r.), winna zawierać:

1) Instrukcję dla starostw o sposobie prowadzenia ksiąg rachunkowych i gospodarczych.

2) Pismo okólne M. S. Wewn. z dn. 29 lutego 1932 r. Nr. OB. 22/2 w sprawie przekazywania pieniędzy do starostw.

3) Okólnik M. S. Wewn. Nr. 53 z 1932 r. w sprawie komisyjnego kwalifikowania zbędnego inwentarza.

4) Okólnik M. S. Wewn. Nr. 81 z 1932 r. w sprawie likwidacji diet i kosztów podróży przy wyjazdach na koszt strony.

5) Okólnik M. S. Wewn. Nr. 96 i 136 z 1932 roku, zawierający przepisy rachunkowo-kasowe, dotyczące pobierania grzywien z doraźnych nakazów karnych.

6) Okólnik M. S. Wewn. Nr. 100 z 1932 r. w sprawie przechowywania broni w starostwach oraz te wszystkie zarządzenia urzędu wojewódzkiego, w których zaznaczono, że winny być dołączone do omawianej instrukcji.

Urzędnik, któremu powierzono prowadzenie spraw rachunkowo-gospodarczych w starostwie, winien **dokładnie znać** i stosować wszystkie wyżej wymienione przepisy, a zarządzenia, potrzebne przy załatwianiu spraw, które znajdują się w dziennikach ustaw, bądź przy poszczególnych aktach, winien wynotować na oddzielnym arkuszu i powołać miejsce, gdzie się znajdują (np. Dz. U. R. P. Nr. . . . . . . poz. . . . ., rok . . . .).

Załatwienie wszystkich spraw rachunkowo-gospodarczych w starostwie winno być powierzone jednemu urzędnikowi, gdyż podział tych czynności utrudnia kontrolę i powiększa pracę

Wykonanie niniejszego będzie kontrolowane przez delegatów Ministerstwa.

263.

Pismo Nr. BB. 38-2-2

z dnia 15 grudnia 1932 r.

w sprawie remontu lokali Policji Państwowej.

Do

Panów Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z pismem Komendy Głównej P. P. z dnia 6.12.32 r. Nr. II. O. 5b/10 w sprawie remontów lokali Pol. Państw. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu), aby sprawy kapitalnych remontów tych lokali w budynkach państwowych były załatwiane przez urzędy wojewódzkie (Komisarjaty Rządu) w porozumieniu z właściwymi Komendantami Wojewódzkimi Pol. Państw., do których zakresu działania należy opracowywanie we właściwym czasie—przy współudziale organów technicznych urzędów wojewódzkich, rocznych preliminarzy budżetowych, m. in. również i wydatków na remonty lokali.

264.

Pismo Nr. GL. 3h-1/13

z dnia 16 grudnia 1932 r.

w sprawie statutów organizacyjnych i szczegółowych podziałów czynności urzędów wojewódzkich.

Do

Panów Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Okólnikiem Nr. 158 z dnia 12 września 1931 r. Nr. OL. 804/116 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło Panu Wojewodzie (P. Komisarzowi Rządu) ogólnych wskazówek dotyczących wprowadzenia w życie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 13 sierpnia 1931 r. w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 611), a w szczególności także co do wykonania §§ 37 — 41 tego rozporządzenia, dotyczących statutów organizacyjnych i szczegółowych podziałów czynności urzędów wojewódzkich.

Stosownie do powyższego okólnika Panowie przedłożyli Ministerstwu Spraw Wewnętrznych żądane materjały, dotyczące zarówno stanu faktycznego organizacji urzędów wojewódzkich, jak i projektów uproszczenia tej organizacji. Powyższe wnioski Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zestawiło tabelarycznie w opracowaniu, obejmującem wszystkie urzędy wojewódzkie i przy okólniku Nr. 200 z dnia 23 listopada 1931 r. przesłało Panom powyższe wnioski z ogólnemi uwagami, dotyczącemi statutów organizacyjnych urzędów wojewódzkich. Równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesłało Panom szczegółowy podział czynności urzędu wojewódzkiego, opracowany w drodze kompilacyjnej na podstawie wszystkich szczegółowych podziałów czynności wszystkich urzędów wojewódzkich.

Wspomniany okólnik Nr. 200 miał posłużyć Panom do wykonania § 37 rozporządzenia ministerjalnego z dn. 13 sierpnia 1931 r., które przewidywało ogłoszenie w dziennikach wojewódzkich statutów organizacyjnych i szczegółowych podziałów czynności z mocą obowiązującą od dnia 1-go stycznia 1932 r.

Pismem z dn. 3 grudnia 1931 r. Nr. OL. 804/131 przesłano Panom dodatkowe wyjaśnienia do okólnika Nr. 200.

Jakkolwiek rozesłany przy okólniku Nr. 200 szczegółowy podział czynności jako opracowany doraźnie i kompilacyjnie, z natury rzeczy nie mógł być zupełnie ściśle w urzędach wojewódzkich zastosowany (co zresztą przy jego rozsyłaniu nie było przez Min. Spr. Wewn. zamierzone), to jednak wydane przez Panów na dzień 1 stycznia 1932 statuty i szczegółowe podziały czynności urzędów wojewódzkich przekonało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że wyliczone poprzednio zarządzenia przyczyniły się w znacznym bardzo stopniu do uproszczenia struktury urzędów wojewódzkich, zmniejszenia ilości komórek organizacyjnych oraz b. znacznego ujednolicenia szczegółowego podziału czynności we wszystkich urzędach wojewódzkich.

Rozporządzenie ministerjalne z dnia 13 sierpnia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 611) nie przewiduje obowiązku corocznego ogłaszania tekstu statutu organizacyjnego i szczegółowego podziału czynności. Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pozostawiło tę sprawę, o ile chodzi o następną publikację, uznaniu P. P. Wojewodów. W praktyce zależeć to będzie od ilości zmian, jakim uległ statut organizacyjny i szczegółowy podział czynności w ciągu roku (ust. drugi § 37). W roku bieżącym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych postanowiło również nie zajmować ostatecznego stanowiska co do uwag nadesłanych zarówno przez Panów, jak i poszczegolne Ministerstwa w związku ze statutami i szczegółowemi podziałami czynności, ogłoszonemi 1 stycznia 1932 r.—a to z dwóch powodów:

1. ponieważ w roku 1932 nastąpiły znaczne przesunięcia w kompetencjach władz centralnych, a w związku z tem okazały się niezbędnemi także zmiany organizacji wewnętrznej urzędów wojewódzkich. Nie wszystkie jednak z pośród tych zmian zostały w drodze międzyministerjalnej wyjaśnione i ustalone;

2. ponieważ Biuro Usprawnienia administracji przy Prezesie Rady Ministrtów zainicjowało pewne projekty dość daleko idących zmian w strukturze wewnętrznej urzędów państwowych wogóle, które to projekty narazie są jeszcze nie zupełnie skrystalizowane.

Opracowując ewentualnie nowe jednolite teksty statutów organizacyjnych urzędów wojewódzkich i szczegółowe podziały czynności zechcą Panowie, unikając zasadniczo wszelkich zbyt daleko idących zmian pod tym względem, o ile te zmiany nie idą wybitnie w kierunku uproszczenia organizacji, mieć na względzie, co następuje:

1. ogólne dyrektywy zawarte w okólnikach M. S. Wewn. Nr. 158 z dnia 12 września 1931 r; Nr. 200 z dnia 23 listopada 1931 r.;

2. specjalne życzenia zakomunikowane ewentualnie Panom bezpośrednio przez zainteresowane Ministerstwa resortów zespolonych;

3. pismo Ministerstwa Opieki Społecznej Nr. 31/32 z dnia 12 sierpnia 1932 r. w sprawie połączenia w szeregu urzędów wojewódzkich wydziałów zdrowia z wydziałami opieki społecznej;

4. pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 września 1932 roku Nr. GL. 43 1-7/37 w sprawie referentów spraw elektrycznych;

5. pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 12 września 1932 r. Nr. GL. 43 1-7/34 zawierające ogólne wskazówki w związku z wykonaniem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o skasowaniu Urzędu Min. Robót Publicznych i zarządzenie z dnia 29 października 1932 r. Nr. GL. 43 1-7/44.

Co się tyczy parcelacji dawnej Dyrekcji Robót Publicznych i dalszych zarządzeń z tem związanych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła dla orjentacji Panu Wojewodzie (P. Komisarzowi Rządu) odpis pisma Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 listopada 1932 r. Nr. GL. 43 1-7/44 *), stanowiącego odpowiedź na propozycje p. Ministra Komunikacji w przedmiocie reorganizacji Dyrekcyj Robót Publ. i Dyrekcyj Dróg Wodnych, wyrażone w piśmie z dnia 7 października 1932 r. Nr. O. Org. II. 44/9, które to pismo w swoim czasie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło wszystkim P. P. Wojewodom do wiadomości.

265.

Pismo Nr. Wojsk. B. 3/43/2

z dnia 17 grudnia 1932 r.

o Białoruskiej Filji Państw. Gimn. im. J. Słowackiego w Wilnie — ulgi wojskowe.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniem jednego z Panów Wojewodów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że uczniom Białoruskiej Filji Państwowego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Wilnie przysługuje prawo do odroczenia służby wojskowej na zasadzie art. 61 p. 1 ustawy o powsz. obowiązku wojsk., jako uczniom szkoły państwowej. Filja tego gimnazjum powstała dopiero we wrześniu b. r. przez przyjęcie uczniów prywatnego gimnazjum białoruskiego w Wilnie, posiadającego prawa gimnazjów państwowych, a zatem korzystającego z uprawnień w służbie wojskowej.

O powyższem należy uczynić odpowiednią adnotację na str. 820 Dziennika Ustaw R. P. Nr. 52, poz. 434 z roku 1931.

266.

Pismo Nr. GB. 15/1/2

z dnia 12 grudnia 1932 r.

o odroczeniu podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Okólnikiem z dnia 5 grudnia 1932 r. Nr. D. V. 51855/2/32 Ministerstwo Skarbu na zasadzie ustępu drugiego art. 120 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z roku 1925, poz. 411), odroczyło po koniec roku 1933 pobieranie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego, wypłacanego funkcjonarjuszom państwowym i komunalnym.

Niedobrane na skutek wspomnianego zarządzenia kwoty podatku dochodowego zostaną we właściwym czasie umorzone w drodze art. 126 powołanej ustawy.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu umorzyło podatek dochodowy niedobrany z powyższego tytułu w roku 1931.

Powyższe podaje Ministerstwo do wiadomości i użytku urzędowego.

*) nie przedrukowano.

VIII.
Nowe książki i czasopisma.

267.

A. Zalecone do użytku.

„Orzecznictwo Sądów Najwyższych w sprawach podatkowych i administracyjnych".

Nakładem „Bibljoteki Prawniczej" w Warszawie od października 1932 r. ukazuje się miesięcznik p. t. „Orzecznictwo Sądów Najwyższych w sprawach podatkowych i administracyjnych", pod redakcją Dra Aleksandra Dubieńskiego, sędziego Najwyższego Trybunału Administracyjnego przy współudziale Komitetu Redakcyjnego, w którego skład wchodzi szereg sędziów Sądu Najwyższego, Najwyższego Trybunału Administracyjnego i wyższych urzędników Ministerstw pospołu z przedstawicielami nauki i adwokatury.

Wymieniony miesięcznik podaje obok najnowszych tez prawnych, ustalonych wyrokami Sądów Najwyższych, wyczerpujące komentarze i uzasadnienia i w tym zakresie uwzględnia w najpełniejszej mierze orzeczenia dotyczące danin publicznych, spraw gospodarczych, podając przedewszystkiem te orzeczenia, które ustalają wykładnię przepisów o postępowaniu administracyjnem, nie omijając również orzeczeń zasadniczych ze wszystkich innych działów prawa administracyjnego, o ile posiadają one ogólniejsze znaczenie.

Miesięcznik jest w pierwszej linji przeznaczony dla ułatwienia organom publicznym stosowania prawa administracyjnego, którego wciąż rosnąca ilość przepisów rodzi coraz to nowe zagadnienia i trudności interpretacyjne. Wydawnictwo uwzględnia w szczególnej mierze orzeczenia w tych sprawach, w których Sądy Najwyższe uznały za konieczne uchylić decyzje władz, ułat-

wiając tem samem władzom orjentację w najnowszej judykaturze.

W związku z powyższem M. S. Wewn. zaleca „Orzecznictwo Sądów Najwyższych“ do użytku władz i urzędów państwowych i samorządowych.

Redakcja i administracja miesięcznika mieści się w Warszawie, ul. Senatorska 6, tel. red. 675-43 i adm. 236-28, prenumerata zaś wynosi 40 zł. rocznie i 10 zł. kwartalnie (konto P. K. O. Nr. 12969).

268.

„Ustawa o państwowej służbie cywilnej z objaśnieniami i przepisy dyscyplinarne“, Dr. I. Kafliński i Dr. A. Nitribitt.

Ukazała się książka p. t. „Ustawa o państwowej służbie cywilnej z objaśnieniami i przepisy dyscyplinarne“, w opracowaniu Dra I. Kaflińskiego, radcy min. w Min. Rolnictwa i Ref. Roln. i Dra A. Nitribitta, radcy min. w Prezydjum Rady Ministrów.

Wydawnictwo to zawiera kodyfikację przepisów o państwowej służbie cywilnej i przepisów dyscyplinarnych w związku z ich ostatnią nowelizacją w r. 1932, a niezmiernie rzeczowe i sumienne objaśnienia i komentarze stanowią wyczerpujące wskazanie ustaw i rozporządzeń, wydanych w uzupełnieniu zasadniczej pragmatyki służbowej i pozostających z nią w związku innych przepisów prawnych, dając, oprócz tego jasną i zwięzłą odpowiedź na szereg kwestyj, jakie wyłoniły się na tle stosowania odnośnych przepisów i orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Książkę tę zaleca się do użytku władz i urzędów państwowych i osobistego użytku funkcjonarjuszy państwowych.

Książkę można nabywać, między innemi w Stowarzyszeniu Urz. Państwowych w Warszawie, ul. Chmielna Nr. 17 i w Związku Niższych Funkcjonarjuszy Państwowych w Warszawie, ul. Nowy Świat 67. Cena zł. 2.80 w broszurze i zł. 3.20 — w kartonie.

269.

„Prawo o wykroczeniach“, Dr. Romuald Klimow.

Książka pomyślana jako praktyczny podręcznik dla władz administracyjnych, zawiera krótkie omówienie ogólnych zasad prawa o wykroczeniach, tabelaryczne zestawienie wykroczeń oraz teksty prawa o wykroczeniach i przepisów wprowadzających.

Książkę tę zaleca się do użytku władz administracyjnych.

Książkę można nabywać u autora: Dr. Romuald Klimow, lwowski starosta grodzki.

270.

Dr. Józef Horszowski i Mgr. Romuald Galster — „Postępowanie Egzekucyjne Władz Skarbowych“.

Ukazała się książka Dr. J. Horszowskiego i Mgr. R. Galstera, p. t. „Postępowanie Egzekucyjne Władz Skarbowych“. Książka ta stanowi praktyczny podręcznik, ułatwiający w znacznym stopniu urzędowanie i orjentację w zakresie nowych przepisów o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe i o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych, komunalnych i władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać w Drukarni Państwowej, Warszawa, ul. Miodowa 22.

271.

„Prawo o stowarzyszeniach“ — Władysław Czapiński — Naczelnik Wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

W najbliższych dniach wyjdzie z druku książka p. t. „Prawo o stowarzyszeniach“ w opracowaniu Władysława Czapińskiego, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Wydawnictwo to, obok tekstu nowego prawa o stowarzyszeniach, zawiera rozporządzenia wykonawcze, dekret o pracowniczych związkach zawodowych, oraz szereg instrukcyj, zarządzeń i t. p. Podane w tekście komentarze objaśniają w sposób zwięzły i jasny poszczególne artykuły prawa o stowarzyszeniach, co ułatwia zrozumienie i stosowanie nowych przepisów.

Książkę tę zaleca się do użytku władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać u autora — Warszawa, Nowy Świat 69 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Cena egzemplarza zł. 3.—.

KOMUNIKAT
Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Zapoczątkowana w roku 1932 akcja budowy tanich domów mieszkalnych na terenie państwowym, będącym w zarządzie państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", położonym w gminach Blizne i Młociny pod Warszawą i uwieńczona wzniesieniem t. zw. „Pierwszego Osiedla Łączności" o 56 domach, będzie prowadzona również w roku 1933, z tą jedynie różnicą że akcję tą postanowiono rozszerzyć na pracowników wszystkich innych resortów. W tym celu został już opracowany program robót na r. 1933, który, przewiduje budowę 220 domów mieszkalnych na gruntach sąsiadujących od strony południowo-wschodniej z już wzniesionem osiedlem, a równocześnie rozpoczęto pracę około urządzenia dróg na tym terenie.

Realizację budowy w r. 1933 prowadzić będzie, analogicznie jak w roku zeszłym, Stowarzyszenie, zawiązane z osób, które zgłoszą swój udział w budowie. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Budowlany Ministerstwa Poczt i Telegrafów, pl. Napoleona 8, trzecie piętro, pokój Nr. 9, tel. wewn. 282, gabinet D-ra Kępińskiego. Zgłaszający się mogą pod wskazanym adresem przeglądać plan zabudowania przyszłego osiedla oraz plany budynków, które były używane przy budowie Pierwszego Osiedla Łączności.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Trębacka 11.